

မျှော်မှန်းချက် (Vision)

အားလုံးပါဝင်ပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ် ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံ၍ အာဟာရပြည့်ဝစေပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။

အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း၊ ပို့ကုန်ဝင်ငွေတိုးတက်စေခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အာဟာရဖူလုံပြည့်ဝရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ မှာကြား အမျိုးသားအဆင့် ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအခမ်းအနား ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၁၃

၁) မျိုးသားအဆင့် ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း (National Aquaculture Development Plan -NADP) စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက နေပြည်တော်ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းဗဟို-၂ (MICC-2) ၌ ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ အောင်သူ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ ဥရောပသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီး H.E Kristian Achmidt နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျာမနီသံရုံးမှ ကောင်စစ်ဝန် Mrs.Marianna Knirsch နေပြည်တော်ကောင်စီဝင်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များမှ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးများ၊ ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများနှင့် တက္ကသိုလ်များမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းချုပ် UMFCCI၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ညီနောင်အသင်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ စုံညီစွာ တက်ရောက်ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက အမှာစကား ပြောကြားရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် ရေသတ္တဝါမွေးမြူရေး ကဏ္ဍသည် အရေးကြီးအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိကြောင်း၊ အမျိုးသားပို့ကုန် မဟာဗျူဟာ (NES) (2014-2019) တွင်လည်း ရေသတ္တဝါမွေးမြူရေးကဏ္ဍ အား စီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးမှုအတွက် တွန်းအားအဖြစ် အလေးပေးဖော်ပြခဲ့ပါကြောင်း၊ စီမံကိန်း ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲရန် လိုအပ်သည့် သုတေသနများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များ ရေးဆွဲချမှတ်နိုင်ရေး တို့တွင် သက်ဆိုင်သူအားလုံး ပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းများကို လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှု မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဥရောပသမဂ္ဂသံအမတ်ကြီးနှင့် ဂျာမနီ သံရုံးကောင်စစ်ဝန်တို့က အမျိုးသားအဆင့် ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းကို ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဝေလင်းမောင်ထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်စဉ်။

ကြောင်း၊ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးနှင့် ရေသတ္တဝါ မွေးမြူရေးကဏ္ဍပတ်သက်ဆက်သွယ်သူ အားလုံး၏ သိန္နဲဌာနများနှင့် မျှော်မှန်းချက် များကို လည်း ဤစီမံကိန်းတွင် ကိုယ်စားပြုဖော်ပြထားကြောင်း၊ NADP တွင် အဓိကပါဝင်သော အချက် ငါးချက် မှာ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေခြင်း၊ ပို့ကုန်ဝင်ငွေတိုးတက်စေ ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အာဟာရဖူလုံပြည့်ဝရေး နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး တို့ဖြစ်ကြောင်း၊ NADP ကို အကောင် အထည် ဖော် ဆောင်ရွက် ရာတွင် ကျေးလက်ဒေသနေ လူထုအသိုက်အဝန်း မှ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည့် အခြေခံ ကုန်စည်များကို တန်ဖိုးမြှင့်တင်ရန်သာမက မြင့်တက်လာသည့် ဝင်ငွေပမာဏနှင့် အကျိုးအမြတ်ကိုလည်း ယခုကဏ္ဍတွင် ပံ့ပိုးပါဝင်နေကြသည့် သက်ဆိုင်သူ အားလုံးအကြား တန်းတူညီမျှ မျှဝေခံစား

စာ - ၃ သို့

စနစ်ကျလယ်မြေဖော်ထုတ်ရေးနှင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲ ဒုတိယဝန်ကြီးတက်ရောက် စက်မှုလယ်ယာစနစ်ကျ လယ်ယာမြေ ၂၃,၈၁၅ ဧက ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပြီးစီး

နေပြည်တော် မတ် ၇

စနစ် ကျလယ်မြေ ၁၅၀ ဧက ဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် တောင်သူများထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့ နံနက်ပိုင်းက ဇလွန်မြို့နယ် ပတ်တန်းကျေးရွာ၌ကျင်းပရာ အခမ်းအနားသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော် တက်ရောက်၍ အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အခမ်းအနားသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သယံဇာတနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီး ဦးတင်အောင်ဝင်း၊ အမျိုးသား လွှတ်တော် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ် များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဌာန ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ၊ ကျေးရွာရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဒေသနေ တောင်သူ များ တက်ရောက်ကြသည်။ ရှေးဦးစွာ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ တိုင်း ဒေသကြီးဝန်ကြီး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့်

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် အစားအစာ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးအတွက် လမ်းပြမြေပုံ ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ပထမအကြိမ် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၆

စိုက် ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် အစားအစာဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး အတွက် လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေး ဆိုင်ရာ ပထမအကြိမ် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက နေပြည်တော် ဂရင်းအမရာဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ အခမ်းအနားသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦး၊ စီမံကိန်း ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးကျော်ဆွေလင်းနှင့်ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ၊ GIZမှ SAFI(ဆာဖီ) စီမံကိန်း၏ Head of Project, Mr.Peter Hinm၊ Consultant Mr.Alain Peyre နှင့် GIZ မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်၊ မန္တလေးမြို့တော်နှင့်နေပြည်တော် စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေး အကြံပေးများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ INGOsအဖွဲ့များ တက်ရောက်ကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု မဟာဗျူဟာ (ADS) တွင် ဈေးကွက် အချိတ်အဆက်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင် စွမ်းအားမထူမြင့်လည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ရာ စားသောက်ကုန်အရည်အသွေးနှင့် ဘေးကင်းစိတ်ချမှုရရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေသည့် အစာအစားဘေး အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် လမ်းပြ

စာ - ၃ သို့

မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီ ၂၅ ကြိမ်မြောက် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၁၃

မြေလွတ် မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီ ၂၅ ကြိမ်မြောက် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကို ယနေ့မွန်လွဲပိုင်းက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၁၅ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဖွဲ့စည်းရေးဦးစီးဌာန၊ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်နှင့်ဗဟိုကော်မတီဝင်များ တက်ရောက်ကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ဗဟိုကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး ဦးသက်နိုင်ဦးက အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ရမည့် အကြောင်းအရာများကို ဖတ်ကြားတင်ပြရာ အစည်းအဝေးတက်ရောက်လာကြသူများက လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းအလိုက် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ရှေ့ပိုင်း - စနစ်ကျလယ်မြေ မှ

အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက အခမ်းအနားကို ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီးက အမှာစကားပြောကြားရာတွင် နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မြှင့်တင်မှုအဖို့ အဓိကသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖြစ်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် မြန်မာ့ဆန်စပါးအထွက်နှုန်းများပြီး သဘာဝရေမြေအခြေအနေကောင်းသည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်ပါကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍ၊ အသား၊ ငါးကဏ္ဍ၊ ကျေးလက်ကဏ္ဍတို့ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ ဧရာဝတီ အထက်ပိုင်း၊ ဟင်္သာတ အလယ်ပိုင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ စသည့်အပိုင်းသုံးပိုင်းတွင် ဆန်စပါးနှင့် လယ်ယာကုန် ထုတ်လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးကို အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲ သက်ရောက်မှုကြောင့် သဘာဝဘေးဒဏ် ကို နှစ်စဉ်ခံစားရမှုများရှိနေပြီး အခြား တစ်ဖက်တွင်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုး ဖြင့် လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် လျက်ရှိနေမှုများကြောင့် ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေရပါကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး အတွက် ဆည်တာတစ်ခုခုတည်ဆောက် ပေးခြင်း၊ ဆည်ရေသောက်စနစ်များ ဖွံ့ဖြိုး လာရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရှားပါးလာသည့် လယ်ယာလုပ်သားများနေရာတွင် အစားထိုးနိုင်ရန် လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများအသုံးပြုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းတို့ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ ဌာန များနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်

ကိုက်ညီဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ ယခု ဇလွန်မြို့နယ်တွင် စက်မှုလယ်ယာစနစ်ကျ လယ်မြေဧက ၁၅၀ ဖော်ထုတ်ပြီးစီး၍ တောင်သူများထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်နိုင်ခြင်း မှာ ဇလွန်မြို့နယ် ပက်တန်းကျေးရွာ အုပ်စုမှ တရပ်ရိုးကျေးရွာနှင့် တင်းကုတ်စု ကျေးရွာများရှိ ဒေသခံတောင်သူများ၏ အောင်မြင်မှုရလဒ်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော် က ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးမှုနှင့်အတူ ဒေသနေပြည်သူများအနေဖြင့် စက်မှု လယ်ယာစနစ်ကျလယ်မြေအားလက်ဝယ် ပိုင်ဆိုင်ပြီးလျှင် ရေရရှိတည်တံ့စေရေး၊ သင့်လျော်ကိုက်ညီသည့် သီးနှံများ စဉ်ဆက်မပြတ်စိုက်ပျိုးစေရေး၊ အထွက်နှုန်း ပိုမိုတိုးတက်စေရေးတို့အတွက် မိမိတို့ အားလုံး အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စိတ်ဓာတ် အပြည့် အဝထား ကာ ဆောင်ရွက်ပေးကြစေလိုကြောင်း ဆွေးနွေး ပြောကြားသည်။

ဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် တောင်သူများ ထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ တိုးတက်စေရေး တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့က ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဆောင်ရွက်ပေးနေ မှုကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။ ထို့နောက် စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစိုးလှိုင်က စက်မှု လယ်ယာစနစ်ကျ လယ်မြေ ၁၅၀ ဧက ဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု အခြေအနေ စနစ်ကျလယ်မြေ မဖော်ထုတ် မီနှင့်ဖော်ထုတ်ပြီး အခြေအနေများ၊ စနစ်ကျလယ်မြေအတွင်း ရေပေးမြောင်း၊ ရေနုတ်မြောင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဇလွန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်မင်း က ဇလွန်မြို့နယ်အတွင်း စနစ်ကျ လယ်မြေ ၁၅၀ ဧက ဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်း စတင်ဖြစ်ပေါ်လာမှုအခြေအနေများကို

ဆက်လက်၍ တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီး ဦးတင်အောင်ဝင်းက စက်မှု လယ်ယာစနစ်ကျလယ်မြေဖော်ထုတ် ရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ထားသည့် စနစ်ကျလယ်မြေ ၁၅၀ ဧက

ယနေ့ကျင်းပသည့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီ ၂၅ ကြိမ်မြောက် လုပ်ငန်း ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် ယခုအစိုးရကာလ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်လျှောက်ထား လာသည့် အမှုတွဲများအား စိစစ်ခြင်း၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲ ရေးဗဟိုကော်မတီ၏ (၃/၂၀၁၆) အစည်း အဝေးဆုံးဖြတ်အရ ပြန်လည်စိစစ်ရန် အကြောင်းကြားထားခြင်းအပေါ် ပြန်လည် တင်ပြလာသည့် ကိစ္စရပ်၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီ၏ (၂၄/၂၀၂၀) အစည်း အဝေး ဆုံးဖြတ်ချက် အရ ပြန်လည်စိစစ်တင်ပြရန်ကိစ္စရပ်၊ ယခု အစိုးရကာလသက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ မှ သဘောထားမှတ်ချက်ပြန်ကြားလာသည့် အမှုတွဲများ စိစစ်တင်ပြခြင်းကိစ္စရပ်၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်လျှောက်ထား လာခြင်းကိစ္စရပ်၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရရှိသူ များသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)ပါ စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်ပြီး၊ ပေးဆောင်ရမည့် မြေခွန်များကို ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်မှုအား ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ နှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက် နိုင်ရေးကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်

ပြည်နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီတို့မှ အထူး အဖွဲ့အစည်းစာရင်း အဆိုပြုတင်ပြလာ သည့် ကိစ္စရပ်များ၊ ယခင်ဗဟိုအဖွဲ့မှ ခွင့်ပြုထားသည့်မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းများအား ပြန်လည်အပ်နှံခွင့်ပြုပါရန် လျှောက်ထား လာခြင်းကိစ္စရပ်၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားခြင်းအပေါ် ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းအား စိစစ်ရန် သီးခြားအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ယခင်က ဝန်ကြီးဌာန ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်နှင့်ဒေသအာဏာပိုင် ခွင့်ပြုချက် တို့ဖြင့် မြေရယူထားသည့် ကုမ္ပဏီ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် ထိုစဉ်ကာလက မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုအဖွဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက်ပိုင်း၌ အဆိုပါဥပဒေအရ လည်းကောင်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားရယူမည့်ဖြစ်သော်လည်း လျှောက်ထားရယူခြင်းမရှိပါက အဆိုပါ မြေပေါ်တွင် မည်မျှပင်အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ထားရှိစေကာမူ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းစာရင်း၌ပင် ရှိနေသေး သည့်ဖြစ်၍ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ သက်ဆိုင်သူများအနေဖြင့် လျှောက်ထား ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်း သိရသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ပေးခဲ့သူများအား ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာ များ ပေးအပ်ပြီး အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက် ကြသည်။

ထို့နောက် ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့ သည် စက်မှုလယ်ယာစနစ်ကျ လယ်မြေ ၁၅၀ ဧကဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်းခွင် (၃) နှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများက ခင်းကျင်းပြသထားသည့် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ၊ ကျေးလက်ကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ နှင့်စက်မှုလယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပြခန်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများမှ ပြသထား သည့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ၊ ထွန်စက်များ၊ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာပြခန်းများ ကို ကြည့်ရှုအားပေးကြပြီး စနစ်ကျ လယ်မြေဖော်ထုတ်ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ထားသည့် စနစ်ကျလယ်မြေ ၁၅၀ ဧကကို မြေပြင်ကွင်းဆင်းကြည့်ရှု အားပေးကြသည်။

၁၅၀ ဧကအား လျာထားဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် တောင်သူများအတွက် စနစ်ကျလယ်ယာ မြေဖော်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ယနေ့ထိ စက်မှုလယ်ယာစနစ်ကျလယ်ယာမြေ ၂၃၈၅၅ ဧက ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ တွင် ဖော်ထုတ်ပြီးစီးသည့် စနစ်ကျ လယ်မြေတွင် မိုးသီးနှံ၊ ဆောင်းသီးနှံ၊ နွေသီးနှံသုံးသီးစိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဖြစ်ကာ စက်ကိရိယာများ ရာခိုင်နှုန်းအသုံးပြု စိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကုန်ထုတ်လမ်း၊ မြောင်းများအတွက် တောင်သူများက အချိုးကျထည့်ဝင်မှု ၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး လုပ်ငန်းအပြီးသတ်ဆောင်ရွက်ပြီးပါက တောင်သူကိုယ်စားလှယ်ကော်မတီသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် ဇလွန်မြို့နယ် ပက်တန်းကျေးရွာ အုပ်စု၊ ရွာသစ်ကုန်းကျေးရွာ တစ်အိမ်သုံး ဆိုလာစနစ် ICB-3 ဖြင့် မီးလင်းရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို ကြည့်ရှုအားပေးပြီး ခန့်ဖြူမြို့နယ် လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်း ဒုတိယနှစ်ရန်ပုံငွေဖြင့် သပြေကျေးရွာ အုပ်စု ကဇင်းတောကျွန်းကျေးရွာ KG ကျောင်းဆောင် တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းခွင်သို့ သွားရောက်၍ ကျေးရွာ ကော်မတီများနှင့်တွေ့ဆုံကာ လိုအပ် သည့် များအား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်း သတင်း ရရှိသည်။ MOALI ပြန်ကြားရေး

အယ်ဒီတာချုပ်
မြတ်စိုး(လှိုင်)
အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ
တင်ကြည်လှိုင်
သတင်းအင်အားစု

သိန်းဇေ၊ အင်ပင်သန်းဌေးအောင်၊
 မော်ကျွန်းမြင့်အောင်
 မာမာတင့်(မြင်းခြံ)၊
 ရွှေ (လှိုင်သာယာ)၊
 ခင်မေကြည် (မန္တလေး)၊
 ဇော်နိုင်ဝင်း (ပုဂံ)၊
 တင်မလတ် (မော်လမြိုင်)၊
 ညောင်ဦးစိုး၊ အောင်နိုင် (ပုသိမ်)၊
 ကြေးမုံငယ်၊ မြူမာချို (ရန်ကင်း)၊
 မြတ်သစ္စာလှိုင် (ဘားအံ)၊

ထုတ်လေ့
ဦးမျိုးတင့်ထွန်း
 မြ - ၀၀၄၁၀

ပုံနှိပ်သူ
ဦးမောင်နီ
 မြ - ၀၀၂၆၉
 ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
 မိမ်းလွဲမေလမ်းလမ်း
 ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့

ခေါင်းစီးစာလုံး
 သက်မော်

ဓိပေါက်
စိုးဟန်၊ ခင်နွယ်နီအောင်သိန်း

စာပေ၊ ကာလက္ခ
မြကျွန်းသာ

ကြော်ငြာ
လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့

ဖြန့်ချိရေး
 စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်
 ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
 ဖြည့်စွက်ရေးနှင့်အဖွဲ့ဝန်ကြီးများ
ရန်ကုန် - စာပေစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
 - ဝါမိုးအောင်စာပေ၊
 စာပေစီမံခန့်ခွဲရေး
မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ
 စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

သက်သွယ်ရန်
 လယ်ယာစီးပွားသတင်း
 ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
 မိမ်းလွဲမေလမ်းလမ်း
 ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့၊
 ၀၄-၆၆၃၅၀၅
 Email:agribusinessnews2000@gmail.com

အယ်ဒီတာချုပ်

မျက်နှာပန်းလှမှ ဈေးကောင်းရမည်

မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်သီးဝလံမျိုးစုံစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသော ရေမြေသဘာဝနှင့်ရာသီဥတုကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့်နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ သစ်သီးဝလံအမျိုးမျိုးတွင်လည်း နှစ်ရှည်ဥယျာဉ်ခြံထွက်သီးနှံများရှိသကဲ့သို့ ရာသီအလိုက် ပေါ်ထွန်းသောသီးနှံများလည်း ရှိသည်။ သရက်၊ ကျွဲကော၊ ဒူးရင်း၊ မင်းကွတ်၊ ကြက်မောက်၊ မာလကော၊ ပိန္နဲ၊ ဆီးသီး၊ ထောပတ်၊ မက်မန်း၊ လိုက်ချီး၊ ငှက်ပျော၊ နဂါးမောက်၊ သင်္ဘော၊ အုန်း၊ ပန်းသီး၊ သစ်တော်၊ လိမ္မော်စသည့်သစ်သီးအမျိုးမျိုး မြန်မာပြည်တွင် အလွန်ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်သည်ကို တွေ့ရှိကြရမည်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသည့် ဖရုံ၊ သခွားမွှေးကဲ့သို့ သစ်သီးများဖြင့်လည်း ပြည်ပသို့တင်ပို့ကာ နိုင်ငံခြားငွေနှစ်စဉ်ရရှိအောင်မြင်နေပြီ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးယခင်က သမားရိုးကျ ပြည်တွင်းမျိုးများကိုသာ အားထားစိုက်ပျိုးခဲ့ရာမှ ယခုအခါတွင် ဈေးကွက်၏ တောင်းဆိုချက်အရ ပြည်ပမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုပါ တွဲဖက်စိုက်ပျိုးကာ စီးပွားရေးအရအောင်မြင်မှုများလည်း ရရှိလာကြပြီဖြစ်သည်။

သို့သော် သတိမူစရာတစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူတောင်သူများအနေဖြင့် မည်မျှမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးကြသည်ဖြစ်စေ၊ ခေတ်မီနည်းစနစ်နှင့် ဂရုတစိုက်ပြုစု စောင့်ရှောက်ခြင်းမပြုနိုင်ပါက ထွက်ကုန်သီးနှံများသည် ဈေးကွက်ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ နှာတစ်ဖျားသာ ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တိုင်းတွင် ယှဉ်ပြိုင်မှုအားကောင်းလျက်ရှိပြီး အရောင်အသွေး၊ အနံ့အရသာအနေဖြင့် မြင်သူတကာစွဲမက်အောင်၊ ပြုစုပျိုးထောင် မထုတ်လုပ်နိုင်သမျှ ဈေးကောင်းရရှိရန် လွယ်ကူမည်မဟုတ်ပေ။

ဈေးကွက်အတွင်း စင်တင်ရောင်းချရာတွင် မြင်လိုက်ရုံဖြင့် စွဲမက်သွားလောက်သည့်ဆွဲဆောင်မှုရှိအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်မှသာ မျက်နှာပန်းလှ၍ ဈေးကောင်း ရရှိကြမည်ဖြစ်သဖြင့် သစ်သီးဝလံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများသည် မိမိ၏ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးကောင်းစေရန် အစဉ်အားထုတ်ပြုစုနေကြရမည်ဖြစ်သည်။

သစ်သီးဝလံတိုင်းတွင် အရောင်အသွေး၊ အရသာကောင်းမွန်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စိုးမိုးထားသည့်အချက်တစ်ခုမှာ ပိုတက်စီယမ်၊ ကယ်လ်စီယမ်နှင့်ဆာလဖာဓာတ်များ ဖြစ်ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူများက သုတေသနပြုစမ်းသပ်ဖော်ထုတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ မျက်နှာပန်းကလေးပုံပိုင်ရှင်အချို့သည် မိမိတို့၏ဥယျာဉ်ခြံများ၌ စိုက်ပျိုးထားသည့် သီးပင်များနှင့်ပတ်သက်၍ နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်နှင့် ဖော့စဖရပ်ဓာတ်များကိုသာ အရေးပါသည်ဟု ယူဆထားတတ်ကြသဖြင့် သစ်သီးအရည်အသွေးကောင်းစေသည့် ပိုတက်စီယမ်၊ ကယ်လ်စီယမ်နှင့်ဆာလဖာဓာတ်များ ထည့်သွင်းပေးရန် အလေးမထားမိသောကြောင့် ထွက်ရှိလာသောသီးနှံများသည် အရောင်အသွေး၊ အဆင်းအနံ့အရသာ ချို့တဲ့ရုံသာမက သီးထွက်ရာခိုင်နှုန်းလည်း လျော့ကျသွားသည်ကို ကြုံတွေ့နေကြရသည်။

သုတေသနပညာရှင်များ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ သစ်သီးပင်များ၏ နိုက်ထရိုဂျင်၊ ဖော့စဖရပ်၊ ပိုတက်စီယမ်စားသုံးမှုသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၆၀:၁၅:၉၀ ကီလိုဂရမ်ရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ပိုတက်စီယမ်လိုအပ်မှုသည် နိုက်ထရိုဂျင်လိုအပ်ချက်ထက် တစ်ဆခွဲခန့်ပိုသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိထုတ်ကုန်သစ်သီးများ အလုံးညီညာလှပရန်၊ အရသာနူးညံ့ချိုမွှေးရန်နှင့် အရောင်အသွေးတောက်ပပြီး မျက်နှာပန်းလှလှ ဈေးကောင်းရရန် လိုက်နာသင့်သည့် နည်းစနစ်ကောင်းများကို အစဉ်လေ့လာပွားများကာ အလေးထားလိုက်နာကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပေသည်။ ။

ရေဖုံး - အားလုံးပါဝင် မှ

ခွင့်ရရှိအောင် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အသားငါးနှင့်ရေထွက်ပစ္စည်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ကြသည့် လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် အစားအသောက် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပဏာမဌာနသို့အမတ်ကြီးနှင့်ဂျာမနီသံရုံး ကောင်စစ်ဝန်တို့က ဂုဏ်ပြုအမှာစကားများ ပြောကြားကြသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဥပဒေပဏာမဌာနသို့အမတ်ကြီးနှင့် ဂျာမနီ သံရုံးကောင်စစ်ဝန်တို့က အမျိုးသားအဆင့် ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းကို ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဝေလင်း မောင်က လက်ခံရယူသည်။

အခမ်းအနားအပြီးတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အခမ်းအနား တက်ရောက်လာကြသူများသည် ခန်းမအတွင်း ခင်းကျင်းပြသထားသော စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ပြခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အဆိုပါကဏ္ဍ ၌ ပါဝင်သက်ဆိုင်သူ အားလုံးအတွက် ခြုံငုံအကျိုးသက်ရောက်တိုးတက်ရေးကို ထိရောက်စွာ အထောက်အကူပြုနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဥပဒေပဏာမဌာန ဂျာမနီနိုင်ငံ အစိုးရတို့၏

ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် မြန်မာ့ရေသတ္တဝါမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (Myanmar Sustainable Aquaculture Programme - MYSAP) ကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာ့လူမှု စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (Centre for Economic and Social Development - CESD) က အမျိုးသားအဆင့် ငါး မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးစီမံကိန်း (National Aquaculture Development Plan-NADP) ကိုလည်းကောင်း ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုစီမံကိန်း MSDP ၏ မျှော်မှန်းချက်၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မဟာဗျူဟာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အစီအစဉ် ADS ၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ NES နှင့် အခြားအမျိုးသားအဆင့် စည်းမျဉ်းမူဘောင်များ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မူဝါဒနှင့်ဥပဒေမူဘောင်ဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များပေးရန် ရည်ရွယ်၍ အမျိုးသားအဆင့် ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (NADP) ကို ချိန်ညှိရေးဆွဲထားရှိကြောင်း၊ အဆိုပါစီမံကိန်းကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ ငါးနှစ်တာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

အလုပ်အကိုင်အဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဦးကျော်မင်းဦး အမှာစကားပြောကြားစဉ်။

ရေဖုံး - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မှ

မြေပုံ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေးအတွက် ကဏ္ဍပေါင်းစုံက သက်ဆိုင်သူများ၏ ဆွေးနွေးမှုများ၊ ဝေဖန်အကြံပြုချက်များ စုစည်းနိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် အစားအစာဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး ဆိုင်ရာ ပထမအကြိမ် အလုပ်အကိုင်အဖွဲ့အစည်းကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ရေရှည်စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အစားအစာအရည်အသွေးပြည့်မီရေးစီမံကိန်း (SAFI) တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ အရည်အသွေးပြည့်မီစေရန်၊ ဘေးကင်းပြီး အရည်အသွေးပြည့်မီသော အစားအစာ

များကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်သာမက အာဆီယံ၊ အာရှ၊ ဥရောပနှင့် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အထိ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်စေရန် ဂျာမနီဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ GIZ က နည်းပညာအထောက်အပံ့များ၊ သင်တန်းများဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိကြောင်း၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံကျောင်းများ၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် Food Safety quality Module ထည့်သွင်း ရေးဆွဲနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအပြင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍအတွက် Food Safety Roadmap ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနက ရေးဆွဲထုတ်ပြန်မည့် National Food Safety Policy မူဘောင်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

လယ် မြေယာမြေဆိုသည်မှာ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် စားမည့်ချမှတ်ထွင်ရှင်းလင်းတောတိုး၍ သွေးချွေးနှင့်ရင်းပြီးရရှိခဲ့သောပစ္စည်းဖြစ်သည်။ လယ်မြေယာမြေရှိလျှင် ရွှေလည်းဖြစ်သည်။ ငွေလည်းဖြစ်သည်။ မိမိပိုင်ဆိုင်သော စိန်ရွှေကျောက်၊ သံ၊ ပတ္တမြား၊ နီလာ၊ အဖိုးအနုဂ္ဂထိုက်သောရတနာများနှင့် မခြား အလားသဏ္ဍာန်တူလှပေသည်။

စာရေးသူ၏မိဘနှစ်ပါးသည် အညာမြေမှတောင်သူလယ်သမားကြီးများဖြစ်ကြသည်။ စပါးစိုက်လယ်များ၊ ဆီထွက်သီးနှံ၊ မြေပဲ၊ နှမ်းစိုက်ယာမြေများ၊ ပဲမျိုးစုံစွန်တာနီ၊ စွန်တာပြာ၊ ပဲဖြူလေး၊ ထောပတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲရာဇာ၊ စားတော်ပဲ၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်း၊ စိုက်ပျိုးသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေများတွင် ခရမ်းချဉ်၊ ကြက်သွန်နီ၊ ဖြူ၊ အာလူးများကို စိုက်ပျိုးသည်။ ပိုင်ဆိုင်သည့်လယ်မြေ၊ ယာမြေ၊ ကိုင်းကျွန်းမြေများကို နှစ်ပေါင်း ၆၀ ခန့်မြတ်နိုးတွယ်တာစွာဖြင့် တောင်သူအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရင်း ရှင်သန်ခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါသီးနှံစိုက်ခင်းများမှ ရရှိသော အမြတ်အစွန်းများဖြင့် ဘဝစားဝတ်နေရေးရပ်တည်ရင်း သားသမီးငါးယောက်ကို တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရသည်အထိ ကျောင်းထားခဲ့ပါသည်။ မိဘနှစ်ပါးလုံးပင်ပန်းခဲ့ကြသည်ကို စာရေးသူ ရင်တွင်းခံစားမိနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုသော် မိဘနှစ်ပါးသည် မိမိပိုင်လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်းမြေများကို သေသည်ထိ မြတ်နိုးတွယ်တာစွာ ရင်ဝယ်ပိုက်ရင်း ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြပါပြီ။

မိဘနှစ်ပါးသည် သူတို့ပိုင်ဆိုင်သော လယ်ယာကိုင်းကျွန်းမြေများကို သားသမီးများသဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးကြသည်။ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းမြေများကို အရိပ်တကြည့်ကြည့်ဖြင့်နေကြသည်။ ကောင်းအောင် အမြဲပြုပြင်

လယ်ယာမြေကို ကောင်းအောင် အမြဲပြင်ဆင်နေကြသည်။ ကန်သင်းပြင်သည်။ မျက်နှာပြင်ညှိသည်။ လယ်ကြားမြောင်းပြင်သည်။ ရေစီးရေလာကောင်းအောင် ပြုပြင်သည်။ လယ်မျက်နှာပြင်ညှိသည်။ ပိုးမွှားရောဂါကျလျှင် မီးရှို့သည်။ မိုးမလာမီ မိုးကြိုထယ်ရေးပြင်သည်။ နွားချေး၊ သဘာဝမြေဆွေးသီးနှံအမှော်အမှိုက်များ ချကြသည်။ မြေဆီလွှာကို အာဟာရဓာတ်ရစေမည့်လုပ်ငန်းများကို ဂရုတစိုက်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြေဆီလွှာ၏ ရူပဂုဏ်သတ္တိ၊ ဓာတုဂုဏ်သတ္တိ၊ ဇီဝဂုဏ်သတ္တိများ တိုးပွားစေသည်။ နွားချေးတွင် နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ် ၁ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဖော့စ်ဖရပ်ဓာတ် ၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပိုတက်

ဒေါင်ဆန်း
(စိုက်ပျိုးရေး)

နေသည်။ မြေဆီလွှာထက်သန်အောင် သဘာဝမြေဆွေး၊ နွားချေး၊ အမှိုက်သရိုက်များ နှစ်စဉ်ချ၍ မြေဆီလွှာကိုအားဖြည့်ပေးသည်။ စာရေးသူ ကျောင်းပိတ်အိမ်ပြန်နေရာသီတွင် အဖေက နွားလည်းဖြင့် လယ်ယာမြေများကို နွားချေး၊ သဘာဝမြေဆွေး၊ အမှိုက်သရိုက်ချခြင်းကို ခိုင်းသဖြင့် ကိုယ်တိုင်လုပ်ခဲ့ရသည်။ အဖေ၏ ဤသို့စီမံခန့်ခွဲမှုများကို နောင်အရွယ် ရောက်လာမှ နားလည်သဘောပေါက်ရပါသည်။ အဖေက သူ့လယ်ယာမြေများကို ချစ်မြတ်နိုးတာကိုးဟု။

လယ်ယာမြေတို့သည်လည်း လူသားတို့က သူတို့ကိုချစ်မှ သူတို့ကလည်း လူသားတို့ကို ပြန်လည်ချစ်မြတ်နိုးကြပါသည်။ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းမြေများပေါ်တွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးပါက သီးနှံအထွက်ကောင်းပါမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်ယာမြေများကို မြေဆီလွှာအမြဲထက်သန်နေရန် ဂရုတစိုက်ပြုပြင်ပေးနေရင်းဖြစ်သည်။ သီးနှံများရိတ်သိမ်းသည့်အခါ မြေတွင်းမှအာဟာရဓာတ်များကို သီးနှံပင်များက စုပ်ယူထုတ်နုတ်စားသုံးသွားကြပါသည်။ စပါးရင့်မှည့်ရိတ်သိမ်းလျှင် ကောက်ရိုးနှင့်ရိုးပြတ်များသည် မြေတွင်းမှနိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဖော့စ်ဖရပ်ဓာတ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပိုတက်စီယမ်ဓာတ် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဆာလ်ဖာဓာတ် ၅၀ မှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ စုပ်ယူပါသွားသည်။ အစေ့ထုတ်ပြောင်း၊ ပဲမျိုးစုံ၊ ဆီထွက်သီးနှံများသည်လည်း ရိတ်သိမ်းသည့်အခါ မြေတွင်းမှအာဟာရဓာတ်များကို ထုတ်နုတ် စားသုံးသွားကြသည်။ အစေ့ထုတ်ပြောင်းသည် နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ် ၁၁၄ ပေါင်၊ ဖော့စ်ဖရပ် ၄၃ ပေါင်၊ ပိုတက်စီယမ်ဓာတ် ၁၂၅ ပေါင် စားသုံးသွားသည်။ အာလူးတူးဖော်လျှင် နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်၊ ဖော့စ်ဖရပ်ဓာတ် ၂၇ ပေါင်နှင့် ပိုတက်စီယမ်ဓာတ် ၁၂၅ ပေါင် စုပ်ယူစားသုံးသွားသည်။

လယ်ယာမြေများပေါ်တွင် သီးနှံပင်အမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးလိုက်၊ ရိတ်သိမ်းလိုက်၊ နှစ်စဉ်ဆောင်ရွက်နေလျှင် မြေဆီလွှာအတွင်းတွင် အာဟာရဓာတ်များ ကုန်ခန်းသွားပြီး မြေကန်းသည်အထိ ဖြစ်လာမည်။ မြေဆီလွှာပျက်သုဉ်းသွားပေမည်။ မြေဆီလွှာအတွင်း ကုန်ခန်းသွားသော အာဟာရဓာတ်များကို မိမိလယ်ယာမြေများကို တန်ဖိုးထားချစ်မြတ်နိုးစွာ ပြန်လည်ဖြည့်တင်းပေးနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ လယ်ယာမြေများက မိမိအားကောင်းမွန်သော သီးနှံအထွက်ကို ပြန်လည်ပေးဆပ်နေမည် ဖြစ်သည်။

ရှေ့မိနောက်မိဝါရင့်လယ်သမားကြီးများသည် မိမိလယ်ယာမြေများကို သားသမီးသဖွယ် အရိပ်တကြည့်ကြည့်ဖြင့် ကြည့်နေကြသည်။

စီယမ်ဓာတ် ၁ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကယ်လ်စီယမ်ဓာတ် ၂ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ မဂ္ဂနီစီယမ်ဓာတ် ၀ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဆာလ်ဖာဓာတ် ၁ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ မြေဆွေးဓာတ် ၅၈ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သည်။ နှမ်းရိုးတွင် နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ် ၁ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဖော့စ်ဖရပ်ဓာတ် ၀ ဒသမ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပိုတက်စီယမ်ဓာတ် ၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ သစ်ဆွေးဓာတ် ၉၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကာဗွန် ၃၇ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သည်။ ယခုခေတ် မိဘအမွေဆက်ခံလာကြသော တောင်သူလယ်သမား၊ လူလတ်လူငယ် များသည် အဆိုပါအလေ့အထများ ပျောက်ကွယ်သွားကြပြီဖြစ်သည်။ ဆိုင်ကယ်တစ်စီးဖြင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းဖြင့် Facebook နှိပ်သည့်အလေ့အကျင့်များသာ ထွန်းကားလာကြသည်။ လယ်ယာမြေများကို ချစ်ခင်နှစ်သက်သူ ရှားလာသည်။

သီးနှံစိုက်ပျိုးလျှင်လည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်းစိုက်ပျိုးလာကြသည်။ စိုက်ပျိုးပြီးလျှင်လည်း စိုက်ခင်းကိုလှည့်မကြည့်ကြတော့ပါ။ ပိုးမွှားရောဂါ တသောသော၊ ပေါင်းမြက်တသောသောနှင့် ပစ်ထားလိုက်ကြသည်။ ရတ်သိမ်းချိန်ရောက်မှ မဖြစ်စလောက်သော အထွက်ကလေးနှင့်တစ်ရာသီ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ပြန်ပါပြီ။ နောက်တစ်ချက်မှာ မိမိလယ်ယာမြေများကို သံယောဇဉ်မရှိခြင်းမှာ ပို၍ကြောက်စရာကောင်းလာပါသည်။ ရှေးဝါရင့်တောင်သူလယ်သမားကြီးများသည် မိမိခြံ၊ မိမိလယ်ယာမြေကို တစ်လက်မမျှအလျှော့မခံနိုင်၊ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်မှ မိမိတို့လက်ထက်ထိ တိုင် မြတ်မြတ်နိုးနိုးထိန်းသိမ်းလာခဲ့ကြပါသည်။

ယခုမူနယ်သို့ခရီးသွားသည့်အခါ လမ်းဘေးဝဲယာတစ်လျှောက် တွေ့မြင်ရသော အနိဋ္ဌာရုံမြင်ကွင်းများတွေ့ရသည်မှာ စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ၊ ရင်လေးဖွယ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ကွင်းများတွင် ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ စပါးမစိုက်၊ ကွန်ကရစ်တိုင်စိုက်၊ ဂဝံမြေဖို့ထားကြသည်။ လယ်မြေများ ပျက်စီးခြင်းဘဝ ရောက်ခဲ့ကြရလေပြီ။

ဤသည်၏အကြောင်းရင်းမှာ လယ်ယာမြေဥပဒေသစ်တွင် လယ်ယာမြေကိုရောင်းချ၊ ပေါင်နှံလွှဲပြောင်းနိုင်သည့်ပုဒ်မပါရှိလာခြင်းက အခြေခံအကြောင်းတစ်ရပ်လို ဖြစ်နေသည်။ ဤပုဒ်မကို အဖျားဆွတ်၍ ဖက်တွယ်ပြီး လယ်ယာမြေများကို ရောင်း၊ ပေါင်၊ လွှဲပြောင်းပြုလုပ်လာ

ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေဥပဒေသစ်ပေါ်လာပြီးမှ လမ်းမကြီးများဘေးဝဲယာများတွင် ဈေးမတန်တဆမြောက်လာပြီး လယ်ယာမြေများကုန်ပြီး မြေဖို့၊ ကွန်ကရစ်တိုင်စိုက်ခြင်းများ အလျှိုလျှိုပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်သူလယ်သမားကြီးများ မိမိလယ်ယာမြေများကို သံယောဇဉ်မတွယ်တော့ပါ။ ချစ်လည်းမချစ်ကြတော့ပါ။ ပြောရလျှင် လယ်ယာမြေဥပဒေသစ်မှာ လယ်ယာမြေကိုရောင်း၊ ပေါင်၊ လွှဲပြောင်းနိုင်သည်ဟု ပါရှိသော်လည်း ၎င်းပုဒ်မနှင့်ကပ်လျက် နောက်ပုဒ်မတစ်ခုတွင် **“လယ်မြေကို ဝယ်ယူသူသည် လယ်မြေဖြစ်သဖြင့် ဝယ်ပြီးလျှင် စပါးစိုက်ရမည်၊ အခြားနည်းမသုံးရ၊ စပါးမစိုက်လျှင် ဥပဒေအရ ပြန်သိမ်းမည်”** ဟုပါရှိသည်။ သို့သော် ထိုပုဒ်မသည် အသက်မဝင်ပါ။

လယ်ယာမြေဥပဒေသစ်သည် တောင်သူလယ်သမားကြီးများကို ကောင်းမွန်သောအခွင့်အရေးဖန်တီးပေးပြီး လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်ရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေ့တွင်မူ လယ်သမားကြီးများကြီးပွားတိုးတက်ဖို့မဟုတ်ဘဲ လယ်မဲ့၊ ယာမဲ့ဘဝရောက်ရှိရပြီး ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခနှင့်သာရင်ဆိုင်နေကြရသည်။ နောင်တွင် လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှု၊ နိုင်ငံ၏ရိက္ခာဖူလုံမှုကိုပါထိခိုက်လာနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေဥပဒေသစ်ပေါ်လာပြီးနောက်တွင် လမ်းမကြီးများဘေးဝဲယာတွင် ဈေးများမတန်တဆမြောက်လာခဲ့ပါသည်။ မည်သည့်ခေတ်ကမျှ မကြားဖူးသောဈေးထိပေါက်လာပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အခြေအနေတွင် လယ်သမားကြီးများသည်လည်း မိမိ၏လယ်ယာမြေ

များကို သံယောဇဉ်မထား၊ မခင်တွယ်တော့ဘဲ လွယ်လွယ်နှင့်ပင် သူဌေးများလက်သို့ ဝကွက်အပ်လိုက်ကြပါသည်။ သူဌေးများသည် လယ်လုပ်စပါးစိုက်ရန်မဟုတ်ပေ။ အခြေအနေပေးလျှင် အခြားနည်းအသုံးပြုကြရန် ရင်တွင်းကျိတ်၍ကြံစည်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ ရန်ကုန်တိုင်းတွင် တိုင်းမန်နေဂျာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်က မြို့နယ်ကြီးတစ်မြို့နယ်မှ ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ရသော လယ်သမားကြီးတစ်ဦး ရှိပါသည်။ လမ်းမကြီးဘေးတွင် လယ်ဧက ၂၀ ကျော် ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ထိုလယ်သမားကြီးသည် နိုင်ငံတော်၏ ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန်းကျင် မိုင် ၃၀ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးစီမံကိန်းကြီးတွင် ရှေ့ဆုံးမှနေပြီး လက်သီးလက်မောင်းတန်း၍ နွေစပါးဧကအပြည့် စိုက်ပျိုးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု လယ်ယာမြေဥပဒေပေါ်လာချိန်တွင် လမ်းမကြီးဘေးမြေများ မတန်တဆမြောက်လာရာ လယ်မြေဧက ၂၀ ကို ဈေးကြီးကြီးဖြင့် သူဌေးလက်သို့ရောင်းချ၍ သားသမီးခြောက်ယောက် သို့ အမွေခွဲပေးလိုက်ပါသည်။ အမွေခွဲသည်မှာ လယ်မြေများ မဟုတ်ပါ။ ငွေသားများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းရော၊ သားသမီးများပါ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့ကြသော လယ်မြေများ တစ်လက်မမျှ မရှိတော့ပါ။ ရက်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ လယ်ရောင်း၍ရလာသောငွေများ အသီးသီးလုံးပါးပါး ဒုက္ခရောက်ကြရပါတော့သည်။

စာရေးသူ၏အသိလယ်သမားကြီးလည်း ပြန်ဆင်းရဲ၍ ဒုက္ခတွေ့နေရသည်ဟု သတင်းကြားရရာ စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ဖြစ်ရပါသည်။ လယ်ပြန်လုပ်လိုသော်လည်း တစ်နေ့ရွှေတစ်လုံး ဥပေးနေသော ဘဲငန်းကြီးအား တစ်မနက်တည်းရိုက်သတ်မိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေရာ မြေတစ်လက်မမျှ မရှိတော့ပေ။ မြန်မာပြည်တစ်ဝန်း ဤသို့သောဖြစ်စဉ်များ ဒုနှင့်ဒေးရှိနေမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ၏မိဘများ အသက်ရှင်လျက်ရှိနေမည်ဆိုပါက အသက် ၉၀ ကျော်အရွယ်ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုထိ မိဘများထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သော ကျွန်တော်တို့၏လယ်မြေ၊ ယာမြေ၊ ကိုင်းကျွန်းမြေများသည် ယနေ့ထိတိုင် တစ်လက်မမျှမလျော့သေးဘဲ သီးနှံများလည်း အထွက်ကောင်းလျက် ရှိနေပါသည်။

သို့ပါ၍ တောင်သူလယ်သမားကြီးများအားလုံး မိမိလယ်ယာမြေများကို အဖိုးအနုဂ္ဂထိုက်တန်သောရတနာများပမာ တန်ဖိုးထား ချစ်မြတ်နိုးစွာ ထိန်းသိမ်းရှောက်ကြပါရန် မေတ္တာဖြင့် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ဒီ အချိန် ရောက် ပြီ ဆို လျှင် - - -

ရေးပြချင်ဖို့ အတွေးစာပေ ဖြစ်

ယခုလို ဥဩတွန်သံကလေးတွေ ဟိုမှ ဒီမှကြားလာရကာ ချစ်ခင်တိုင်း နှိုင်းညှို့ဆိုင်း၍ တပေါင်းလေးရူး မြူးထချိန်ဆိုလျှင် အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာမကြီး ဒေါ်အေးငြိမ်းတစ်ယောက် ဟိုတွေ့ ဒီငေးဖြင့် တစ်ချိန်က တပည့်ဟောင်းများကို ပြန်လည်လွမ်းဆွတ်သတိရနေတတ်သည်။

တပည့်ဟောင်းများထဲတွင် ဆင်းရဲသူလည်းပါ၊ ချမ်းသာသူလည်းရှိ၊ စာတော်လိုချစ်ရသလို စာညွှန်ပြန်တော့လည်း ကရုဏာသက်ရဆဲပင်။

ထိုအထဲတွင် ဆရာမဒေါ်အေးငြိမ်း အမြဲသတိရနေသော တပည့်ဆိုးနှစ်ယောက်လည်း ပါသည်။

အောင်မြင်အောင်ဘ။ နာမည်ကလည်း ကာရန်ညီသလို စရိုက်တူအကျင့်တူ တပည့်နှစ်ဦး။

ထိုနှစ်ဦးမှာ အမြဲတတွဲတွဲရှိကာ ကျောင်းသားအချင်းချင်း ဆော့ကစားကြရာမှ ရန်ပွဲဖြစ်တယ်လို့ သတင်းကြားလိုက်တိုင်း အောင်မြင်အောင်ဘ

မပါလျှင်မပြီး။ ကိုယ်နှင့်ဆိုင်ဆိုင်၊ မဆိုင်ဆိုင်အားနည်းသူဘက်မှ သူတို့က ဝင်ပါစေမိ။

သူတို့နှစ်ဦးအတွက် ဒေါ်အေးငြိမ်း ခမျာ အမြဲစိတ်ပူနေရသည်။ ပြဿနာအမြဲရှင်းနေရသည်။

သို့သော် သူတို့နှစ်ဦးကတော့ အတန်းပိုင်ဆရာမ ဒေါ်အေးငြိမ်းကို မိခင်အရင်းလို ရင်ထဲက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ချစ်ခင်ကြသည်။

ကျောင်းလာချိန်ဆိုလျှင် ဆရာမအိမ်သို့အလှအယက်အရောက်သွားကာ ဆရာမ၏လက်ဆွဲခြင်း၊ စာအုပ်စသည်တို့ကို အပြိုင်အဆိုင်သယ်လာပေးကြသည်။

ကျောင်းပြန်ချိန်ဆိုလျှင်လည်း ဆရာမ၏ လက်ဆွဲခြင်းကို သူ့ထက်ငါအလှအယက်ပြေးဆွဲကာ ဆရာမအိမ်ဝဲအရောက် လိုက်ပို့ပေးကြသည်။

တစ်နေ့မှာတော့ ကျောင်းပြန်ချိန် ဆရာမဒေါ်အေးငြိမ်းဘေးတွင် သူတို့နှစ်ဦးမြူးထူးခုန်ပေါက်ကာ လိုက်ပါလာကြစဉ် သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အနီး

အရောက်၌ ဆရာမဒေါ်အေးငြိမ်းက အပင်ပေါ်သို့မော့ကြည့်ရင်း-

“အင်း-ဒီအပင်က အသီးတွေ ချဉ်ဟင်းချက်စားရင် သိပ်ကောင်းတာ” ဟု ငြီးတွားရင်း ပြောလိုက်မိသည်။

သို့သော် ထိုနေ့သည် ကျောင်းတက်ရက်နောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်သည်။

နောက်နေ့ဆိုလျှင် အောင်မြင်တို့၊ အောင်ဘတို့အတန်းတင်စာမေးပွဲကြီး စတင်ဖြေဆိုရတော့မည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် နံနက် ၉ နာရီတိတိ၌ စာမေးပွဲများစတင်ပြုဖြစ်၍ အခန်းအသီးသီး၊ အတန်းအသီးသီး အသင့်ရှိနေကြပြီ။

ဆရာမဒေါ်အေးငြိမ်းလည်း သူတပင်ကျသည့် အခန်းရှေ့တွင် မေးခွန်းလွှာများကိုကော အသင့်စောင့်နေသည်။

နံနက် ၉ နာရီအချက်ပေးသံချောင်းသံ ထွက်ပေါ်လာပြီ။ ထိုအချိန်အထိ အောင်မြင်အောင်ဘတို့ သူတို့နေရာသို့ မရောက်ကြသေး။

ဆရာမ ဒေါ်အေးငြိမ်းစိတ်ပူစပြုပြီ။

“ဒီနှစ်ကောင် ဘာများဖြစ်နေပါလိမ့်”

မေးခွန်းများပေးပြီးသည်အထိလည်း သူတို့ရောက်မလာကြသေး။

နံနက် ၉ နာရီ ၅ မိနစ်။ ဆရာမစိတ်တွေ ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ကာ လာလမ်းဆီသို့သာ ခဏခဏလှမ်းမျှော်နေမိသည်။

ခဏအကြာ။ ဟော---သူတို့နှစ်ယောက်လာနေကြပြီ။ ဖုန်ထူထူ၊ နေပူပူထဲတွင် ချွေးသံတွေ တရွဲရွဲနှင့် ဆရာမထံသို့ အပြေးရောက်လာကြသော သူတို့နှစ်ဦးကိုမြင်လိုက်မှ ဆရာမ ရင်ထဲက အပူလုံးကြီး ကျသွားသည်။

“ကဲ-ပြောစမ်း မျောက်လောင်းနှစ်ကောင်၊ နင်တို့ဘာကြောင့် နောက်ကျနေကြတာလဲ၊ ငါမှာတော့ စိတ်ပူလိုက်ရတာ သေလုနေပြီ”

အမောဆိုအောင် ပြေးလာခဲ့ရသဖြင့် ဆရာမအမေးကို ရုတ်တရက်မဖြေနိုင်ကြသေးဘဲ ခဏနားပြီးမှ လွယ်အိတ်ထဲက သပြေသီးတွေထုတ်ပေးရင်း “မနေ့ညနေက ဆရာမက ချဉ်ဟင်းချက်စားချင်တယ် ဆိုလို့ ကျွန်တော်တို့

ကျောင်းလာရင်း ဒီအသီး တွေတက်ခူးနေတာကြောင့် ကြာသွားတာပါ ဆရာမ၊ ဒီမှာ ကြည့်ပါလား၊ အချိန်နောက်ကျမှာ စိုးလို့ သစ်ပင်ပေါ်ကတောင် အမြန်လျှောဆင်းခဲ့ရတာ”

ပြောပြောဆိုဆို သူတို့အင်္ကျီတွေကို လှန်၍ပြကြရာ ရင်ဘတ်တစ်ခုလုံး နီရဲပြီး သွေးစကလေးတွေ ပါစို့နေသဖြင့် ဆရာမခမျာ ဘာမျှဆက်မပြောနိုင်တော့ဘဲ မျက်ရည်တွေ တတွေတွေကျလာရင်းက “ကဲ-နေရာမှာ အမြန်သွားထိုင်ကြ၊ ရော-မေးခွန်း”ဟုဆိုကာ မျက်ရည်ကို သုတ်ရင်း ကျောင်းရုံးခန်းမှ ဆေးသွားယူပြီး ရင်ဘတ်က အနာတွေပေါ်ဆေးလိမ်းပေးရင်း စကားဆက်မပြောနိုင်ဘဲ ရင်ထဲမှာ ဆိုနှစ်နေတော့သည်။

‘ဥဩ---ဥဩ---’ ပင်ယံထက်က ဥဩသံကြားမှ ဆရာမ ဒေါ်အေးငြိမ်း တွေးလက်စအတွေးရပ်ကာ တစ်ချိန်က တပည့်အပေါင်း ကျန်းမာချမ်းသာစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့နေမိတော့သည်။ ■

တောင်သူကြီးနှင့် မိုး

အိမ်ချစ်ပေ

တောင် သူဦးကြီးများသည် မိုးရွာသွန်းခြင်းကို အားပြုကြရသည်။ စိုက်ပျိုးသည်မှ ရိတ်သိမ်း၊ သိုလှောင်ပြီးချိန်အထိ မိုးကို မေ့ထား၍မရပေ။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ရေရရှိရန်လိုအပ်သော်လည်း ရိတ်သိမ်း၊ သိုလှောင်ချိန်၌ မလိုလားအပ်သော မိုးရွာသွန်းခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများရှိတတ်သဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် မိုးရွာသွန်းခြင်းအခြေအနေကို တောင်သူဦးကြီးများက မျက်ခြည်ပြတ်ခံ၍ မရပေ။

သို့ဖြစ်လျှင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ တယ်လီဖုန်း၊ လူမှုကွန်ရက်များမှတစ်ဆင့် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ လေ့လာဆောင်ရွက်ကြရသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာတို့တွင် ရှေးအစဉ်အဆက်က လက်ဆင့်ကမ်းခွဲကြသည့် မိုးရွာ၊ မရွာသိနိုင်သော ရာသီဥတုဆိုင်ရာ လက္ခဏာများလည်း ရှိပေသည်။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို လက်လှမ်းမီမီသည့်အခါ ထိုလက္ခဏာများကို အားထားအသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။

မြန်မာမှုအရ ချက်ချင်းမိုးရွာသွန်းမည့် လက္ခဏာများ ခန့်မှန်းကြရာတွင်

မိုးရာသီတွင် နေထွက်ချိန်၌ နေသည် အလွန်တရာ မျက်စိကျိန်းလောက်အောင် ထွန်းတောက်၍ အရည်ပျော်နေသော ရွှေအလုံးကြီးပမာရှိပြီး အဆမတန် ပူလောင်ပြင်းပြနေလျှင် ထိုနေ့၌ပင် မိုးရွာသွန်းလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

နွားမမျက်စိအရောင် (သို့မဟုတ်) ကျီးကန်းဥအရောင်ကောင်းကင်၌ဖြစ်ပေါ်နေလျှင် (သို့မဟုတ်) ဟင်းခတ်ဆားအစိုပြန်နေလျှင် (သို့မဟုတ်) ကမ်းစပ်တွင် ဖားများခဏခဏ အော်မည်နေလျှင် မိုးရွာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းလေ့ရှိကြသည်။

ကြောင်များသည် မိမိတို့လက်သည်းများဖြင့် မြေကြီးကို မကြာခဏကုတ်ခြစ်နေလျှင် (သို့မဟုတ်) သံချောင်းများ သံချေးတက်လာလျှင် (သို့မဟုတ်) ကြေးအိုး၊ ကြေးခွက်များ ကြေးညှိနဲ့ ထွက်လာလျှင် မကြာမီ မိုးရွာသွန်းဖွားတော့မည်ဟု ဆိုသည်။

တောင်များသည် နှင်းမြူအစုအဝေးပမာရှိလျှင် (သို့မဟုတ်) လိုဏ်ဂူများသည် အငွေ့များဖြင့် ပိတ်ဆို့နေလျှင် (သို့မဟုတ်) ကြက်မျက်စိအရောင်အဆင်းကဲ့သို့သော ရောင်ခြည်အဝန်းက လကိုပိုင်းပတ်နေလျှင် မိုးရွာသွန်းလိမ့်မည် ဆို၏။

ပုရွက်ဆိတ်များသည် မိမိတို့ဥများကို အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပြောင်းရွှေ့နေလျှင် (သို့မဟုတ်) နွားမများ ရုတ်တရက်ကြောက်လန့်စုပြုံ ထွက်ပြေးကြလျှင်၊ မိုးရွာတော့မည်

လက္ခဏာဖြစ်သည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

ပုတ်သင်ညိုများ သစ်ပင်ထိပ်ဖျားတွင် နားနေ၍ ကောင်းကင်ဟင်းလင်းပြင်ကိုသာ စူးစိုက်ကြည့်နေလျှင် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် မိုးရွာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နွားမများ အိမ်အပြင်ထွက်၍ နားရွက်များ လှုပ်ရှားခြင်း၊ မကြာမကြာ ခွာရှုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်လျှင် မကြာမီ မိုးရွာသွန်းတော့မည်ဟု ခန့်မှန်းလေ့ရှိကြသည်။

နွယ်မြက်သစ်ပင်တို့၏ အညွန့်အညောက်အဖူးတို့သည် ကောင်းကင်ဆီသို့ ထောင်တက်နေလျှင် (သို့မဟုတ်) ငှက်များ ရေတွင် (သို့မဟုတ်) ဖုန်တွင် လူးပျော်ခဲ့လျှင် (သို့မဟုတ်) တီကောင်များ မြက်ညွန့်ဆီသို့သွားနေလျှင် မိုးချက်ချင်းရွာသွန်းလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

ညအချိန်တွင် ပိုးစုန်းကြွေးများ တိမ်အနားကပ်၍ ပျံသန်းနေကြလျှင် မကြာမီမိုးရွာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။

ညနေအချိန်တွင် ဝံပုလေ့နှင့် ခွေးအ များအုခွဲလျှင်မူ ကောင်းကင်အနံ့ တိမ်ခနစ်ရက်ဖုံးနေသည့်တိုင် မိုးတစ်စက်မျှ ရွာလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ဆိုပြန်သည်။

အထက်ပါခန့်မှန်းချက်များမှာ မြို့ဟစ်သံဟိတကျမ်းလာ အချက်အလက်များဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအချက်အလက်များတွင် တိရစ္ဆာန်များနှင့် ပိုးမွှားများ အမူအရာထူးခြားလာခြင်းသည် လေဖိအားအခြေအနေကို တုံ့ပြန်ခြင်း၊ လေထဲရှိ ရေငွေ့ပါဝင်မှုကို တုံ့ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ လအဝန်းထီးဆောင်းခြင်း၊ မိုးတိမ်များဖြစ်ပေါ်ခြင်း စသည်တို့သည်လည်း လေထုပေါ့ပါးခြင်းကို ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေးထုံးကိုလည်းမပယ်သင့်သည့် အလျောက် တောင်သူဦးကြီးများအကျိုးငှာ မိရိုးဖလာ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်အချို့ကို တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကျမ်းကိုး - ဒေါက်တာကညွန့်၏ မြို့ဟစ်သံဟိတကျမ်း

ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီး ဦးစောမြင့်ဦးနှင့်တာဝန်ရှိသူများသည် လှိုင်းဘွဲ့ မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ လှိုင်းဘွဲ့ မျိုးသန့်ခြံအတွင်း ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်ဖြင့် တည်ဆောက်နေမှုများအား ၅.၂.၂၀၂၀ ရက်က ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ ခြံတာဝန်ခံ ဦးမြင့်ဇော်က ဆောင်ရွက်ထားမှုများကို လိုက်လံပြသ ရှင်းလင်းတင်ပြစဉ်။ ရီရီစိန်

ဝါမျိုးစုံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မြှင့်တင်ရေး ပုလဲတွင် ဆွေးနွေး

ပုလဲ မတ် ၅

စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်သိန်းမင်းစက်မှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့ကုမ္ပဏီ၊ မုံရွာ ဝါကြိတ်စက်ရုံတို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် ဝါမျိုးစုံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မြှင့်တင်ရေး ပညာပေးဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့နံနက်က ပုလဲ မြို့နယ်၊ မင်းတိုင်ပင်ကျေးရွာတွင်ပြုလုပ်ရာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဒုတိယ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဦးထွန်းရှိန်၊ ယင်းမာပင်ခရိုင် ဦးစီးမှူး ဒေါ်မြတ်မိုးဝင်း၊ ပုလဲမြို့နယ်ဦးစီးမှူးနှင့် သိန်းမင်းကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူများက ဝါစိုက် တောင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ နည်းပညာများ၊ ဝါဈေးကွက်အလားအလာများနှင့် တောင်သူများနှင့်အကျိုးတူဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆွေးနွေးကြပြီး ခရိုင်၊ မြေ၊ မျိုး၊ ပိုးတာဝန်ခံများက ရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသော သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲရေး စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအလေ့အကျင့်ကောင်းများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာပေးဆွေးနွေးရာ ဝါစိုက်တောင်သူ ၇၀ ဦး တက်ရောက်သည်။ ကေခိုင်ယုဇော်

ကျွဲ ကောသီးဟာ မြန်မာတို့ရာသီပေါ်သစ်သီးအဖြစ် ခုံမင်စွာ စားသုံးလေ့ရှိကြပါတယ်။ ယခုအခါ ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ်လည်း ရေပန်းစားလာတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွဲကောသီးဟာ အချို့ ချိုပြီး အရည်ရွှမ်းတာတွေ့ရတယ်။ အချို့အသီးများဟာ ချဉ်တာ တွေ့ရပါတယ်။

ကျွဲကောသီးချဉ်ရခြင်းအကြောင်းရင်းကတော့ မြေကြီးအပေါ်မှာ တည်မှီနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ကျွဲကောသီးညှပ်ပြီး ချဉ်တဲ့မျိုးဖြစ်နေရင် ချိုအောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရခက်ပါတယ်။ မျိုးကောင်းတဲ့ ကျွဲကောသီးမျိုးမချိဘဲ ချဉ်ဖြိုးဖြိုးဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ချိုအောင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရင် ရပါတယ်။ ကျွဲကောဟာ လေဝင်လေထွက်ကောင်း၊ ရေစီးရေလာကောင်းတဲ့သမမြေမှာ အရည်အသွေး ကောင်းစေပါတယ်။ အကောင်းဆုံးပေါင်းစပ်မှုဟာ သဲသမမြေဖြစ်ပါတယ်။ သဲမြေဖြစ်ပေမယ့် လိုအပ်တဲ့ အာဟာရ ၁၂ မျိုးဖြစ်တဲ့ နိုက်ထရိုဂျင်၊ ဖော့စဖရပ်၊ ပိုတက်စီယမ်၊ ကယ်လ်စီယမ်၊ မဂ္ဂနီစီယမ်၊ ဆာလဖာ၊

ထုံးနဲ့ပိုတက်စီယမ် အလွန်အကျွံသုံးစွဲမိရင် မဂ္ဂနီစီယမ် ချို့တဲ့တတ်ပါတယ်။ ကျွဲကောစိုက်မြေ မြေချဉ်နေရင် ဒိုလိုမိုက်ကို ပိုမိုအသုံးပြုသင့်ပါတယ်။ တစ်နည်း ထုံးနဲ့ပိုတက်စီယမ်ကိုလည်း မျှတတဲ့နှုန်းထားနဲ့ အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။ ကျွဲကောသီးချိုမွှေးအရည်ရွှမ်းပြီး အရည် အသွေးအကောင်းစေဖို့ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ သဘာဝ မြေဩဇာနှုန်းထားမှန်မှန်ကျွေးခြင်း၊ အပင်ပုံသဏ္ဍာန် ပုံသွင်းပေးခြင်းများကို ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။ ကျွဲကောအပင်နားချိန်မှာ မလိုလားအပ်တဲ့ ကိုင်းပိုကိုင်းတက်များ ရှင်းလင်းဖြတ်တောက် ပေးခြင်း၊ ကျီးပေါင်းပင်များဖြတ်တောက်ပေးခြင်း၊

နှုန်းဖျန်းပေးရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ အပင်အစိုဓာတ် မပြတ်စေဖို့ ရေသွင်းပေးပြီး သီးခိုင်တစ်စုမှာ တစ်လုံးသာထားပြီး အသီးရွှေပစ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာရောက်ရင် ကျွဲကောသီးကြီးထွားဖို့အတွက် အရွက်ကချက်လုပ် တဲ့ အစာများကို အသီးအစာဖြည့် ရန်အတွက် အသုံးပြုပါတယ်။ အသီးကြီးထွားချိန်တွင် အပင်က စားသုံးဖို့လွယ်ကူတဲ့ ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာများ၊ ဓာတ်မြေဩဇာများကိုသာ အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ဖို့ ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းမယ်ဆိုရင် ဩဂုတ်လမတိုင်မီ ဖျန်းသင့်ပါတယ်။ စက်တင်ဘာ လမှာ စောစောအသီးပေါ်တဲ့မျိုးဆိုရင် ဩဂုတ်လမှာ ဆေးမဖျန်းသင့်တော့ပါ။ ဤအချိန်မှာ ပေါင်းမြက် များရှင်းလင်းရင် အမြစ်များပြတ်ပြီး အသီးကြွေကျ တတ်လို့ ပေါင်းမြက်မရှင်းလင်းသင့် တော့ပါ။

ကျွဲကောစိုက်ခင်းတွင် ကျွဲကောပင်ဟာ ၃ပေမှ ၃ပေခွဲ အမြင့်ထိ ပင်စည်တစ်ခုတည်းသာရှိစေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုင်းမကြီးများကို သုံးကိုင်းမှငါးကိုင်းထိ မွေးမြူပုံသွင်းရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အပင်အရွက်အုံ အတွင်းမှာ အလင်းရောင်ကောင်းစွာရရှိစေပြီး ရောဂါ ကျရောက်မှုသက်သာစေဖို့ အလွယ်ဖွင့်ပုံသွင်း နည်းစနစ်နဲ့ ကိုင်းမွေးပုံသွင်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ နှစ်စဉ် အသီးခူးပြီးတိုင်း ကိုင်းသေး၊ ကိုင်းညှပ်၊ ရောဂါရ ကိုင်းများ၊ အတွင်းဘက်လှည့်ထွက်သော ကိုင်းများ၊ မြေကြီးနဲ့ထိနေတဲ့ကိုင်းများကို ရှင်းလင်း ဖြတ်တောက်ဖယ်ရှားပေးပြီး သဘာဝမြေဩဇာကို များများကျွေး ရေသွင်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွဲကောပင် ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးခြင်းကို အသီးခူး၊ ကိုင်းဖြတ်ပြီးချိန် (စင်တင်ဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာတွင်တစ်ကြိမ်စီ)နဲ့ ကျွဲကောသီး၊ သဲပရာသီး

မဂ္ဂနီစီယမ်၊ ကြေးနီ၊ သွပ်၊ ဘိုရွန်၊ သံနဲ့မော်လစ်ဘီဒီနိုက် တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ကျွေးပေးနိုင်ရင် ကျွဲကောသီး အထွက်ကောင်းတာ တွေ့ရပါတယ်။ အကြိုက်ဆုံး မြေချဉ်ငန်းကိန်းကတော့ ၅၃သမ ၅၅ မှ ၇၃သမ ၆ ဖြစ်ပါတယ်။ မြေချဉ်ငန်းကိန်းနိမ့်ရင် ၄၃သမ ၅ ထက် အောက်နိမ့်ရင်တော့ အာဟာရဓာတ်တွေ အထူးသဖြင့် ဖော့စဖရပ်၊ ကယ်လ်စီယမ်၊ ပိုတက်စီယမ်ဓာတ်တွေ ထိန်းချုပ်ခံရပြီး ကျွဲကောသီးဟာ ချဉ်ဖြိုးဖြိုးဖြစ်သွား စေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွဲကောစိုက်တော့မယ်ဆိုရင် မြေဆီလွှာဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးပြီး မြေချဉ်ငန်းကိန်းကို အထူးဂရုပြုဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မြေချဉ်နေမယ် ဆိုရင်တော့ သတ်မှတ်တဲ့မြေချဉ်ငန်းကိန်းထိရောက် အောင် ကြိုတင်ပြုပြင်ပြီးမှ စိုက်ပျိုးသင့်ပါတယ်။

အမြစ်ဖြတ် အစာမြောင်းအကျယ် တစ်ပေအနက် ကိုလက်မတူးပြီး မြောင်းထဲမှာ နွားချေး၊ ဘိုကာရီ မြေဆွေးတင်းဝက်၊ N:P:K (၂:၅:၁) ဓာတ်မြေဩဇာကို တစ်ပင်နှစ်ပြည့်နှုန်းကျွေးပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ရေသွင်းနိုင်ဖို့အတွက် ရေဝပ်ကျင်းများ၊ ရေမြောင်း များ ပြုပြင်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွဲကောရွက်နုထွက်ချိန်ဟာ ကျွဲကောပင်ရဲ့ တစ်နှစ်တစ်ရာသီ ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်များ ပြန်လည် လှုပ်ရှားနိုးကြားလာချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ အကိုင်းများမှ အဖူးများစတင်နိုးကြားလာချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်းပန်းဖူးများလည်း နိုးကြားလာပါတယ်။ အပင်၏ သီးထွက်နှုန်းကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အပင်ကြီးထွားမှု ဟိုမှန်းကို ၃၅ စီစီ တစ်ဧကဖျန်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အရွက် နု ထွက် ချိန် မှာ N:P:K (၂၅:၂၅:၂၅) အချိုးအရွက်ဖျန်းအားဆေးနဲ့ ကျူးမီးလက်ဆေးတို့ကို ဖျန်းပေးခြင်းဖြင့် ပိုးမွှားရောဂါ တစ်ပါတည်းနှိမ်နင်းပြီး ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ တစ်နေ့ကို တစ်ပင် ရေဂါလန် ၅၀ နှုန်း တစ်ပတ်တစ်ကြိမ် သွင်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွဲကောပန်းပွင့်ချိန် ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်လများမှာ အသီးတင်အောင်မြင်စေဖို့အတွက် N:P:K (၂၅:၂၅:၂၅) အချိုး နီကယ်ပါတဲ့ ရွက်ဖျန်း မြေဩဇာကို ဖျန်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အပင်ခြေကို အစိုဓာတ်မပြတ်စေရေး အထူးဂရုစိုက်ဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။

အနည်းလို အာဟာရဓာတ်များပါတဲ့ N:P:K ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ (၁၅:၃၀:၃၀) ကို သုံးကြိမ် ဖျန်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တစ်ပင်ကို ထုံးလေး ပိဿာခန့် ထည့်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မှိုရောဂါ မကျရောက်စေရေး ဂရုစိုက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သီးလုံးများ တစ်စတစ်စကြီးလာပြီဖြစ် လို့ ကိုင်းထောက်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွဲကောပင်ဟာ လောင်းရိပ်ကို ကြောက်ပါ တယ်။ လောင်းရိပ်မမိတဲ့နေရာကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွဲကောပင်ကို အဓိကဒုက္ခပေးတာ ကတော့ ကျီးပေါင်းပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွဲကောပျိုးပင် စုဆောင်းတဲ့ အခါ အရည်အသွေးကောင်း၊ အထွက်ကောင်း၊ ဗီဇကောင်းတဲ့အပင်မှ လိင်မဲ့နည်းနဲ့ ပွားယူထားတဲ့ပျိုးပင်များကို အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။

အရွယ်ကြီးအလုံးခန့်တွင် (မတ်လ)မှာ တစ်ကြိမ်၊ ဇွန်လတွင်တစ်ကြိမ်၊ ငါးကြိမ်ခွဲကျွေးဖို့ လိုအပ်ပါ တယ်။ အရွက်နုထွက်ချိန်တိုင်းမှာ အနည်းလို အာဟာရဓာတ်များပါတဲ့ ဓာတ်မြေဩဇာကို ရေဖျော်၍ ဖျန်းပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပန်းမပွင့်မီမှ အသီးရင့်ချိန်ထိ အစိုဓာတ်မပြတ်စေဖို့ အထူးဂရုစိုက် ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသီးရင့်ပြီး ဆွတ်ခူးဖို့ နှစ်ပတ် သုံးပတ်အလိုမှာ အသီးအချိုဓာတ်များအောင် ရေဖြတ်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပန်းပွင့်ညီညာစေဖို့ မိုးကုန်သည်မှ ဒီဇင်ဘာလကုန်ထိ ရေဖြတ်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ အရည်ရွှမ်း၊ အရသာချိုကျွဲကောသီး ရရှိစေဖို့ ဖော်ပြပါနည်းပညာများ လိုက်နာဆောင်ရွက် ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မိုင်းခံရော်ဘာထုတ်လုပ်ခြင်းသရုပ်ပြပွဲ မှော်ဘီမြို့နယ်တွင် ကျင်းပ

ရန်ကုန် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၇

သင်တန်းတွင် ရော်ဘာစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်း ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာတွေ့ လက်တွေ့သင်ကြား ပြသ ပေးပြီး မိုင်းခံရော်ဘာ ထုတ်လုပ်ခြင်း သရုပ်ပြပွဲ တွင် ဒုတိယတိုင်းဒေသ ကြီးဦးစီးမှူး ဒေါ်အေးမိမိစိုး က ရော်ဘာအစေးရည်မှ မိုင်းခံ ရော်ဘာထုတ်လုပ် ရာတွင် အဆင့်ကောင်း ရော်ဘာများ ထုတ်လုပ် ကာ ဝင်ငွေတိုးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်း ပြောကြားပြီး လက်တွေ့ ပြသသည်။ (ပုံ)

ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး၊ မှော်ဘီမြို့နယ်၊ လက်ပံတန်းစုကျေးရွာအုပ်စု၊ သပြေကုန်းကျေးရွာ၊ စိမ်းရောင်စိုရော်ဘာခြံတွင် ရော်ဘာ အစေးလှီးခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာသင်တန်းဆင်းပွဲကို ယနေ့ကျင်းပရာ ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဒေါ်အေးမိမိစိုး၊ မှော်ဘီမြို့နယ်ဦးစီးမှူးနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ ၃၀ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမအသင်းစုချုပ် နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ ရွေးချယ်ပွဲ ကျင်းပ

မကွေး မတ် ၅

မကွေး တိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမအသင်းစုချုပ်၏ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေး ၁၈ လကာလအတွက် နှစ်ပတ်လည်အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ပြန်လည်ရွေးချယ်ပွဲကို တိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမအသင်းစုချုပ်ခန်းမ၌ ယနေ့ကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီး ဦးမြင့်ဆွေ၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစိုင်းကျော်မင်းနှင့် ၂၅ မြို့နယ်မှ ဦးစီးအရာရှိများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များ တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီး ဦးမြင့်ဆွေက အမှာစကား ပြောကြားပြီး နှစ်ပတ်လည်အရပ်ရပ် ဆိုင်ရာအစည်းအဝေးကို ဆက်လက် ကျင်းပကာ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစံကျော်ဝင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာ ဒေါ်ဆယ်တင် နှင့် အမှုဆောင်များကို ရွေးချယ်တာဝန် ပေးအပ်သည်။ **သမဝါယမ**

ပီအေချက်အလက်နည်းပညာများအသုံးပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးမျိုးမွေးမြူရေးချယ်ရေး ဒုတိယအကြိမ် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေး ကော်မတီအစည်းအဝေး ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၄

မိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) နှင့် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ပီအေချက်အလက်နည်းပညာများကိုအသုံးပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါး မျိုးမွေးမြူ ရွေးချယ်ရေးကဏ္ဍမြှင့်တင်ခြင်း စီမံကိန်းအစီအစဉ်အရ ကျင်းပသည့် ဒုတိယအကြိမ် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေး ကော်မတီအစည်းအဝေးကို ယနေ့နံနက် ၈ နာရီက စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန Farmer Channel အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် (လယ်ယာကဏ္ဍ) ဦးကျော်မင်းဦးနှင့် စီမံကိန်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ စီမံကိန်းတာဝန်ခံနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ နယ်သုတေသနဌာနများမှ အဖွဲ့ဝင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ JICA Kyushu and Nagoya University မှ တာဝန်ရှိသူနှင့်စီမံကိန်းအဖွဲ့ဝင်များ တက်ရောက်ကြသည်။ (ပုံ)

မြိုင်ကြီးငူအထူးဒေသ ငွေနှင်းဖို့ ကောက်ရိုးဖို့ သင်တန်းပွင့်လှစ်

ဘားအံ မတ် ၁၁

လှိုင်ဘွဲ့ မြို့နယ် စိုက်ပျိုးပညာရှင်များနှင့် မြိုင်ကြီးငူအထူးဒေသအဖွဲ့ဝင် များနှင့်ပူးပေါင်း၍ လှိုင်ဘွဲ့မြို့နယ်၊ မြိုင်ကြီးငူအထူးဒေသ၊ အေးလင်းသာယာကွင်းရှိ ဓမ္မာရုံတွင် ငွေနှင်းဖို့၊ ကောက်ရိုးဖို့ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နည်း သင်တန်းပွင့်လှစ်ရာ ဒေသခံတိုင်းရင်းသား ၄၃ ဦး တက်ရောက် ကြသည်။ **ရီရီစိန်**

ပဲမျိုးစုံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စံပြုကျေးရွာသစ်ထူထောင်ရေး နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးသဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုး ပဲပုပ်၊ ကုလားပဲနှင့်ပဲတီစိမ်း အရည်အသွေးကောင်း ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် စံပြုကျေးရွာသစ်များ ထူထောင်မည်

နေပြည်တော် မတ် ၆

ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စံပြုကျေးရွာသစ်ထူထောင်ရေးအတွက် ကိုရီးယားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (KOPIA) နှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) တို့ သုတေသနနှင့် နည်းပညာ အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူညီချက်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း အခမ်းအနားကို ယနေ့မနက် ၂ နာရီက နေပြည်တော် ရေဆင်း-စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ နဝရတ်ခန်းမ၌ ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာသန့်လွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာထွန်းရွှေ၊ ဌာနစုတာဝန်ခံများ၊ သုတေသနပညာရှင်များ၊ KOPIA မှ Dr.Kim Dae Ho နှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ (ပုံ)

KOPIA နှင့် DAR တို့သည် သုတေသနနှင့် နည်းပညာလုပ်ငန်းများ အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မတ် ၂၄ ရက်က နားလည်မှု စာချုပ်လွှာလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ယခုပြုလုပ်သည့် ပဲမျိုးစုံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စံပြုကျေးရွာသစ်ထူထောင်ရေး နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူညီမှု သည် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ၏ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ယှဉ်ပြိုင်မှုစွမ်းအား၊ အကျိုး အမြတ်၊ သုတေသနနှင့်တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ကဏ္ဍများမြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် ဘေးကင်း လုံခြုံစိတ်ချရသည့် အရည်အသွေးကောင်း အစားအစာများ ထုတ်လုပ်နိုင်၍ စားနပ် ရိက္ခာဖူလုံကာ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူ လယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန်အတွက် KOPIA နှင့် DAR တို့ကြား ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်းဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်၍ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အထိ သုံးနှစ်တာဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းကာလအတွင်း ပဲပုပ်၊ ကုလားပဲနှင့်ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးကြသော လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများကိုယ်တိုင် ပါဝင်သည့် အရည်အသွေးကောင်း ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် စံပြုကျေးရွာသစ် များထူထောင်ခြင်း၊ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် ရာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အသုံးပြုနိုင်သည့်

ရှေးဦးစွာ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် (လယ်ယာကဏ္ဍ) ဦးကျော်မင်းဦးက ကြိုဆို နှုတ်ခွန်းဆက် အမှာစကား ပြောကြားပြီး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ နိုင်ကြည်ဝင်းက စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ ထို့နောက် ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း စီမံကိန်းတိုးတက်မှု များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို Dr.Hideshi Yasui နှင့် ဒေါက်တာ ဥဗ္ဗာစောတို့ကလည်းကောင်း၊ စီမံကိန်း တိုးတက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု များကို Mr.Utsui Tetsuro နှင့် ဒေါက်တာ ခင်သန္တာဝင်းတို့ကလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း စီမံကိန်းတိုးတက်မှုများနှင့် ၂၀၂၀ ပြည့် နှစ်တွင် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို JICA-SATREPS Project မှ အကြံပေး အရာရှိ Dr.Atsumi Yoshimura က လည်းကောင်း တင်ပြဆွေးနွေးကြပြီး တက် ရောက် လာသူ များက ပါဝင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြသည်။ **စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန**

ညောင်လေးပင်မြို့နယ် ကုလားကြီးကုန်းကျေးရွာ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး အောင်ပွဲ ကျင်းပ

ညောင်လေးပင် မတ် ၈

ညောင် လေးပင်မြို့နယ် ကုလားကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် NEP စီမံကိန်းဖြင့် 11KV ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် 100 KVA ထရန်စဖော်မာတစ်လုံး တပ်ဆင်ပြီး၍ ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီက ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး 400 V ဓာတ်အားလိုင်းများတည်ဆောက်ကာ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအောင်ပွဲကို ယနေ့ ညနေ ၄ နာရီကျင်းပရာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ မြင့်သိန်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်စန်းစန်းမြင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်နိုင်ဦးတို့က အမှာစကားပြောကြားကာ ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ကြပြီး ထိန်တပင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အပါအဝင် တာဝန်ရှိသူများ၊ ကျေးရွာပြည်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။ **ဗိုလ်သိန်း (ဗဒို)**

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူကုသရေးတွေမှာ နည်းပညာတွေတိုးတက်နေပြီ ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာ သီးနှံအထွက်နှုန်းကောင်းခြင်း၊ အောင်မြင်ကြီးထွားခြင်း နည်းပညာတွေကို တတ်သိနေကြပြီဖြစ်သည်။ သီးနှံပျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေရရှိနိုင်အောင် သုတေသနပြုခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်းပညာတွေကိုပါ တတ်မြောက်နေကြပြီဖြစ်သည်။

ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးဆီသည့် ဓာတုပစ္စည်းအခဲ၊ အမှုန့်၊ အရည်တွေပေါ်လာခြင်းသည် ကောင်းသလား၊ မကောင်းဘူးလားဆိုသည်ကို ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော်သည် လယ်သမား မိသားစုက ပေါက်ပွားခဲ့သူဆိုသော်လည်း လယ်ကို ကိုယ်တိုင်မလုပ်ဖူးသည့်အတွက် ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးတွေအကြောင်းကို မသိပါ။ ကျွန်တော့် မိဘများလယ်လုပ်သည့်အချိန်မှာ ကျွန်တော်သည် ကိုရင်ဘဝဖြင့်ရှိနေခဲ့၍ လယ်ယာလုပ်ငန်းအကြောင်း ကို မသိခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် အဖေ လယ်လုပ်ရာမှာ ဓာတ်မြေဩဇာထည့်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်းတွေကိုမလုပ်ခဲ့ဖူးဆိုတာကိုတော့ အသေအချာသိပါသည်။ ကျွန်တော့်အဖေလုပ်သည့် လယ်တွေ၊ ကိုင်းတွေသည် သဘာဝမြေဩဇာဖြင့် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးကျသည် ဆိုတာကိုလည်း မကြားဖူးခဲ့ပါ။ ခေတ်ကာလက မြေဆီဩဇာကောင်းသည့်ခေတ်၊ ပိုးမွှားမရှိသည့် ခေတ်ဖြစ်မည်ဟု တွေးမိပါသည်။

ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးဆီသည်ကို ကျွန်တော့်အသက် ၃၀ အရွယ်လောက်ရောက်မှ ကြားဖူးပါသည်။ အများသိအောင် တိတိကျကျ ပြောရမည်ဆိုလျှင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ခေတ်လောက်ရောက်တော့မှ ကြားဖူးခြင်းဖြစ်သည်။ ပုလဲဓာတ်မြေဩဇာကို စတင်ကြားဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘယ်သူမျှမငြင်းနိုင်သည့်အကြောင်း တစ်ခုရှိသည်။ မြန်မာ့သမိုင်းအစမှ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ခေတ်လောက်အထိ မြန်မာ့လယ်သမားတွေ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးမသုံးခဲ့ကြသေး ဆိုလျှင် လက်ခံကြမည်ထင်သည်။ သဘာဝမြေဩဇာ ဖြင့် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်တစ်ယာ၊ ယာတစ်ခင်းလုံးကုန်အောင် ဖျက်ဆီးသည့် သီးနှံစား ပိုးမွှားဆိုတာလည်း ကျရောက်မှု မများခဲ့ဘူးဟု သိရသည်။

မြေနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာသည် ဘိန်းစားနှင့်ဘိန်းလို ဖြစ်သည်။ ဘိန်းစားသည် ဘိန်းမစားမီကနေ၍ ထိုင်၍ ရသော်လည်း ဘိန်းစွဲသွားသည့်အခါ ဘိန်းမစားရ လျှင် မနေနိုင်ဖြစ်တော့သည်။ ယင်းထဲပြီး လူးလိမ့် နေရတော့သည်။ ဘိန်းရှူ၊ ဘိန်းမျိုလိုက်တော့မှ နေသာထိုင်သာဖြစ်သွားတော့သည်။ မြေသည်လည်း ဓာတ်မြေဩဇာသုံးပြီးပါက နောက်နှစ်စိုက်ပျိုးရန် မသုံးမဖြစ်သုံးရတော့သည်။ ဘိန်းစွဲသွားခြင်းလို ဖြစ်မည် ထင်သည်။

ခေတ်ကာလပြောင်းရွှေ့လာသည့်အတွက် မြေ၊ ရေ၊ လေမသန့်ဖြစ်လာတာတော့ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ရေတွင်းကရေကို ရဲရဲတင်းတင်းခပ်သောက်ခဲ့ကြသည်။ ဘာရောဂါမျှ မဖြစ်။ ယခုခေတ်မှာ မသောက်ဝံ့ကြတော့ပါ။ ရှူနေ ကြသည့်လေသည်လည်း မသန့်တော့ပါ။ လေထဲမှာ ဓာတုဓာတ်ငွေ့တွေပါနေပြီဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလေထု ထဲမှာ အောက်စီဂျင်နှင့်ကာဘွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက် ဓာတ်တို့ အချိုးအဆမညီမမျှဖြစ်နေပြီဟု ပညာရှင်တွေ ပြောနေကြသည်။ လေထုညစ်ညမ်းနေပြီဖြစ်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးတုဆေးရည်၊ ဆေးမှုန့်တို့သည် ခေတ် ကာလအခြေအနေအရပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ဆေးဝါးကုသရေးလည်း နည်းပညာတိုးတက်လာ၍ တိရစ္ဆာန်တို့ သက်သောင့် သက်သာရှင်သန်ခွင့်ရကြပြီဟု သိရသည်။ လယ်ယာ သုံးကျွန်းတွေမှာ ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါတွေကို ခေတ်မီဆေးဝါးတွေဖြင့် ကုသနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာဘွဲ့ရပညာတတ်ဆရာဝန်တွေက တိရစ္ဆာန် တွေကို ခေတ်မီနည်းပညာတွေဖြင့် ကုသပေးနေပြီ ဖြစ်သည်။ မေထုန်မဲ့သားပေါက်နည်းပညာတွေကို တတ်မြောက်နေကြပြီဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဒေသအနှံ့မှာတော့ ရှေးရိုးနည်းတွေ ဖြင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူ၊ ကုသလုပ်နေကြဆဲဟု သိရသည်။ နွားကို နဖားကြိုးထိုးသည့် နိုင်ငံ ဘယ်နှနိုင်ငံရှိသလဲ ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော် ရောက်ဖူး၊ မြင်ဖူးခဲ့သည့်နိုင်ငံတွေက ကျွန်းတွေမှာ

ဟု ထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ နွားထီးကို သင်းကွပ်တတ်သူ တစ်ယောက်သာ ရှိသည်။ သူ့ကို နွားမွေးသင်းဆရာဟုပင် ခေါ်ကြ သည်။ နွားထီးကြီးတစ်ကောင်ကို သင်းကွပ်ခဲ ၁၀ ပေးရတာကို မှတ်မိသည်။ သူ၏သင်းကွပ်နည်းက နွားထီးကြီး၏ရွေးဥကို ဝါးရင်းတုတ်ဖြင့် ကြေအောင် ရိုက်ခြေသည့်နည်းဖြစ်သည်။ မရိုက်တတ်ပါက နွားကြီးသေသွားနိုင်သည်ဟု သိရသည်။ မကျွမ်းကျင် ပါက နွားမွေးဥမှာ အနာဖြစ်ပြီး နွားသေသည်အထိ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သိရသည်။

နာခေါင်းကိုဖောက်ပြီး ကြိုးသွင်းထားတာ မတွေ့ဖူး ပါ။ အမေရိကန်ကနွားတွေမှာ ကြိုးတောင်မရှိတာ မြင်ဖူးခဲ့ပါသည်။

နွား၊ ကျွဲတွေကို ဆွဲယူ ကိုင်တွယ်၍ ကောင်းအောင်ဆိုသည့်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် နာခေါင်းကို ဖောက်ပြီး နဖားကြိုးထိုးတာ အတော်နာသည့် ဝေဒနာကို ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ချင်းစာကြည့် သည့်အခါ အတော်နာမှာပဲဟု တွေးမိသည်။

ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ရွေးစသည့်တိရစ္ဆာန်များ သည် လိမ္မာယဉ်ပါးအောင် သွန်သင်ကိုင်တွယ်လျှင် လိမ္မာပါသည်။ သခင်လိုချင်သည့်ပုံစံဖြင့် နေတတ် ထိုင်တတ်ပါသည်။ ဆင်ကိုတောင် နဖားကြိုး ထိုးစရာမလိုဘဲ ခိုင်းစေလိုရသည်ဆိုလျှင် ကျွဲနွားကို လည်း ရမည်ထင်သည်။ နာနုကိုစူးထိုးဖောက်ပြီး ကြိုးသွင်းသည့်ရိုးရာအစဉ်အလာကို စဉ်းစားသင့်သည်

ယခုခေတ်မှာတော့ နည်းပညာအဆင့်မြင့်နေပြီ ဖြစ်၍ မွေးမြူရေး၊ ကုသရေးဆရာဝန်တွေကိုယ်တိုင် ကျွမ်းကျင်စွာလုပ်ကိုင်နေကြပြီဖြစ်ရာ နွားထီးကြီး မနာမကျင်ဘဲ သွင်းကွပ်နိုင်သည့် အဆင့်ကို ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ သင်းကွပ်ရသည့်ရည်ရွယ်ချက် က နွားသိုခေါ်နွားထီးကြီး မိတ်လိုက်လိုစိတ် မရှိအောင်၊ ခိုင်းကောင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၆၀ လောက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ရွာသင်းကွပ်ဆရာသည် သူတတ်သည့် ပညာဖြင့်နွားကိုသင်းကွပ်သည်ကို မြင်ဖူးသည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ရှေ့က ဦးမောင်ခင်၏ နွားထီးကြီး ကို သင်းကွပ်တာကြည့်ဖူးသည်။ နွားကြီး၏ခြေလက် တွေကိုကြိုးတုပ်လှဲချသည်။ မန်ကျည်းပင်မှာခွပြီး မရုန်းနိုင်မလှုပ်နိုင်အောင် ကြိုးဖြင့်ချည်ထားသည်။ နွားထီးကြီး၏ရွေးဥနှစ်လုံးကို ပေါင်ကြားမှ

အပြင်ကိုဆွဲထုတ်လိုက်ပြီး မုန်ညှင်းဆီသုတ်သည်။ သင်းကွပ်ဆရာက နွားမွေးဥကြီးကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဖျစ်ညှစ်ဆုပ်နယ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ခြင်းကိုပင် နွားကြီးကအောင့်လို၊ နာလိုဖြစ်မည် တွံ့သည်။ ရုန်းသည်။ စိတ်ကြိုက်အခြေအနေရောက်သည့်အခါ မှာတော့ ဆီသုတ်ထားသည့် ဝါးရင်းတုတ်ဖြင့် ဖြည်းဖြည်းစတင်ရိုက်ပါတော့သည်။ နွားကြီးကနာ၍ အား---ဘား---ဟုအော်သည်။ သင်းကွပ်ဆရာက ဖျစ်လိုက်၊ ညှစ်လိုက်၊ ရိုက်လိုက်လုပ်နေသည်။ နွားကြီးက နာလွန်း၍ မျက်ရည်တွေကျပြီး အော်ငိုသည်။ ရုန်းသည်။

“အောင့်ခံ၊ အောင့်ခံ၊ ပြီးတော့မယ်” သင်းကွပ်ဆရာ၏ တုတ်ရိုက်ချက်သည် ပျော့ရာ မှပြင်းလာသည်။ နွားကြီးလည်း နာလွန်းလို၊ မအော်နိုင်၊ မငိုနိုင်ဖြစ်နေသည်။ အသက်ထွက်တော့ မလို ဆန့်ငင်၊ ဆန့်ငင်ဖြစ်နေသည်။ သင်းကွပ်ဆရာ ကတော့ ကိုင်ကြည့်လိုက်၊ ဖျစ်နယ်ကြည့်လိုက်ဖြင့် လိုအပ်သည်ထင်သည့်နေရာကို ဆက်ရိုက်သည်။ ဒါသည်ပင်ပညာဖြစ်မည်။ နွားမွေးဥကြီးအမာ၊ အကြိတ်မကျန်တော့ဘဲ အရည်ပျော်သွားပြီဆိုတော့မှ ရိုက်တာကိုရပ်လိုက်သည်။ နနွားနှင့်မုန်ညှင်းဆီ ရောထားတာကို လိမ်းပေးသည်။ နွားမွေးဥကြီးသည် မူလထက်နှစ်ဆမျှကြီးအောင် ရောင်ကိုင်းနေတော့ သည်။

ချည်ထားသည့်ကြိုးတွေအားလုံး ဖြေပေးလိုက် သော်လည်း နွားကြီးမထနိုင်သေးဖြစ်နေသည်။ ဦးမောင်ခင်က နဖားကြိုးကို ဆွဲထုလိုက်တော့မှ ကြိုးစားပြီးကုန်းထသည်။ မျက်ရည်တွေ စီးကျနေ သည်။ အသံမထွက်နိုင်တော့ဘဲ အသားတွေ၊ ခြေလက်တွေတုန်နေသည်။ နွားကြီးကိုအနားပေး ထားရမည်။ ညှော်မမိအောင်ထားရန်ပြောသည်။ ညှော်ပူစေခဲ ၁၀ ချီးမြှင့်ရသည်။ တဖြည်းဖြည်း ပိန်ရှုံ့သွားလိမ့်မည်ဟု ပြောသည်။

သင်းကွပ်ဆရာကြီး၏သမီးမှာ သားလေး မွေးသည်။ ကလေးမှာ ရွေးဥတစ်လုံးသာပါသည်။ ပါသည့်အလုံးကလည်း သေးနေသည်။ နတ်ကွပ် ကလေးမွေးသည်ဟုပြောကြသည်။ ရွာသူရွာသားတွေ ကတော့ ဝင့်လည်တာဟု ပြောကုန်ကြသည်။

သင်းကွပ်ဆရာကြီးကွယ်လွန်သည့် အခါ ကျွန်တော်ရွာမှာမရှိတော့ပါ။ ရန်ကုန်မြို့ကို ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ ရွာကလာကြသည့် ဧည့်သည် တွေကပြောပြသည်။

“နွားအော်သလိုအော်ပြီးသေတယ်၊ သားသမီး တွေက အဖေဘာဖြစ်လို့အော်တာလဲလို့မေးလျှင် ငါဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ငါဘာအော်လို့လဲလို့ ပြန်မေးတယ်” ဟုဆိုသည်။

သေငယ်ဇောနှင့် မေ့မြောနေသည့် အချိန်မှာ သူပြုလုပ်ခဲ့သည့်အလုပ်တွေကို အာရုံမှာထင်လာခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ နွားကြီးအော်သလို အား---ဘား---လိုအော်ဟစ်ပြီး အသက်ထွက်သွားသည်ဟု ပြောကြသည်။ ဘဝမကူးမီ တူသောအကျိုးပေးသွား ခြင်းဖြစ်မည်ဟု တွေးမိပါသည်။

စပျစ်စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးမှု ဆင်ဖြူကျွန်းတွင် အောင်မြင်

ဆင်ဖြူကျွန်း မတ်လ ၄

ဆင်ဖြူ ကျွန်းမြို့နယ် ကျေးရွာများတွင် စပျစ်စမ်းသပ် စိုက်ပျိုးမှု အောင်မြင်လျက်ရှိရာ တစ်ဧကလျှင် အပင် ၃၅၀ မှ ၃၇၀ ထိ စိုက်ပျိုး၍ တစ်ပင်လျှင် နှစ်ပိဿာမှ လေးပိဿာအထိထွက်ပြီး ဒေသလက်ရှိ ပေါက်ဈေး တစ်ပိဿာ လျှင် ကျပ် ၄၀၀၀ မှ ကျပ် ၆၀၀၀ အထိ ဈေးကောင်းရနေကြသဖြင့် တစ်ဧကမှ ကျပ်သိန်း ငါးဆယ်ခန့် အကျိုးအမြတ်ရရှိနေကြသည် ဟု သိရသည်။

စိုးမိုးသူ (စလင်း)

အိုးအိမ်ပွံ့ပြီးရေးအဖွဲ့ပိုင် တိုက်များ ပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းရေး ပြုပြင်

အရှု တောင်အာရှဒေသကျွန်းငယ် လေးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သော စင်ကာပူသည် တစ်ကျွန်းလုံးသစ်ပင် ပန်းပင်များဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်လျက်ရှိရာ ယခု နောက်ဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုမှာ အိုးအိမ်ပွံ့ပြီးရေးအဖွဲ့ပိုင် တိုက်သစ်များ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်၌ သစ်ပင်များ၊ စိုက်ပျိုးခင်းများဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးအစီအစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤအစီအစဉ်အရ အသစ်ဆောက်လုပ်လျက်ရှိသည့် အိုးအိမ်ပွံ့ပြီးရေးအဖွဲ့ပိုင်အဆောက်အအုံ ၈၀ ကျော်

ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမြဲစိမ်းနေမည့် သစ်ပင်များ၊ မြက်ခင်းများနှင့်စိုက်ခင်းများကို မဖြစ်မနေအကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိနေ၏။

အထူးသဖြင့် သစ်ပင်များကို စိုက်ရာတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သစ်ရွက်စိမ်းများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာရှိနေမည့် အပင်မျိုးများကို

သာ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးသွားမည် ဖြစ်၏။

အသစ်ဆောက်လုပ်လျက်ရှိသော အိုးအိမ်ပွံ့ပြီးရေးအဖွဲ့ပိုင်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ယခုအခါ သစ်ပင်မျိုးပေါင်း ၇၀ ကျော်မှ အပင်ပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့်ကို စတင်စိုက်ပျိုးနေပြီဟုလည်း သိရ၏။

ဤသို့စိုက်ပျိုးရာတွင် ယခင်ရှိနှင့်ပြီး သစ်ပင်များကိုလည်း ဆက်လက်ထားရှိပေးသွားမည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ အစိမ်းရောင်သစ်ပင်များကို တိုက်များပတ်ဝန်းကျင်တွင် စိုက်ပျိုးထားခြင်းဖြင့် တိုက်များတွင် နေထိုင်သူများ အအေးဓာတ်ပိုရမည်ဖြစ်ပြီး စိတ်ကြည်လင်မှုများကို ခံစားကြရမည်ဟု စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့သားများက ပြောကြားသည်။ **(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၃.၁.၂၀၂၀)**

ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြု နှမ်းနက်

အဖေ များအနက် ဆီအများဆုံးပါဝင်သောအစေ့မှာ နှမ်းစေ့ဖြစ်သည်။ နှမ်းစေ့များ၌ အဖြူရောင်နှမ်းစေ့၊ အဝါရောင်နှမ်းစေ့၊ အနက်ရောင်နှမ်းစေ့နှင့် အနီရောင်နှမ်းစေ့ဟူ၍ရှိကြရာတွင် အနက်ရောင်နှမ်းစေ့သည် လူတို့၏ ကျန်းမာရေးကိုအထောက်အကူပြုဆုံးဖြစ်သည်ဟု တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်များက ပြောကြားသည်။ နှမ်းနက်စေ့သည် သွေးအားကောင်းစေပြီး အချိန်မတိုင်မီဆံပင်ဖြူခြင်းကို တားဆီးနိုင်၏။

နှမ်းဆီကို ဟင်းလျာများထဲ ထည့်ချက်ခြင်းဖြင့် ဟင်း၏အရသာကို ကောင်းစေ၏။ ကျန်းမာရေးအတွက်လည်း ကောင်း၏။

တရုတ်တိုင်းရင်းဆေးပညာတွင် နှမ်းနက်စေ့များသည် အသက်ကြီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရောဂါဖြစ်မှုများကို တိုက်ဖျက်ပေးနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

နှမ်းပင်များကို အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာဖရိက တောင်ပိုင်း၊

တောင်အမေရိကစသောဒေသများတွင် တွေ့နိုင်ပြီး ၎င်းအပင်များသည် မိုးအသင့်အတင့်ရွာပြီး ပူနွေးသောရာသီဥတုရှိကာ ရေမဝပဲသော သဲနုနုမြေ၌ စိုက်ပျိုး၍ ရကြောင်း သိရသည်။

နှမ်းပင်သည် တစ်နှစ်ခံအပင်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အစေ့များမှာ ရင့်မှည့်သည်အထိ လေးလကြာ၏။

နှမ်းနက်ဆီသည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်တွင် ရှိ အသည်း၊ ကျောက်ကပ်နှင့် အူမကြီးများတွင် ဖြတ်သန်းသွားရာ၌ ခွန်အားကို

တိုးစေ၏။ သွေးလည်ပတ်မှုကို ကောင်းစေ၏။ နှမ်းနက်သည် လူ၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အပူဓာတ်မများရန် ထိန်းပေးသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရသော် လူ၏ခန္ဓာကိုယ် အပူအအေးမျှရန် ပြုလုပ်ပေး၏။ ကျောက်ကပ်ကျန်းမာရေး၊ အသည်းကျန်းမာရေးအတွက် နှမ်းနက်သည် လွန်စွာအထောက်အကူပြု၏။

လူတို့စားသောအစားအစာများတွင် အာဟာရဓာတ်မကြွယ်ဝသော အစားအစာများပါရှိတတ်ရာ နှမ်းနက်သည် လူတို့တွင် လိုအပ်သောအာဟာရဓာတ်ကြွယ်ဝအောင်ပံ့ပိုးပြီး သွေးအားကို တိုးစေ၏။

အသက်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ လူတို့တွင် အာဟာရဓာတ်လျော့နည်းသွားတတ်လေရာ နှမ်းနက်ကို အစားအစာများတွင် ထည့်သွင်းစားသုံးခြင်းဖြင့် အသက်ကြီးလာလျှင်ဖြစ်တတ်သော မှတ်ဉာဏ်အားလျော့နည်းခြင်း၊ ခါးနာလာခြင်း၊ ခူးနာလာခြင်းတို့ကို ဟန့်တားနိုင်၏။

တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်တို့၏ အပြောအရ လူတို့သည် နှမ်းနက်ဆီကို တစ်နေ့လျှင် ၁၀ ဂရမ် (အလေးချိန်) ထက် ပို၍မသုံးရဟု သိရသည်။

ဝမ်းပျက်လွယ်သူများ (ဝမ်းလျှော့ဝမ်းကိုက်ဖြစ်သူများ)သည် နှမ်းနက်ဆီကို မစားသုံးသင့်ပေ။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၅.၁၁.၂၀၁၂)

မျိုးသုဉ်းလုနီး မျောက်တစ်မျိုး

စင် ကာပူနိုင်ငံသားများသည် အပင်များနှင့်တိရစ္ဆာန်များကို ချစ်ခင်ကြ၏။ စင်ကာပူနိုင်ငံသားအချို့သည် အပင်များနှင့် တိရစ္ဆာန်များ၏ အခြေအနေများကို သိရန် အထူးကြိုးစားလုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြသည်။

စင်ကာပူမှတိရစ္ဆာန်ချစ်သူအချို့၏ လေ့လာချက်များအရ စင်ကာပူရှိ သဘာဝဘေးမဲ့ဥယျာဉ်များတွင် ကျက်စားနေသည့် အနက်နှင့်အဖြူရောင်အမွှေးများပါသော မျောက်မြီးရှည်တစ်မျိုးသည် မျိုးသုဉ်းလုနီးအခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီဟု သိရှိရ၏။

လန်ဂူးဝါးဟု ခေါ်သည်။ မျောက်မြီးရှည်ကောင်ရေသည် ယခုအခါ စင်ကာပူ၌ ၆၁ ကောင်သာ ကျန်ရှိတော့ကြောင်းဖြင့် သိရသည်။

လန်ဂူးဝါးမျောက်မြီးရှည်များကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံ အချို့၌သာ

တွေ့ကြရ၏။ သစ်တောများပြုန်းတီးမှုများလာခြင်းသည် အဆိုပါမျောက်မြီးရှည်မျိုးများ မျိုးသုဉ်းလုနီးအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်သည်ဟု လေ့လာသူတို့က ပြောကြားသည်။

စင်ကာပူအပါအဝင် အခြားနိုင်ငံများရှိ အဆိုပါလန်ဂူးဝါးမျောက်မြီးရှည်များ၏ ကောင်ရေမှာ စုစုပေါင်း ၃၅၀ ခန့်သာ ကျန်တော့သည်ဟုလည်း လေ့လာသူတို့က ပြောကြားသည်။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၂၃.၁၂.၂၀၁၉)

နွေဦးရာသီအစ ငါးဖမ်းပွဲတော်

အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်အရပ်၌ရှိသော အာသံပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဝူဝါဟာတီမှ ၅၀ ကီလိုမီတာခန့်အကွာ၌ ရှိသော ဝါရီရေကန်ကြီးရှိ၏။ ၎င်းရေကန်ကြီးတွင် ငါးများစွာရှိလေရာ နှစ်စဉ်ဇန်နဝါရီလလယ်သို့ရောက်ပြီဆိုလျှင် အာသံပြည်နယ်မှ ကျေးရွာသားအချို့သည် ၎င်းရေကန်ကြီးသို့လာ၍ ငါးဖမ်းကြ၏။ (ပုံ) ငါးဖမ်းရခြင်း ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်းအကုန် နွေဦးရာသီအစပွဲတော်ဖြစ်သော ဘိုဂါလီဘီဟူးပွဲတော်ကို ကျင်းပရန်အလို့ငှာ ထိုငါးဖမ်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှေးရိုးစဉ်လာအရ ထိုရေကန်တွင် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်သာ ငါးများကို ဖမ်းခွင့်ရှိပြီး ကျန်ရက်များမှာ ၎င်းကန်၏ အစာအဖြစ်သာ ရောက်ထဲမှ ငါးများကို ထားရှိကြရသည်။

အာသံပြည်နယ်သားများသည် နှစ်စဉ်ဇန်နဝါရီလလယ်၌ အထက်ဖော်ပြပါဆောင်းအကုန် နွေဦးရာသီအစ ဘိုဂါလီဘီဟူးပွဲတော်ကို ကျင်းပခြင်း

ဖြစ်သည်။ ထိုပွဲတော်ကျရောက်မည့်နေ့၏ အကြိုညတွင် ပြည်နယ်သားများသည် ဝါရီရေကန်မှဖမ်းဆီးရမိခဲ့သော ငါးနှင့် အခြားအသားများကို ချက်စားကြရင်း ညလုံးပေါက်ကခုန် မြူးထူး၍ ပွဲတော်ကို ကြိုဆိုကြ၏။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၆.၁.၂၀၂၀)

သုတေသနလုပ်ငန်းများကို တောင်သူများ လက်တွေ့အသုံးချနည်းပညာအဖြစ် ပြောင်းလဲပြန်ပေးရေး ဝိုင်းဝန်းအကောင်အထည်ဖော် နှုတ်ပေးအကြံပေးရန် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

နေပြည်တော် မတ် ၅

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအပြင် တစ်ဖက်မှလည်း သဘာဝအရင်းအမြစ် များဖြစ်သည့် ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့နှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိပြီး ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ရေး၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို တောင်သူများ လက်တွေ့အသုံးချနိုင်မည့် နည်းပညာအဖြစ် ပြောင်းလဲပြန်ပေးနိုင်ရေးလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်သူအားလုံးတို့က ဝိုင်းဝန်းအကောင်အထည်ဖော်ပေးကြစေလိုကြောင်း ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက နေပြည်တော် ဝေယျာသီရိမြို့နယ် ရေဆင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန နဝရတ်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၏ နှုတ်ပေးအကြံပေး သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။ (၄)

စာတမ်းဖတ်ပွဲသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်နှင့် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဆေး တက္ကသိုလ်များမှ ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ပါမောက္ခ ဌာနမှူးများ၊ သုတေသန

ပညာရှင်များ၊ ပြည်ပ ပညာသင်များ၊ ဘွဲ့ကြိုဘွဲ့လွန်သင်တန်းသား သင်တန်းသူ များ တက်ရောက်ကြသည်။ အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက အဖွင့်အမှာ စကားပြောကြားပြီး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ နိုင်ကြည်ဝင်းက စာတမ်းဖတ်ပွဲ ကျင်းပရ ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်

ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် သုတေ သနလုပ်ငန်းများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာရန် သုတေသနရန်ပုံငွေကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ အဆင့်မြင့်ဓာတ်ခွဲခန်း အသုံးအဆောင်ကိရိယာများ၊ အဆောက် အဦများကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသကဲ့သို့ တစ်ဖက်မှလည်း စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မား ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်

ကာလတို၊ ကာလရှည်သင်တန်းများ စေလွှတ်ပေးခြင်း၊ မဟာသိပ္ပံနှင့် ပါရဂူ သင်တန်းများ စေလွှတ်ပေးခြင်း၊ ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေး ခံစားနိုင်ခွင့် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနအနေဖြင့် သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံပြီး အပတ်စဉ်၊ နှစ်စဉ်စာတမ်းဖတ်ပွဲကို စဉ်ဆက်မပြတ်ကျင်းပခြင်း၊ မြန်မာ့ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဌာနကို နှစ်စဉ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းနှင့် မီဒီယာစွမ်းအားကို အသုံးပြု၍ သုတေသနနည်းပညာများ

မျှဝေခြင်းစသည့် နည်းပညာအသစ်များ ပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်းတို့ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်သော သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး စိုက်ပျိုးရေး စနစ် (Smart Green Agricultural Farming System) ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ယနေ့ ကျင်းပသည့် နှုတ်ပေးအကြံပေး သုတေသန စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စပါး၊ ပြောင်းနှင့် အခြားနှံစားသီးနှံဆိုင်ရာ စာတမ်း ၂၁ စောင်၊ ဆီထွက်သီးနှံနှင့် ပဲမျိုးစုံသီးနှံ ဆိုင်ရာ ၁၄ စောင်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံနှင့်ပတ်သက်သည့် စာတမ်း ကိုးစောင်၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံဆိုင်ရာ နှစ်စောင်၊ မြေဆီလွှာ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် စာတမ်းကိုးစောင်၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်းခုနစ်စောင်၊ အပင်ဗီအေရင်းအမြစ် ဆိုင်ရာ စာတမ်းတစ်စောင်၊ စက်မှု လယ်ယာနှင့်ပတ်သက်သည့် စာတမ်း နှစ်စောင်၊ လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ စာတမ်း တစ်စောင်၊ စုစုပေါင်း စာတမ်း ၆၆ စောင် ကို တင်သွင်းဖတ်ကြားသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ရောဂါတိုင်းဒေသကြီး မေတ္တာဖွံ့ဖြိုးရေးဖောင်ဒေးရှင်း စီမံကိန်းကျေးရွာများမှ တောင်သူများ ရေဆင်းစိုက်/သုတွင် လေ့လာ ရေဆင်း ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉

ရောဂါ တိုင်းဒေသကြီး ကန်ကြီးထောင့်၊ ပုသိမ်၊ အိမ်မဲ၊ ငပုတော၊ မြောင်းမြနှင့် ဝါးခယ်မမြို့နယ်များမှ တောင်သူအဖွဲ့သည် မေတ္တာဖွံ့ဖြိုးရေးဖောင်ဒေးရှင်း၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် စီမံတို့ဒေသနှင့်လိုက်လျောညီထွေ ရှိသော နည်းပညာများ၊ တစ်ဝိုင်းတစ်ဝိုင်းထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတများရရှိစေရန် နေပြည်တော် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ရေဆင်း)သို့ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉ ရက်နှင့် ၂၀ ရက်တို့တွင် လာရောက်လေ့လာကြသည်။ (၃)

အဆိုပါတောင်သူအဖွဲ့သည် ကောက်စိုက်စက်ဖြင့် စိုက်ပျိုးထားသော စပါးစိုက်ခင်းများ၊ စပါးမျိုးများ စိုက်ပျိုးမှု အတွေ့အကြုံများ၊ ဆီထွက်သီးနှံမျိုးများ၊ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးမှုနှင့် မျိုးသန့်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ စပါးပြောင်းနှင့် စားပြောင်းချိုစိုက်ပျိုးပုံနည်းစနစ်များ၊ စပါးလှိုင်ထားရှိခြင်း သုတေသနနှင့် စပါးပင်မှ မိသိန်းဓာတ်ငွေ့ထွက်ရှိမှုကို စမ်းသပ်ခြင်းစသည်တို့ကို လေ့လာ မေးမြန်းဆွေးနွေးကြသည်။ ဆက်လက်၍ လေ့လာရေးအဖွဲ့ အား ပေါင်းသတ်ဆေးအသုံးပြုပုံ နည်းစနစ်များ၊ ငရုတ်နှင့်ခရမ်းချဉ် သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် စပါးစပါး ထုတ်လုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့် အပါအဝင်

သုတေသနလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ သုတေသနပညာရှင်များက ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးပြသကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

ရွှင်မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းမှ အမှုဆောင်သစ်ရွေးချယ်ပွဲ ကျင်းပ

ရွှင်မြို့နယ် အမှုဆောင်သစ်ရွေးချယ်ပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက ရွှင်မြို့ ဗဟိုဓနန်းမတွင်ကျင်းပရာ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးမင်းစိုး၊ ပြည်နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ယုယုအေးနှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြပြီး အမှုဆောင်သစ်များ ရွေးချယ်သည်။

ရွှင်မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းမှ အမှုဆောင်သစ်များ ကတိသစ္စာခံယူကြစဉ်။ (သမဝါယမ)

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ လက်တွေ့အသုံးချမြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံသဘောတရားများ စာအုပ်မိတ်ဆက်ပွဲ တက်ရောက် အားပေး

နေပြည်တော် မတ် ၁၈

လက် တွေ့အသုံးချ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံသဘောတရားများ စာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက် နေချိန်တွင် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေ ရသော နယ်ပယ်အသီးသီးမှ တာဝန် ရှိသူများသည် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံသဘောတရားများကို သိရှိ နားလည်ပြီး လက်တွေ့အသုံးချနိုင်ခြင်း

နှင့် ပြည်သူများလက်တွေ့ကြုံတွေ့နေ ရသည့် မြေယာပြဿနာအခက်အခဲများ ကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်ကို အမှန်အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

အများပြည်သူ၏ လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်၍ စိန်ခေါ်မှုများစွာရှိသဖြင့် အဆိုပါစိန်ခေါ်

မှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေယာသယံဇာတများကို မှန်ကန်စွာ

စီမံဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရေးသည် အလွန် အရေးကြီးပါကြောင်း၊ အောင်မြင်သော မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ် ရရှိနိုင်ရေး အတွက် အားထုတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အစည်းနှင့် တို့၏ ကျွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ရေး စဉ်ဆက် မပြတ် လေ့လာခြင်း၊ လက်ဆင့်ကမ်း မှု့ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက် ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ လက်တွေ့အသုံးချ အခြေခံသဘော တရားများပါဝင်သည့် မြေယာစီမံ ခန့်ခွဲမှု အကျိုးပြုစာအုပ်ကောင်း ထွက်ပေါ်လာ ခြင်းကို ကြိုဆိုရက်ပြုပါကြောင်း ပြောကြားသည်။ (ပုံ)

ထို့နောက် စာအုပ်ရေးသားသူ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြားရေးမှူးချုပ် ဦးလွမ်းမိုး [ဦးမိုးလင်း(လယ်ဝန်)] က လက်တွေ့ အသုံးချမြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံ သဘောတရားများ စာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာ ပုံနှင့် လက်တွေ့ အသုံးချနိုင်မှုတို့ကို ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ဒုတိယဝန်ကြီး

ဦးလှကျော်က ရက်ပြုစကား ပြော ကြားသည်။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနသည် မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာများကို နှစ်ပေါင်း များစွာအစဉ်တစိုက် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ခဲ့သည့်နည်းတူ လက်ရှိတွင် မြေယာ ပြဿနာများ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိသဖြင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြား ရေးမှူးချုပ် ဦးလွမ်းမိုးက ၎င်း၏ လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်အတွေ့အကြုံများ နှင့် နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ များကို ပေါင်းစပ်၍ ရေးသားပြုစုထား သည့် “လက်တွေ့အသုံးချ မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံသဘောတရားများ” စာအုပ်ကို မဲခေါင်ဒေသ မြေယာ အုပ်ချုပ်မှုစီမံကိန်းနှင့် အခြားနိုင်ငံ တကာ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ၏ မြေယာ ခန့်ခွဲမှုများတွင် အထောက်အကူပြုနိုင် မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ **သတင်းစဉ်**

မြေဩဇာမတီ အကြိမ် ၃၀ မြောက် အစည်းအဝေး ကျင်းပ မြေဩဇာမတီပုံစံ ၇၂၀၉ စောင် ပုတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခဲ့

နေပြည်တော် မတ် ၄

မြေ ဩဇာမတီမတီ အကြိမ် ၃၀ မြောက်အစည်းအဝေးကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ယနေ့ကျင်းပရာ မြေဩဇာမတီပုံစံ ၇၂၀၉ ခု ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်နှင့် ကော်မတီဝင်များ တက်ရောက်ကြသည်။ (ပုံ)

အဆိုပါ အစည်းအဝေးတွင် နည်းပညာကော်မတီက စိစစ်ထောက်ခံ တင်ပြလာသည့် မြေဩဇာမတီပုံစံ ၇၂၀၉ ခု ထုတ်ပေးနိုင်ရေး အဆိုပြုလွှာများကို လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူ သိရှိ လိုက်နာရန် လိုအပ်သော အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များထုတ်ပြန်နိုင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကိုလည်းကောင်း၊ မြေဩဇာ သို့လျှောက်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထုတ်ပေးခြင်း ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက် ၍လည်းကောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။

ကျော်လွန်သဖြင့် ဌာနမှဖျက်သိမ်းခဲ့သည့် မြေဩဇာမတီပုံစံ ၁၁၅၈ စောင်၊ ကာယကံရှင်မှ တင်ပြလာသဖြင့် မှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်ခဲ့မှု ၉၈၀ စောင် ရှိသဖြင့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီးချိန်အထိ မြေဩဇာမတီပုံစံ ၅၀၇၁ စောင်ရှိခဲ့သည်။ ယနေ့ကျင်းပသည့် မြေဩဇာမတီမတီ အကြိမ် ၃၀ မြောက် အစည်းအဝေးတွင် နည်းပညာကော်မတီ က နည်းပညာပိုင်းအရ စိစစ်ထောက်ခံ တင်ပြလာသည့် အဆိုပြုလွှာ ၇၂၀၉ စောင် ကို မြေဩဇာမတီပုံစံခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

မြေဩဇာမတီမတီ မတီ သည် မြေဩဇာမတီပုံစံ ၇၂၀၉ စောင်ကို မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး၊ သက်တမ်း

ပျော်ဘွယ်မြို့နယ် မြေယာအသုံးချမှု အစီအစဉ်ဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၆

ပျော် ဘွယ်မြို့နယ်အဆင့် မြေ အရင်းအမြစ်များပေါ်တွင် သင့်လျော်သောသီးနှံများပေါက်ထုတ်ခြင်းဖြင့် မြေယာအသုံးချမှု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက နေပြည်တော် အမှတ်တံဆိပ်ကုမ္ပဏီအဖွဲ့မှ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းတက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။ (ပုံ)

ဆက်လက်၍ စီမံကိန်းဒါရိုက်တာက လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ နှစ်ရက်ကြာအဆိုပါ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် သီးနှံအမျိုးအစား၊ စုစုပေါင်းစိုက်ဧက၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်း နည်းလမ်းများ၊ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလိုသော ဧရိယာ၊ ပံ့ပိုးရန် လိုအပ်ချက်၊ စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အပါအဝင် လုပ်ငန်း စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ မြေဆီလွှာသိပ္ပံပညာရှင်များ၊ တိုးချဲ့ပညာပေး

ဝန်ထမ်းများ၊ NGOsများ၊ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ် မှ ဒေသခံတာဝန်ရှိသူများက ပိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ဒေသအလိုက် မြေဆီလွှာဆိုင်ရာ မြေပုံနှင့်စိုက်ပျိုးသင့်သည့် သီးနှံအကြံပြု မြေပုံကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ဆောင်ရွက်သင့်သော်လည်း လတ်တလော

တွင် ကွင်းမြေပုံနှင့်ဓာတ်ခွဲခန်းမြေပုံများ ပေါင်းစပ်ပြီး တောင်သူများအား သင့်တော်သောသီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧရိယာများ ခွဲပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည့် အဆိုပါ စီမံကိန်းကို ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်၍ တောင်သူများအတွက် များစွာ အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ **MOALI ပြန်ကြားရေး**

စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမဟာဗျူဟာထပ်ဆင့်ရလဒ်များနှင့် ညွှန်းကိန်းများ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး

ရေဆင်း ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန သုတေသနပညာရှင်များနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုမဟာဗျူဟာ (ADS) မျှော်မှန်းချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် သုတေသနနှင့်နည်းပညာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ထပ်ဆင့်ရလဒ်များ (Out comes)နှင့် ချက်ချင်းရလဒ်များ (Outputs)ကို တိုင်းတာနိုင်မည့် အချက်အလက်များအား စောင့်ကြည့်စိစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း (Monitoring and Evaluation)ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းတာနိုင်မည့် ညွှန်းကိန်းများ (Indicator)ကိုကိုင်ညီမှု စစ်ဆေးရန် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့ မွန်းလွဲ ၂ နာရီက စိုက်ပျိုးရေးသုတေသန ဦးစီးဌာန နဝရတ်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြား ရေးမှူးချုပ်(ပုံ) နှင့် တာဝန်ရှိသူများက သုတေသန လုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍

ညွှန်းကိန်းများ (Indicator) ကိုကိုင်ညီမှု ရှိ/မရှိနှင့် ထပ်မံ ဖြည့်စွက်လိုသည့် အချက်အလက်များကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း

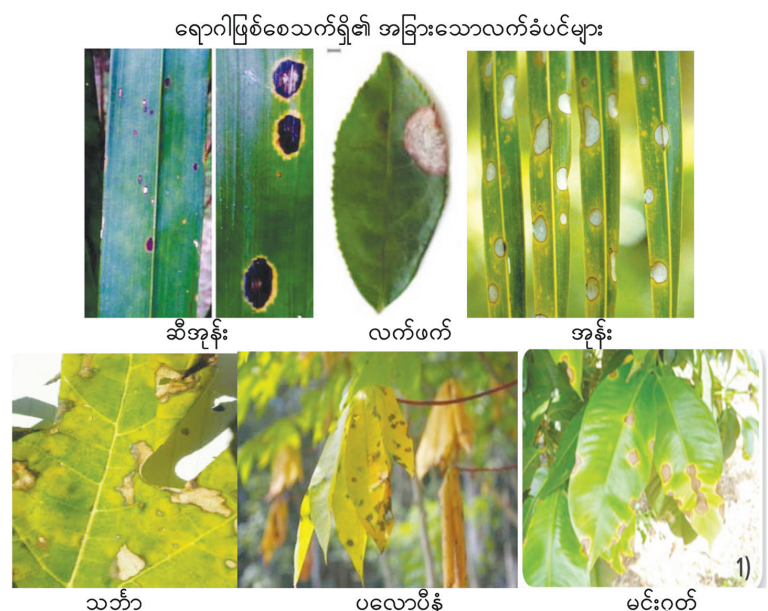
အကြံပြုကြသည်။ ADSသည် စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အာဟာရ ပြည့်ဝမှုလုံခြုံရေး၊ ကျေးလက်ဒေသဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး၊ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများတို့၏ ဝင်ငွေ တိုးတက်ရေး၊ လယ်ယာကုန်သွယ်မှု ယှဉ်ပြိုင် နိုင်စွမ်းနှင့် တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ရရှိခွင့်များရရှိရေးနှင့် ပိုမိုခိုင်မာစေရေးတို့ အတွက် ကောင်းမွန်သော (၁) စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ (၂) ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနှင့် (၃) ယှဉ်ပြိုင် နိုင်စွမ်းအားရှိမှု ဟူသည့် မဟာဗျူဟာ မဏ္ဍိုင်သုံးရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ **စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန**

သတိပြုဖွယ်ရာ ရော်ဘာ Pestalotiopsis ရွက်ကြွေရောဂါ

အေးအေးမြင့် (နှစ်ရှည်)

ရော်ဘာ ပင်များတွင် Pestalotiopsis sp. မှီရောဂါကျရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အစည်းအဝေးနှင့် လေ့လာရေးကို ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၃ ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိကျင်းပရာ ထိုင်းနိုင်ငံ Rubber Authority of Thailand သဘာဝရော်ဘာထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံများအသင်း (ANRPC)၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရော်ဘာသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘုတ်အဖွဲ့ (IRRDB) မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့်မြန်မာနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ်လေးဦး အပါအဝင် ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း ၄၉ ဦးခန့် တက်ရောက်ကြသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ Nawathiwat ပြည်နယ် Weang District ရှိ ရော်ဘာပင်ကြီးများ တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီမှစ၍ ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို စတင်သတိထားမိပြီး စက်တင်ဘာတွင် ခရိုင်ကိုးခုသို့ ပျံ့နှံ့လာခဲ့သည်။ ရောဂါပျံ့နှံ့ပုံမီပြင်းထန်လာကာ အရွက်ကြွေမှု ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပွားပြီး အထွက်နှုန်း ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ကျဆင်းခဲ့သည်။ RRI-600, RRI-251, PB-311 မျိုးများတွင် ရောဂါ ကျရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလအထိ ဟက်တာ တစ်သိန်းကျော် ရောဂါကျရောက်နေသည်။ ရောဂါလက္ခဏာမှာ ရော်ဘာ အရွက်ရင့်များတွင် တစ်သျှူးသေသည့် စက်ဝိုင်းပုံအနာကျက်ဖြစ်ပေါ်ပြီး အရွက် ကြွေခြင်း၊ ရော်ဘာအသီး၊ အစေ့နှင့် စေ့တွင်းစာများတွင်လည်း ကျရောက်ခြင်း၊ မြေပြန့်ထက် ကုန်းမြင့်ဒေသများတွင် ရောဂါပိုမိုကျရောက်ခြင်း၊ လက်ခံပင် သီးသန့်မရှိဘဲ ရောဂါအပြင် ဆီအုန်း၊ ကော်ဖီ၊ ကိုကိုး၊ သစ်သီးပင်နှင့် အချို့ပေါင်းပင်များတွင်လည်း ကျရောက်ခြင်း စသည်ဖြင့် တွေ့ရှိရသည်။

ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းမှုအနေဖြင့် မလေးရှားနိုင်ငံတွင် chlorothalonil, mancozeb, propineb, propiconazole, thiophanate-methy စသည် မျိုးသတ်ဆေးများ

အဆိုပါရော်ဘာရွက်ကြွေရောဂါကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဆူမတ်တြားကျွန်းမြောက်ပိုင်း၌ စတင် တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် ဆူမတ်တြားကျွန်းတောင်ပိုင်းသို့ ရောဂါ ပျံ့နှံ့ခဲ့ကာ ယခုအခါ ရောဂါကျရောက်မှု ဧရိယာဟက်တာ လေးသိန်းခန့်ရှိလာခဲ့ပါ သည်။ ရော်ဘာမျိုးများအားလုံးတွင် အဆိုပါရောဂါကျရောက်လျက်ရှိပြီး အရွက်ကြွေမှု ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထက်ရှိ၍ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ဆန်းပိုင်း၌ ဆူမတ်တြား ကျွန်းတောင်ပိုင်း၌ BPM-24 ရော်ဘာ စိုက်ခင်းတွင် ဆိုးရွားစွာ ရောဂါကျရောက် လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းရောဂါ

သည် လေလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် ပျံ့နှံ့ သယ်ဆောင်နိုင်သည့် မှီစပိုးအမျိုးအစား ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ မလေးရှားနိုင်ငံ ဂျိုဟိုးပြည်နယ် တွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ၌ စတင်တွေ့ရှိ ခဲ့ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် အခြားပြည်နယ် ကိုးခုသို့ ရောဂါပျံ့နှံ့ခဲ့၍ ဧရိယာ ဟက်တာတစ်သောင်းခန့် ရှိလာခဲ့သည်။ အရွက်ကြွေမှု ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပြီး RRIM-2001, RRIM-2025, RRIM-2023, PB-260 နှင့် PB-350 မျိုးများတွင် အဓိကကျရောက်နေပြီး အပင်သက်တမ်း ၁၀ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်ရှိ အပင်များတွင် တွေ့ရှိ ရသည်။

ရောဂါရုဏ်းတာစိုက်ခင်းတွင်လေ့လာစဉ်

အသုံးပြု၍ မြေပြင်နှင့်ရွက်အုပ်ဧရိယာများ အား ဆေးဖျန်းခြင်းသုံးကြိမ်မှ ခြောက်ကြိမ် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် difenocanazole+propiconazole ၁ ဒသမ ၁၂၅ ရာခိုင်နှုန်း မှီသတ်ဆေးကို Drone အသုံးပြု၍ ဆေးဖျန်းခြင်းစသည်ဖြင့် စမ်းသပ်ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရော်ဘာ စက ၁၆ သိန်းခန့်စိုက်ပျိုးထားရာ အဆိုပါ မှီရောဂါ ဝင်ရောက်ကူးစက်ခြင်းမရှိစေရန်အတွက် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်နှင့်နယ်စပ်ဝင်ပေါက် များမှနေ၍ ရော်ဘာပျိုးပင်၊ မျိုးကိုင်း၊ အဖူးကူးပျိုးငုတ်နှင့် မျိုးစေ့အပါအဝင် အပင်အစိတ်အပိုင်းအားလုံးတင်သွင်းခွင့် ကန့်သတ်ခြင်းကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ တွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက တရားဝင် ကြေညာကန့်သတ်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရော်ဘာခြံများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ အတွင်း ကင်းထောက်စစ်ဆေး၍ အပင် ရောဂါလက္ခဏာပြရော်ဘာပင် များမှ အရွက်များကို ဓာတ်ခွဲခန်းစစ်ဆေး အတည်ပြုချက်အရ ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ်နှင့် ပုလောမြို့နယ်တွင် Pestalotiopsis sp. မှီရောဂါစတင်ကျရောက်မှုရှိကြောင်း

တွေ့ရှိရသဖြင့် ရော်ဘာအဓိကစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အသီးသီးရှိ ရော်ဘာစိုက်တောင်သူများ အား ရောဂါလက္ခဏာများ၊ ရောဂါပျံ့နှံ့မှု အခြေအနေနှင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ အကြောင်း ပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင် များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသ ကြီးများရှိ ပညာပေးဝန်ထမ်းများနှင့် ရော်ဘာစိုက်တောင်သူများအနေဖြင့် ရောဂါကျရောက်မှုရှိ/မရှိ အမြဲမပြတ် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများပြုလုပ်စေ၍ ထူးခြားသည့် အခြေအနေများတွေ့ရှိပါက အမြန်သတင်းပေးပို့စေခြင်းများ ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ နှစ်ရှည်သီးနှံ ဌာနခွဲအနေဖြင့် IRRDB နှင့် ANRPC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ Pestalotiopsis sp. မှီရောဂါ နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက် အလက်နှင့် အတွေ့အကြုံဖလှယ်ခြင်း များကို အမြဲမပြတ်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပြီး နောက်ဆုံးရ သတင်းအချက် အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေခြင်းများ ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

ကရင်ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်မီးသတ်ဌာန မီးဘေးကာကွယ်ရေးအသိပညာပေးဆွေးနွေးပွဲ ဘားအံ၌ ကျင်းပ

ဘားအံ မတ် ၅

ကရင် ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် မီးသတ်ဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ မီးဘေးကာကွယ်ရေးအသိပညာပေး ဆွေးနွေးပွဲကို မတ်လ ၅ ရက်နံနက် ၉ နာရီကပြုလုပ်ရာ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များမှဝန်ထမ်းများ၊ ပြည်နယ်ရော်ဘာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် ရော်ဘာခြံလုပ်ငန်းရှင်များ၊ တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ပြည်နယ်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသန်းထိုက်က ရော်ဘာခြံရှင်များ မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ

ဆောင်ရွက်ထားရန်၊ သီးနှံစိုက်ခင်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနည်းပါးစေရေး ကြိုတင် ဆောင်ရွက်ထားရန်တို့ကို ဆွေးနွေး ပြောကြားပြီး (ပုံ) မီးသတ်ဦးစီးဌာန ပြည်နယ်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးဝင်းက နှစ်ရှည်သီးနှံ၊ စားသုံးသီးနှံစိုက်ခင်းများ မီးဘေးကာကွယ်ရေးအတွက် သတိပေး ဆိုင်းဘုတ်များ၊ မီးတားလမ်းများ၊ မီးချိတ်၊ မီးကတ်၊ သံပုံး၊ ရေပုံးများအရန်သင့် ထားရှိရန် အကြံပြုဆွေးနွေးကြသည်။ **နန်းချယ်ရီမြင့်မိရီ**

ရခိုင် ပြည်နယ်ထွက် နိုင်ငံခြားပို့ကုန်ရေထွက်ပစ္စည်းများတွင် ငါးအစိုများကိုသာမက ငါးများကို အခြောက်လှန်း၍ တင်ပို့နေရသည်များရှိသည်။ ထို့အတူပင် ဘေးထွက်ပစ္စည်းများဖြစ်သော ငါးစည်ဖောင်းများ၊ ငါးအရေခွံများကိုပါ စုဆောင်းဝယ်ယူပြီး နိုင်ငံခြားတင်ပို့ခဲ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဖြင့် တင်ပို့နေရသလို၊ တရုတ်နိုင်ငံသို့လည်း မူဆယ်လမ်းကြောင်းဖြင့် တင်ပို့ရသည်။ ငါးစည်သွတ်ဘူးများ၊ ငါးခြောက်၊ ငါးပိစသည်များကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ တောင်ပေါ်ဒေသများ (မဏိပူရ၊ အာသံ)သို့ တင်ပို့နေရသည်။

ငါးခြောက်မျိုးစုံ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဖြင့် ငါးခြောက်မျိုးစုံကို တင်ပို့နေရသည်။ နယ်စပ် ပို့ကုန်စာရင်းတွင် အများဆုံးပို့ကုန်စာရင်း၌ အမှတ်စဉ် ၂ တွင် အမြဲပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ငါးသရွေး၊ ငါးသရွေးမင်းကျားအခြောက်စသည် ငါးတံခွန် အခြောက်များ၊ ငါးနီတူခြောက်များအပြင် ငါးစုံကလေး ခြောက်များကိုလည်း တင်ပို့ရောင်းချကြရသည်။ ငါးနီတူ (ငါးစစ္စလီ)များကို သံတွဲကမ်းခြေ၊ ဝှကမ်းခြေနှင့် ကျောက်ဖြူကမ်းခြေများတွင် အမြောက်

ငါးဆားနယ်များ

ငါးဆားနယ်များကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးဖြင့်ပင် တင်ပို့ရောင်းချကြသည်။ ငါးလိပ်ကျောက်အသားငါးဆားနယ်များ၊ ငါးမန်း အမြောင်းများ၊ ငါးရွှေများအပြင်၊ အခြားငါးအသေး များကိုလည်း နှစ်ခြမ်းခြမ်း၍ ဆားနယ်တင်ပို့ကြသည်။ ငါးညိုကျောက်တိုင် ခေါ် ငါးမဲလုံးများကို ဝမ်းခေါင်းထဲ ဆားထိုးသိပ်ပြီး အကောင်လိုက် ဆားရည်တွင် နှစ်၍ စိမ်ကာ တင်ပို့ရန် သီးသန့်အမှာစာများဖြင့် တင်ပို့ခဲ့ ရကြောင်းလည်း သိရသည်။ တရုတ်နိုင်ငံကြိုက်

ဖြစ်သည်။ တရုတ်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ရက်များတွင် အထွတ်အမြတ်အလေးထားချက်ပြုတ်ကာ ဧည့်သည် များအား ကျွေးမွေးလေ့ရှိကြောင်း သိရသည်။ စားသောက်ဆိုင်ကြီးများ၊ ဟိုတယ်ကြီးများတွင် တန်ဖိုးကြီးဟင်းလျာအဖြစ် ပြုပြင်ရောင်းချကြသည် ဆို၏။ ငါးမန်းတောင်၊ ငါးမန်းယပ်များကို

နိုင်ငံခြားလည်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သည်းခြေ အိတ်တွင်ပါသည့် အဆိပ်ရည်မှာ အလွန်ပြင်းထန် သော အဆိပ်ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ငါးပူတင်းဥမှာ လည်း အဆိပ်ပြင်းသောဥများဖြစ်ကြသည်။ ငါးပူတင်း အကောင်မပျက်အရေခွံကို ရယူ၍ အခြောက်ခံပြီး တင်ပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထင်းမီးဖြင့် ကျက်တင်အခြောက်လှန်းသည့် ငါးပူတင်းအရေခွံများ မှာ ဈေးနည်းပါးတတ်သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှစတင်၍

ရခိုင်ပြည်နယ်မှ နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ခဲ့ရသည့်ရေထွက်ပစ္စည်းများ ၄

အမြားဖမ်းယူရရှိသည်။ စစ်တွေကမ်းခြေတွင်လည်း ဖမ်းယူရရှိသည်။ စစ်တွေတစ်ဖက်ကမ်းသို့နေရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းရေလှုပ်သားများ လာရောက်၍ ရာသီချိန်တွင် အခြေစိုက်နေထိုင်ပြီး ဖမ်းယူလေ့ ရှိကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့ တင်ပို့ရာတွင် ငါးနီတူခြောက်နှင့်ငါးတံခွန်ခြောက်မှာ ဈေးကောင်း ရပြီး အကောက်ခွန်ဌာန၏ အခွန်သတ်မှတ်ချက်မှာ လည်း မြင့်မားကြောင်း သိရသည်။ ၁၉၇၈-၇၉ ခုနှစ် ခန့်က သံတွဲကမ်းလွန်တွင် မလေးရှားမှ ငါးဖမ်း သင်္ဘောကြီးများဖြင့် ငါးနီတူများကို ကျောပိုက်ဖြင့် ပိုင်းထားကာ လိုသလောက်ယူ၍ သင်္ဘောပေါ်တွင် ပြုတ်ခြောက်များပြုလုပ်ကြောင်း သိရသည်။ ငါးနီတူ များကို တမူးလမ်းကြောင်းဖြင့်လည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ တင်ပို့ကြကြောင်း သိရသည်။ ကမ်းဝေးငါးဖမ်း သင်္ဘောများမှရရှိသည့် ဂေါ်ထိုးငါးများကို ငါးစုံ ကလေးခြောက်ပြုလုပ်ရောင်းချကြသည်။

ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်သည်။
စည်သွတ်ဘူးများ
ငါးစည်သွတ်ဘူးသွပ်လုပ်ငန်းကို သံတွဲတွင် အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဆောင်းရာသီအတွင်း ကျောပိုက်များဖြင့် ဖမ်းယူရရှိသည့် ပလာတူးကဲ့သို့ ငါးများကို စည်သွတ်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး တမူး နယ်စပ်လမ်းကြောင်းဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ တင်ပို့ ရောင်းချခဲ့ရကြောင်း သိရသည်။ ဆောင်းရာသီတွင် သာ လုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး မိုးရာသီတွင် ငါးရရှိမှုနည်းပါး၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း သိရသည်။ မကြာမီဖြစ်ပေါ်လာမည့် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း မြန်မာ-အိန္ဒိယနယ်စပ်လမ်းကြောင်းအတိုင်း တင်ပို့ နိုင်မည့် ဈေးကွက်အလားအလာများ ရှိနေသည်။
ငါးမန်းတောင်၊ ငါးမန်းယပ်
ငါးမန်းတောင်၊ ငါးမန်းယပ်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံ နှင့်ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အများဆုံးတင်ပို့ခဲ့ရသည့်ပစ္စည်း

အခြောက်လှန်းပြီး ရန်ကုန်ဈေးကွက်မှတစ်ဆင့်သာ ရောင်းချခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ငါးမန်းများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း တွင် ငါးမန်းဖမ်းဆီးခြင်း၊ ငါးမန်းထွက်ပစ္စည်းများ စုဆောင်းရောင်းဝယ်ခြင်းကို တားမြစ်ထားရှိသည်။
ငါးစည်ဖောင်းများ
ရခိုင်ဒေသတွင် ငါးစည်ဖောင်းအမျိုးအမည် (အမယ်) ၂၀ မျိုးခန့်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ဈေးနှုန်း အမြင့်ဆုံးမှာ ဆာဖာ (နတ်ကတော်)ငါးစည်ဖောင်းများ ဖြစ်သည်။ တစ်ပိဿာလျှင် ကျပ်သိန်း ၈၀ မှ ၁၀၀ အထိ ရှိတတ်သည်။ ဒုတိယဈေးအမြင့်ဆုံးမှာ ငါးရွှေ ငါးစည်ဖောင်းများဖြစ်သည်။ ငါးစည်ဖောင်းများမှာ အမျိုးသမီးများအား သွေးသားစင်ကြယ်မှုရှိစေပြီး၊ တစ်သားမွေးတစ်သွေးလှကာ အရွယ်တင်နုပျိုစေနိုင် သည်ဟု ဆိုကြသည်။ တရုတ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့က အဓိကဝယ်လိုအားရှိသည့်ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်သည်။
ငါးလိပ်ကျောက်အရေခွံများ
ငါးလိပ်ကျောက်အရေခွံများကို အသုံးပြု၍ ခရီးဆောင်အိတ်၊ ပိုက်ဆံအိတ်၊ ခါးပတ်များအဖြစ် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချကြသည်။ ရခိုင်ဒေသမှ ငါးလိပ်ကျောက်အရေခွံများကို အခြောက်လှန်း၍ လည်းကောင်း၊ အချပ်လိုက် ဆားနယ်(ဆားစိမ်)၍ လည်းကောင်း တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ရသည်။ အခြောက်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ ဈေးကွက်အတွက်ဖြစ်ပြီး အစိုမှာ ထိုင်းနိုင်ငံ ဈေးကွက်အတွက်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သိရသည်။ ငါးလိပ်ကျောက်မျိုးစိတ်လေးမျိုးခန့်ရှိရာ ကျောတွင် ကျောက်ကဲ့သို့ ဗြဟ္မာ့ထုထွက်သော လိပ်ကျောက်အရေခွံများကသာ ဈေးရရှိတတ်ကြောင်း ဆိုသည်။ ငါးလိပ်ကျောက်များကို မြွှားစကြာဖြင့် ဖမ်းဆီးလေ့ရှိပြီး တစ်ရေ (လဆန်း၊ လဆုတ်အကြို ၃ ရက်အလွန် ၃ ရက်အထိ ဒီထရက်များ)တွင် ကောင်ရေ ၁၀၀ ကျော်မှ ၂၀၀ ခန့်အထိ ရရှိနိုင်သည်။
ငါးပူတင်းအရေခွံများ
ငါးပူတင်းကို ရခိုင်ဒေသတွင် လူအများစားသုံး ဝံ့ခြင်းမရှိပေ။ အသေအချာမပြုမပြင်တတ်ဘဲ စားသုံး မိပါက အဆိပ်သင့်ပြီး လူ၏အသက်ကိုပါ သေဆုံးစေ

ဈေးကွက်ဝင်လာသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး၊ အဓိက ဈေးကွက်မှာ တရုတ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။
ပုစွန်အခွံများ
ဇရာပင် (River Pink) ခေါ် ခွံကြမ်းပုစွန်များကို အခွံချွတ်၍ အေးခဲကာ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နေကြ ရသည်။ ပုစွန်အခွံများကို ပထမပိုင်းတွင် လွင့်ပစ်ခဲ့ရ သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ပုစွန်အခွံများကိုပါ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ရသည်။ အလုပ်ရုံများ၊ စက်ရုံများမှ ပုစွန်အခွံများကို စုဆောင်းဝယ်ယူတင်ပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် အသုံးပြုရန် ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။
ငါးပိ
ငါးပိကိုငါးသေးငါးမွှားများဖြင့် ပြုလုပ်ရသည်။ ရခိုင်ငါးပိမှာ အပုပ်ခံပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရလာသည့် ငါးများကိုနေလှန်းပြီး၊ အစိုဓာတ်မပျောက်သေးသည့် အချိန်တွင် လက်ဆုံများဖြင့်ထောင်း၍ ပြုလုပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါးပိကိုအကြမ်းနှင့်အချောအဖြစ် ပြုပြင်ပြီး၊ ပလက်ဝအထက်ပိုင်းမှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မိနိုရမ် ပြည်နယ်သို့တင်ပို့ရောင်းချကြရသည်။ ဆောင်းရာသီ တွင် ငါးပိအကြမ်းများကို သိုလှောင်ထားရှိကာ ပလက်ဝအထက်ပိုင်းမှတစ်ဆင့် တင်ပို့ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။
ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းတွင် ရေထွက်ပစ္စည်းအမျိုး အမည်များစွာရှိသည်။ မသိသေးသည့်များ၊ လက်လှမ်းမမီသေးသည့်များရှိပြီးမည်။ အချို့ ရေထွက်ငါးများမှာ ဝယ်လိုအားရှိနေသော်လည်း လိုသလောက် ဖမ်းယူရန် နိုင်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ (ဥပမာ-တူနာငါး၊ ငါးသင်ဝါ၊ ရေကြက် စသည်များ)။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ကမ်းဝေး၊ ကမ်းလွန်သို့တိုင်သွားပြီး ဖမ်းယူခြင်း မပြုနိုင်ခြင်း ကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ ခေတ်မီငါးဖမ်းသင်္ဘောများ အသုံးပြုဖမ်းဆီးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်ချောပြုပြင် ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်လာနိုင်လျှင် ဒေသ၏စီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည် သာမက နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေးကိုပါ အထောက် အပံ့ အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ■

SMU ကျေးရွာသစ်အတွက် ကျပ်သိန်း ၃၀၀ ထောက်ပံ့ပေးအပ်

ရခိုင် ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့်သတ္တုတွင်းဝန်ကြီး ဦးကျော်လွင်က ပြည်နယ်ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း ၃၀၀ ကို ကျေးရွာသစ်လှုပ်ရှားမှု စီမံကိန်း (SMU) ဆောင်ရွက်မည့် ရမ်းဗြဲမြို့နယ် ခွဆုံရွာဟောင်းကျေးရွာအတွက် ကျေးရွာကော်မတီများထံ ၂၉-၂-၂၀၂၀ ရက်က လွှဲပြောင်းပေးအပ်စဉ်။
ရခိုင်ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ကျေးရွာသစ်လှုပ်ရှားမှုစီမံကိန်းရန်ပုံငွေ တောင်ကုတ်တွင် ထောက်ပံ့ပေးအပ်

မြန်မာ ဆယ်မာအူးလ်အွန်ဒရ်ကျေးရွာသစ် လှုပ်ရှားမှုစီမံကိန်းရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ရခိုင်ပြည်နယ် တောင်ကုတ်မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံး အစည်းအဝေး ခန်းမတွင်ကျင်းပရာ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ ခရိုင်နှင့်မြို့နယ် ဌာန ဆိုင်ရာများ၊ SMU ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုအခမ်းအနားတွင် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမင်းအောင် နှင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးစောမင်းသူ တို့က အမှာစကားပြောကြားပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ခရိုင်ဦးစီးမှူး ဦးသော်ဇင်မောင်၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးထွန်းသိန်းတို့က လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက် များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်

စွမ်းအားမြှင့်မိုးဖို ရွှေတောင်တွင် အခမဲ့ ဖြန့်ဝေ

လှုပ်စစ် မီးရသေးသည့်ကျေးရွာအုပ်စုများသို့ စွမ်းအားမြှင့်မိုးဖို အခမဲ့ ဖြန့်ဝေခြင်းကို ယနေ့မုန်းလွဲပိုင်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ရွှေတောင်မြို့နယ် ရေဖြူကန်ကျေးရွာတွင်ကျင်းပရာ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး ဦးစိုးဝမ်းလွင်နှင့်ဝန်ထမ်းများက ကွင်းဆင်းပေးအပ်သည်။

မိုးမြိုးစုံမွေးမြူစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း (၂/၂၀၂၀) ပဲခူးတွင် ဖွင့်လှစ်

မိုးမြိုးစုံ မွေးမြူစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း (၂/၂၀၂၀) ဖွင့်လှစ်ပွဲကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးမြို့ ၁၀ မိုင်ဘက်စုံသင်တန်းကျောင်းတွင်ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူး ဒေါ်မြင့်မြင့်ခိုင်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားပြီး မှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးသည်။ (ပုံ)

အဆိုပါသင်တန်းသို့ ကချင် ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းစသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ရှစ်ခုမှ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ ၃၄ ဦး တက်ရောက်ကြပြီး သင်တန်းတွင် ၄.၃.၂၀၂၀ မှ ၁၀.၃.၂၀၂၀ အထိ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကျေးရွာ ၂ ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (VDP) ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း ၂၁၀၀ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲ ကျင်းပ

ဆားလင်းကြီး မတ် ၆

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (VDP) ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း ၁၀၀၀ စီ ကျေးရွာ ၂ ရွာသို့ ရန်ပုံငွေများ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲကို ဆားလင်းကြီး မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနရုံး၌ ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက ကျင်းပရာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသိန်းနိုင်နှင့် ဦးစောမောင်၊ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆန်းမြင့်တို့က အမှာစကားပြောကြားကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် အောင်ပန်း ကျေးရွာ၌ 160 KVA Transformer တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် 11KV လိုင်း တည်ဆောက်ခြင်း၊ ဘင်္ဂါးကျေးရွာ 160 KVA တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် 11KV လိုင်း တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပလောင် ကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်း ပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်း၊ ငါးခုံကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ခင်းခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းအုတ်တံတိုင်း ကာရံခြင်းလုပ်ငန်း၊ တောကျောင်းကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း၊ ဖောင်တော်ကျေးရွာ ရွာလယ်လမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ ကျေးတိုင်ကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ လုပ်ငန်း၊ အလယ်တောကျေးရွာ ရွာလယ် လမ်းမကြီး ကွန်ကရစ် လမ်းခင်းခြင်း လုပ်ငန်း၊ အိုမကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း လုပ်ငန်း၊ ဝဲကြီး ကျေးရွာ ကုန်ထုတ်လမ်းခင်းပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်း၊ ညောင်ပင်ကြီးကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း လုပ်ငန်း၊ ရွာသမင်းကျေးရွာ 160 KVA Transformer တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် 11KV လိုင်း တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊

သမ္မတောကျေးရွာ ရွာလယ်လမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ ကျွန်းဖိုပင်ကျေးရွာ ရွာလယ်လမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ မြင်သာကုန်းကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ ရွာသာအေးကျေးရွာ၌ ကျေးရွာခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပေါက်တောကျေးရွာ ကျေးရွာခန်းမ တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပျော်ဘွယ် ကျေးရွာ ရွာတွင်းလမ်းများ ကွန်ကရစ် လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ မြေဇွန်းကျေးရွာ အုတ်စီရေမြောင်းပြုလုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ထူးကြီးကျေးရွာ ကျေးရွာရေရရှိရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း ၁၀၀ စီဖြင့် ရန်ပုံငွေကျပ် သိန်း ၂၁၀၀ ကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ကြီးကြပ်မှုကော်မတီများထံသို့ တာဝန်ရှိ သူများက လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။ (ပုံ) မင်းခန့်စိုး (ဇေယျာမြေ)

အဆိုပါစွမ်းအားမြှင့်မိုးဖို အခမဲ့ ဖြန့်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနနှင့်ကိုရီးယားရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဗဟိုဌာနတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပြီး ရွှေတောင်မြို့နယ် ကျေးရွာအုပ်စု များရှိ အိမ်ထောင်စု ၁၀၉၀၀ သို့ အခမဲ့ ဖြန့်ဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။ သိန်းဇေ

GAP အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ပေးအပ်ပွဲ လွိုင်လင်တွင် ကျင်းပ

လွိုင်လင် မတ် ၁၁

စိုက် ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့ လွိုင်လင်ခရိုင်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတွင် ကျင်းပရာ အခမ်းအနားသို့ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ ပြန်ကြားရေး နှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် တောင်သူ ၈၀ ကျော် တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် လွိုင်လင်ခရိုင်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ဦးစီးမှူး ဒေါ်နန်းစောမြက အမှာစကားပြောကြားပြီး မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးမှူး ဒေါ်အေးမိုးမိုး ထွန်းက စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့ အကျင့်ကောင်း (GAP) စနစ် နည်းပညာ များကို ဆွေးနွေးသည်။ ထို့နောက် စပါး၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်း၊ ချင်း (ဂျင်း)၊ မြေပဲ၊ ပဲပုပ်သီးနှံများအတွက် GAP အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် အစောင် ၂၀ ကို တောင်သူများအား ပေးအပ် လိုက်သည်။ (ပုံ) လွိုင်လင်ခရိုင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ပြည်တွင်းသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

(လက်ကားဈေးနှုန်းများ) (ကျပ်)

ရန်ကုန်-ပန္နလေးဈေးကွက် (ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်မှ ဈေးနှုန်းများသည် တစ်ပတ်သောပေါ်အခြေခံ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်ထားပါသည်။)

Table with columns: အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

Table with columns: စားပို့သောသီးနှံများ (Crops), ရန်ကုန်(ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်) (Yangon), ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး) (Panlale)

Table with columns: ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ (Vegetables), ရန်ကုန်(သီရိပုဂံလောဈေး) (Yangon), ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး) (Panlale)

Table with columns: သစ်သီးဝလံများ (Fruits), ရန်ကုန်(သီရိပုဂံလောဈေး) (Yangon), ပန္နလေး(ကိုင်တန်းဈေး) (Panlale)

Table with columns: စားသုံးဆီ (Cooking Oil), ရန်ကုန်(ညောင်ပင်လေးဈေး) (Yangon), ပန္နလေး(ကုန်စည်ခိုင်) (Panlale)

Table with columns: ပုသိမ်ဈေးကွက် (Bhamo Market), အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

မန္တလေးဈေးကွက် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု အခြေအနေ
ဆန်ဈေးနှုန်းအခြေအနေမှာ ရွှေဘိုပေါဆန်း၊ ရန်ကုန်ပေါဆန်းမှလွဲ၍ ကျန်သောဆန်အမျိုးအစားများဖြစ်သည့် ငမိန်၊ စီယာ၊ မနောသုခ၊ ရွှေဘိုမနောသုခ အစရှိသည်များအားလုံးမှာ အရောင်းအဝယ်အေးနေရာမှ ဖြိုကျသွားသည့်အပြင်...

Table with columns: အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

Table with columns: မြင်းခြံဈေးကွက် (Myingyan Market), အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

Table with columns: ရန်ကုန် (Yangon), ပန္နလေး (Panlale)

ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်အခြားဒေသများ ယှဉ်ပြိုင်ဝင်ရောက်ခြင်း၊ အခင်းတွင်း သီးနှံကုန်ပြီး ရောင်းလက်ထဲမှ ဝယ်ရသော်လည်း အရည်အသွေးညံ့သွားခြင်းတို့ကြောင့် ဈေးနှုန်းများမှာ မောင်တောရိုက် ဝယ်လက်နည်းနေသော်လည်း အိမ်သုံးနှင့်အသုံးအဝယ်အတွက်အားဖြင့် မြင့်မားလာခြင်း၊ မိုးမိတ်၊ ရွှေတောင်၊ မာတိန်တိုင်တို့ ရှေးဦးစွာဖြင့် ခြစ်သားကြက်သွန်များဖြစ်၍ အရည် အသွေးကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ကြက်သွန်နီ (ကြီး)နှင့်လတ်)မှာ ဈေးမြင့်နေသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ (ကြီး)ကုတ်) အဝင်များဖြင့်၊ မြို့တွင်းသုံးမျှသာရှိခြင်းကြောင့် ဈေးနှိမ့်နေသည်။ ၂၀၁၉ ကြက်သွန်နီများလည်းရှိနေခြင်းကြောင့် ရောင်းလိုအားများ၍ ဈေးနှိမ့်နေသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ (ကြီး)မှာ ရွှေဘိုရွှေပန်းကုံးမှဝင်ရောက်ပြီး အနိမ့်ဆုံး ၁၈၀၀ ကျပ်မှ ၂၀၀၀ ကျပ်ထိ ဈေးနှိမ့်နေခြင်း၊ မိတ္ထီလာ၊ ပြည် အောင်လံ၊ နေပြည်တော်တင်ပို့ခြင်းကြောင့် ဈေးမြင့်နေသည်။ အာလူးအိုကော၊ အဝမ်းဆုံမှာ အောင်ပန်းအာလူးများသာဝင်ရောက်ပြီး တရုတ်အာလူး ဝင်ရောက်မှုမရှိသဖြင့် ဈေးမြင့်နေပါသည်။ ဈေးနှုန်းနှုန်းအနေဖြင့် ရန်ကုန်ဝယ်လက်ရှိပြီး ပင်ရင်း ဈေးမြင့်ခြင်း၊ ဈေးကောင်းနည်းခြင်းကြောင့် ဈေးမြင့်လာသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဈေးနှုန်းအနေဖြင့် ခရမ်းချဉ်(ရှမ်းတောင်) စတင် ဝင်ရောက်သော်လည်း အရည်အသွေးညံ့ခြင်း၊ မုံရွာ ညောင်ပင်ဝန်းမှ တိုင်ပေသီး များအဝင်များခြင်းကြောင့် ဈေးနှိမ့်နေသည်။ ငရုတ်နီ (ရှည်)မှာ မုံရွာ၊ ချောင်းဦးသီးများ အပင်ကျချိန်ဖြစ်၍ အထွက်နှုန်းသော်လည်း အရည်အသွေး ညံ့ခြင်း၊ ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားနည်းခြင်း၊ မြို့တွင်းလက်ဖက် လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စားသောက်ဆိုင်များမှာသာ ဝယ်ယူမှုရှိခြင်းနှင့် ရွှေဘိုမှလည်း ငရုတ်နီဝင်ရောက်မှု ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဈေးနှိမ့်ခဲ့သည်။ သစ်သီးဝလံဈေးနှုန်းအနေဖြင့် စပျစ်သီး(ညို)များ အရည်အသွေး ကောင်းခြင်း၊ အဝင်နည်းခြင်း၊ အရသာ ကောင်း၍ စားသုံးသူနှစ်သက်မှုများဖြင့် တို့ကြောင့် ပြင်ဦးလွင်မှ စတင်တင်ပို့ရုံအားဖြင့် ဈေးနှိမ့်နေသည်။ ထောပတ်သီးများအနေဖြင့် အဝင်များသော်လည်း အရည်အသွေးကောင်းရာဖြစ်ပြီး ဖျော်ရည်သမား အဝယ်များခြင်းကြောင့် ဈေးမြင့်နေသည်။

Table with columns: အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

Table with columns: ပုံရိပ်မြို့ ကုန်စည်ခိုင် (Bhamo Market), အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

Table with columns: ပုဂံကုန်ဈေးကွက် (Bhamo Market), အမျိုးအမည် (Type), ရေတွက်ပုံ (Unit), ဝက်/ကျ (Per/Unit), ယခုအပတ် (This Week), ယခင်အပတ် (Last Week), တက်/ကျ (Up/Down)

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

နေပြည်တော်ဈေးကွက်လယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various pulses.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

Table with 4 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes various types of rice and oil.

ယခင်အပတ်မှအဆက်

- ဖျားနာခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ခြင်း၊ ကြွက်နို့၊ ဆီးပူညောင်းကျရောဂါများအတွက် တရုတ်စကားပင်၏အခေါက်ကို အသုံးပြုကြ၏။
- ငှက်ဖျားရောဂါအပါအဝင် အဖျားရောဂါများအတွက် တရုတ်စကားပင်ပန်းဖူးကို ကွမ်းရွက်နှင့်အတူ ရောစပ်ပြီး အသုံးပြုကြ၏။
- မက္ကစီကိုနိုင်ငံသားများကမူ တရုတ်စကားပင်ပန်းပွင့်ကို မကြာခဏဖျားနာခြင်း၊ အရေပြားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့် ခြေလက်များဖောယောင်ခြင်း ရောဂါများကုသရန်အတွက် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကားရွက်ပြုတ်ရည်ကို ခြေဖနောင့်များ အက်ကွဲခြင်းသည့်အခါ စိမ်ပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- ဂျာဗားနှင့် မဒူရာတို့တွင် တရုတ်စကားပင်၏အခေါက်ကို ဖောယောင်ခြင်း၊ ဆီးပူညောင်းကျ

- တစ်ရက်လျှင် တစ်ဖန်ခွက်နှုန်းဖြင့် နေ့စဉ် သောက်သုံးပေးရန် လိုအပ်၏။
- အပူပိုင်းအရေပြားရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်သည့် ခန္ဓာကိုယ်တွင် အနီပိမ့်ထည့်ဝေဒနာခံစားရပါက တရုတ်စကားပင်၏ အမြစ်ကို ရေဖြင့်ကျိုကာ ရေချိုးပေးခြင်းနှင့် အနာဖြစ်သည့်နေရာကို ဆေးကြောပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- အရေပြားပေါ်တွင်ဖြစ်ပွားတတ်သည့် အသားပိုများကို တရုတ်စကားပင်၏အခေါက်ကို ကြိတ်ခြေပြီး အုံပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- ကိုယ်လက်ရောင်ရမ်းခြင်းအတွက် တရုတ်စကားပင်၏အရွက်ကို အပူပေးပြီး သံလွင်ဆီပါးပါးသုတ်ကာ အနာအုံဆေးအဖြစ် အသုံးပြုကုသနိုင်၏။
- ပန်းနာရင်ကျပ်ဝေဒနာရှင်များအတွက် တရုတ်စကားပင်၏အရွက်ကို စီးကရက်ကဲ့သို့

- တရုတ်စကားပင်၏ အခြားအသုံးများ**
- ပူနွေးသောရာသီဥတုရှိသည့်နိုင်ငံများတွင် တရုတ်စကားပင်ပန်းပင်ကို မြေယာအလှူရှင်းစိုက်အပင်အဖြစ် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြပြီး ယင်းအပင်များ၏အမြင့်မှာ ပေ ၃၀ အထိ ရှိတတ်ကြ၏။ အေးသည့်ရာသီဥတုရှိသည့်နိုင်ငံများတွင် တရုတ်စကားပင်ပန်းပင်ကို အိမ်ထဲတွင် အိုးဖြင့်ထည့်စိုက်ပြီး ရာသီဥတုပူနွေးလာသည့်အချိန်ကျမှသာ အပြင်ထုတ်ကြပြီး ယင်း၏ကျက်သရေရှိလှသော ပန်း၏အလှနှင့် သင်းပျံ့မွှေးကြိုင်သော ရနံ့တို့ကို သာယာကြည်နူးစွာ ခံစားလေ့ရှိကြ၏။
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရုတ်စကားပင်ကို Pa-goda flower tree ဟု တင်စားရသည်အထိ ဘုရားစေတီဝင်းများအတွင်း စိုက်ပျိုးကြ၏။
- သင်းပျံ့သည့်မွှေးရနံ့စုံလင်ပြီး ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့် အရောင်နှင့် လှပသည့်တရုတ်စကားပင်ပန်းပွင့်

ခေါင်းလျှော်ရည်၊ ဆံပင်ပျော့ဆေး၊ ဆံပင်ပေါင်းဆေး၊ ခေါင်းလိမ်းဆီအစရှိသော အလှကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုကြ၏။

- တရုတ်စကားပင်၏ ပင်စည်သည် အဖြူရောင်ရှိပြီး နူးညံ့ပေါ့ပါးသည့်အတွက် စားပွဲပေါ်တွင် အလှဆင်သည့် ပစ္စည်းများ၊ ဂီတတူရိယာ ပစ္စည်းများနှင့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုကြ၏။ အချို့သောဒေသများတွင် ထင်းအဖြစ် အသုံးပြုကြ၏။

ချက်ပြုတ်စားသုံးပုံ

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရုတ်စကားပင်၏ ရွက်နု၊ ပန်းအဖူးနှင့် အပွင့်များကို အခြောက်ခံပြီး ပြုတ်ကာ လက်သုပ် သုပ်စားကြ၏။ ဆီးဝမ်းရွှင်ပြီး လေသလိပ်ကို ကြေစေသည်ဟု ဆို၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မူလတန်းကျောင်းသားဘဝ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းထဲတွင် သင်ကြားခဲ့ရသည့် တရုတ်စကားပင်ပန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ကဗျာလေးကိုပါ အမှတ်ရလာမိ၏။

"တရုတ်စကားပင် နွားတင်း ကျပ်နားတွင် ရှိသည်။ အဆုပ်အဆုပ်ပွင့်သည်။ အပွင့်ကို လက်သုပ်သုပ်စားရသည်။" တရုတ်စကား အပွင့်နှင့်အရွက်တို့သည် ကိုယ်ခံစွမ်းအားကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည့် အတွက် ကာယလုပ်သားများ အနေဖြင့် မကြာခဏစားသုံးပေးသင့်၏။

- တရုတ်စကားပင်ကို တန်ပူရာမုန့်နှစ်ဖြင့် ကပ်ပြီး ကြော်စားကြ၏။

- တရုတ်စကားပင်၏အရွက်နှင့် အပွင့်တို့ကို

- ခြင်း၊ ဆီးကျင်ခြင်း ဝေဒနာတို့အတွက် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကားပင်၏ နို့နှစ်အစေးကို ထိခိုက်ပွန်းပဲ့နာများနှင့် သွားနာခြင်းဝေဒနာများအတွက် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကားရွက်ကို ကြိတ်ပြီး ရရှိလာသည့် အနှစ်ကို ရောင်ရမ်းနာကျင်သည့်နေရာတွင် အုံဆေးအဖြစ် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကား အရွက်နှင့် အခေါက်တို့ကို ဒုလ္လာပါဒရက်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ရောင်ရမ်းနာရောဂါများအတွက် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကားအညွန့်နှင့် အပွင့်များကို ငှက်ဖျားရောဂါကုသခြင်းအတွက် အဓိကအသုံးပြုကြ၏။
- မက္ကစီကိုနိုင်ငံတွင် တရုတ်စကားပွင့်ပြုတ်ရည်ကို ဆီးချိုရောဂါကုသရန်အတွက် အသုံးပြုကြ၏။
- တရုတ်စကားပွင့်ကိုပြုတ်ပြီး စားသုံးပေးခြင်းဖြင့် ဓမ္မတာလာစဉ်ကိုခဲနာကျင်ခြင်း ဝေဒနာ သက်သာစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ လေဖြတ်ခြင်းနှင့် အပူရုပ်ခြင်းကြောင့်ခံစားရသည့် အားနည်းမောပန်းခြင်းဝေဒနာများ သက်သာစေရန်အတွက်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြ၏။
- သွားပိုးပေါက်များကြောင့် ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်းဝေဒနာခံစားနေရပါက တရုတ်စကားပင်၏ နို့နှစ်အစေးအနည်းငယ်ကို ဝှမ်းနှင့်တို့ယူပြီး သွားအပေါက်ထဲထည့်ကာ ဖိပြီး ငုံ့ထားပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်သည်။ ယင်းကို တစ်နေ့လျှင် နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်၏။
- ဆီးချိုရောဂါကြောင့် အနာမကျန်နိုင်ဘဲ ပြည်တစ်စုံဖြစ်နေပါက တရုတ်စကားပင်၏အမြစ်လက်တစ်ဆစ်ခန့်ကို ရေနစ်ဖန်ခွက်ဖြင့် နှစ်ခွက်တစ်ခွက်တင်ပြုတ်ပြီး ရရှိလာသည့်အရည်ကို

- ပြုလုပ်ပြီး ရှူရှိုက်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- ငါးနှင့် ဓာတ်မတည့်ခြင်းကြောင့် ယားနာခြင်းဖြစ်လာပါက တရုတ်စကားပင်၏အခေါက်ကို သွေးလိမ်းပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- တရုတ်စကားပင်အခေါက်နုကြိတ်ရည်ကို ဝမ်းကိုက်ရောဂါကုသရာတွင် အသုံးပြု၏။
- ကြွက်သားများရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်းဖြစ်ပါက တရုတ်စကားရွက်ကို ကြိတ်ခြေပြီး အနာအုံဆေးအဖြစ် အသုံးပြုပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- ပျားတုပ်ခြင်း၊ နကျယ်တုပ်ခြင်း၊ ကင်းခြေများကိုက်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါက တရုတ်စကားပင်၏ နို့နှစ်အစေးကို တို့ပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- မှဲ့နှင့် အသားပိုများဖယ်ရှားရန်အတွက်လည်း တရုတ်စကားပင်၏ နို့နှစ်အစေးကို အသုံးပြုရ၏။
- နားအူ၊ နားလေးခြင်းအတွက် တရုတ်စကားရွက်နှင့် အပွင့်တို့ကို ပုံစံအမျိုးမျိုးချက်ပြုတ်စားသုံးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။
- တရုတ်စကားရွက်နှင့် အပွင့်တို့တွင် ဗီတာမင်စီ၊ ကစီဓာတ်တို့ ကြွယ်ဝစွာပါဝင်သည့်အတွက် အရိုးနှင့်သွားများကို ကျန်းမာစေ၏။
- မြန်မာ့ဆေးကျမ်းအလိုအရ တရုတ်စကားသည် စပ်၊ ခါး၊ ဖန်သည့်အရသာရှိပြီး ပူသောဂုဏ်သတ္တိရှိ၏။ ဆီး၊ ဝမ်းကို ရွှင်စေ၏။ လေသလိပ်ကို ကြေစေ၏။ နူနာ၊ အနာပေါက်၊ ဝမ်းကိုက်ရောဂါများကို ပျောက်ကင်းစေသည်ဟု ဆို၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ တရုတ်စကားပင်၏ အခေါက်၊ အညွန့်နှင့် ပန်းပွင့်တို့ကို ယားနာရောဂါ၊ အနာကြီးရောဂါ၊ အနာပဆုပ်ရောဂါ၊ အပူလောင်ခြင်းနှင့် ဝမ်းဗိုက်နာရောဂါတို့ ကုသရန်အတွက် အသုံးပြုကြ၏။

- လေးသည် ဟာဝိုင်ရီကျွန်း၏ အထိမ်းအမှတ်သင်္ကေတ တစ်ခုဖြစ်၏။ တရုတ်စကားပွင့်များကို ပန်းကုံးများပြုလုပ်ပြီး ဆံကေသာထက်တွင် ပန်ဆင်ခြင်း၊ လည်တိုင်တွင် ပန်းကုံးအဖြစ် အလှဆင်ခြင်းများ၊ ဘယ်ဘက်နားရွက်နံဘေးတွင် ပန်ဆင်ခြင်းသည် အိမ်ထောင်ရှိပြီးသားကို ပြသခြင်းဖြစ်ပြီး ညာဘက်နားရွက်နံဘေးတွင် ပန်ဆင်ခြင်းသည် အပျိုဖြစ်ပြီး ချစ်ခင်ပန်နိုင်သေးကြောင်းကို ပြသခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဟာဝိုင်ရီကျွန်း၏ တရုတ်စကားပင်အသုံးကို သိရှိရ၏။
- ဟာဝိုင်ရီကျွန်းတွင် တရုတ်စကားပင်၏ သင်းပျံ့သည့်မွှေးရနံ့မှ အဆီအဖြစ်ထုတ်ယူပြီး တရုတ်စကားပင်ပွင့်ပုံသဏ္ဍာန် ဖယောင်းတိုင်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊ တန်ဖိုးမြင့်အသားအလှဆီမျိုးစုံနှင့် သပ်ရပ်လှပသည့် လက်ဝတ်ရတနာများအဖြစ် ထုတ်လုပ်ကြပြီး ဟာဝိုင်ရီကျွန်းရောင်ဇဉ်သည်များအတွက် ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့်အိမ်ပြန်လက်ဆောင်အဖြစ် ဝယ်ယူကြ၏။
- မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ရိုးရာဇာတိပိုင်များထဲမှ သွေးစုပ်ဖုတ်ကောင်များသည် တရုတ်စကားပင်ပွင့်၏ရနံ့နှင့် ဆက်နွယ်နေသည်ဟု ဆိုကာ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းများအတွင်း စိုက်ပျိုးကြ၏။
- တရုတ်စကားပင်ကို ဟိန္ဒူနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်းများတွင် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ပူဇော်ရာ ပန်းပင်အဖြစ် သတ်မှတ်စိုက်ပျိုးကြ၏။
- သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် တရုတ်စကားပင်ပွင့်များကို ဝတ်ပြုဆုတောင်းရာတွင် ပူဇော်ပန်းအဖြစ် အသုံးပြုလေ့ရှိ၏။
- အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းဆွယ်နိုင်ငံများတွင် သုသာန်များတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးကြ၏။
- တရုတ်စကားပင်ပွင့်ကို ပေါင်းခံပြီးမှ ရရှိလာသည့်အရည်ကို အိမ်တွင်းလေသန့်စင်ဖျန်းဆေး၊ ဆပ်ပြာ၊ အသားအလှဆီ၊

ရေမွှေးဖြောပြီး ငပိချက်၊ ငါးပိရည်ကျိုတို့ဖြင့် တွဲကာ အတိုအမြှုပ်အဖြစ် စားသုံးကြ၏။

- တရုတ်စကားပွင့်ကို လက်ဖက်ခြောက်အဖြစ် ခပ်ပြီး ရေမွှေးကြမ်းပြုလုပ်သောက်သုံးခြင်းဖြင့် အဆီကို ကျစေ၏။ လေးဖက် နာဝေဒနာအတွက်လည်း ကောင်းကျိုးရလဒ်ကို ရစေနိုင်၏။

တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ပရဆေးဥယျာဉ်ဖန်တီး

တရုတ်စကားပင်ကို ဥယျာဉ်ခြံထဲတွင် သာမက တိုက်ခန်းနေထိုင်သူများ၊ အဆောင်နေထိုင်သူများပါ ပန်းအိုးနှင့် အလွယ်တကူ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်အတွက် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ပရဆေးဥယျာဉ်လေးအဖြစ်လည်း ဖန်တီးစိုက်ပျိုးနိုင်၏။

သတိပြုရန်အချက်များ

တရုတ်စကားပင်၏ ကိုင်းမှ ထွက်သည့် အဖြူရောင်နီရည်ကဲ့သို့ အစေးများသည် မျက်လုံးကို ကျိန်းစပ်စေခြင်း၊ အရေပြားနီပြီး ရောင်အမ်းနာကျင်စေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။

တရုတ်စကားပင်ပန်းရနံ့မွှေးဆီကိုလည်း မျက်လုံးအတွင်းသို့မဝင်အောင် အသုံးပြုပါ။ ကလေးငယ်များ လက်လှမ်းမမီနိုင်သော နေရာတွင် စနစ်တကျ ထားပေးခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းစေ၏။

တရုတ်စကားပင်ပင်တွင် emmenagogue ဓာတ်ပါဝင်သဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအနေဖြင့် တရုတ်စကားပင်ပွင့်ကို စားသုံးမိပါက မိခင်ရော၊ ရင်သွေးငယ်ပါ ထိခိုက်စေနိုင်၏။ နို့တိုက်မိခင်များအနေဖြင့်လည်း တရုတ်စကားပင် စားသုံးခြင်းနှင့် ဆေးဖက်ဝင်အသုံးကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက **တန်ဆေးလွန်ဘေး၊ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ**ဆိုသည့်စကားအရ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့် ပမာဏအတိုင်း ချင်ချိန်သုံးစွဲနိုင်သကဲ့သို့ တတ်ကျွမ်းနားလည်သည့်ပညာရှင်များ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အသုံးပြုသင့်၏။

သင့်အတွက်ကံကြမ္မာ ခိုးဝင်းထက်

ဆ/၃၀၊ မယ်စိကုန်းလမ်း၊
၇-ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ်။
ဖုန်း-၀၉-၄၄၈၀၃၆၄၉၅

(၂၅-၃-၂၀၂၀) မှ (၇-၄-၂၀၂၀) ထိ

တနင်္ဂနွေ လုပ်ငန်းသစ်များ လုပ်ကိုင်ရမည်။ တောတောင်အရပ်များသို့ ခရီးသွားရမည်။ ငွေကြေးနှင့်လူမှုရေးကိစ္စများ ရောထွေးနေမည်။ ချစ်သူ၊ အိမ်ထောင်ဖက်၏ ထောက်ပံ့ပေးမှုများ ရမည်။ စွန့်စားရသည့် ကိစ္စမှန်သမျှ လုပ်ကိုင်သင့်သည်။ ကျန်းမာရေးသင့်သည်။

ယတြာ။ ။ ဦးထုပ်လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

တနင်္လာ ရေလမ်းခရီးများ သွားရမည်။ မရောက်မှီသော အရပ်ဒေသများ၌ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရမည်။ မပြီးပြတ်သေးသည့်ကိစ္စ မှန်သမျှ ရှင်းလင်းသွားမည်။ ငွေကြေးကိစ္စ ရှုပ်ထွေးနေမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးသာယာနေသည်။ အာရုံကြော အားနည်းတတ်သည်။

ယတြာ။ ။ ကားအရပ်များ လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

အင်္ဂါ ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက်များချ၍ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဖြစ်မည်။ ပညာရပ်အမျိုးမျိုးကို ရင်းနှီးမြှုပ်ပြီးလုပ်ရသည့် ကိစ္စများက ငွေပိုရလွယ်မည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးတွင် စိတ်ကူးယဉ်မှု များနေမည်။ ငွေအထွက်များနေမည်။ ကျန်းမာရေးအလွန်ညံ့နေသည်။

ယတြာ။ ။ ဇီးဖျော်ရည် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

ပုဒ္ဂလိ ကြားပွဲစား၊ ကြားဝင်ပေးသူအနေဖြင့် အကျိုးပေးနေမည်။ မြေ၊ ခြံကွက်ဝယ်ရောင်းလုပ်ငန်းအကျိုးပေးနေမည်။ သူတစ်ပါး၏ မပြီးစီးသောကိစ္စမှန်သမျှ အဆုံးပေးရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ရန်ဖြစ်ရကိန်းရှိသည်။ စုပေါင်းလုပ်ငန်းများ အကျိုးရှိမည်။ ဖျားနာ တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ ရေလှူပေးပါ။

ကြာသပတေး တောတောင်အရပ်များသို့ ခရီးသွားရမည်။ စိတ်ကူးထားသော အစီအစဉ်များ ကွက်တိလုပ်ရမည်။ ပြောစကားမှန်သမျှ အဆင်ပြေ မည်။ စာချုပ်စာတမ်းလက်မှတ်ထိုးခြင်းဖြင့် အကျိုးရှိမည်။ ငွေများ ဝင်လာမည်။ ကျန်းမာရေးကြောင့် စိတ်ညစ်ရမည်။

ယတြာ။ ။ ကိတ်မုန့် လှူပေးပါ။

သောကြာ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများသို့ ရောက်သွားမည်။ ကွဲကွာသူများနှင့် ပြန်လည်ဆုံစည်းမည်။ ဟိုတယ်၊ စားသောက်ဆိုင်၊ ခရီးသွားခြင်း များနှင့် အကျိုးပေးနေသည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး သာယာ နေမည်။ ငွေအသုံးအစွဲများနေမည်။ ကျန်းမာရေးညံ့နေသည်။

ယတြာ။ ။ ကော်ဖီမုန့် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

စနေ ငွေရပေါက်လမ်းများ တွေ့မည်။ ကိစ္စဟောင်း၊ အမှုဟောင်းများကြောင့် ပြဿနာကြုံမည်။ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာပိတ်ပင်တားဆီးမှု အကြိမ်ကြိမ် ကြုံမည်။ အရမ်းကြီးပွားချင်၍ မရသေးပါ။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ပြဿနာများဖြစ်နိုင်သည်။ ရောဂါဟောင်းပြန်ဖြစ်တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ နန်းကြီးသုပ် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

အတွေးနှင့် ရသ လူနှင့်နောက်ဆုံးခါမုတ်နှာ

မောင်မြင့်အောင်

ကျွန် တော်၏ အခြေခံစိတ်က ကိုယ်နှင့်မသက်ဆိုင်လျှင် ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့် အိမ်သို့လာသော မိန်းမနှင့်ပတ်သက်သည့် စဉ်သည်နှင့်ဆွေမျိုးများကို ကိုယ်နှင့်မသိသလိုနေလာခဲ့သည်။

အသက် ၂၀ စွန်းစွန်းတွင် အိမ်ထောင်ကျသော ကျွန်တော်သည် လက်ထပ်ပြီး သုံးလလောက်အကြာတွင် ယခု နေသောမြို့သစ်လေးသို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော့် မိန်းမက အေးသည်။ ရိုးသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အပြင်လိုက်လေ့ မရှိ။ ထို့ကြောင့် မသိသောသူများက ကျွန်တော့်ကို 'လူလွတ်'ဟု ထင်ကြသည်။ အမျိုးသမီး၏ ဆွေမျိုးနှင့်သူငယ်ချင်းတချို့က အိမ်သို့ လာလေ့ရှိသည်။

ကျွန်တော်သည် အရက်၊ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း၊ လောင်းကစား တို့နှင့်ကင်းရှင်းသော်လည်း လှလှပပကောင်မလေးများနှင့် ဇာတ်လမ်းအသစ်လေးများ ဖန်တီးပြီး ရင်ခုန်ချင်သူဖြစ်သည်။ Fb က ဆက်သွယ်ပြီး အပြင်မှာတွေ့သည်။ သို့သော် အခွင့်အရေး ယူသူတစ်ယောက်တော့မဟုတ်ပေ။ စာရေးရန် 'ကုန်ကြမ်း'ဟု သဘောထားသည်။

သည်လိုနှင့်မြို့သစ်လေးသို့ရောက်လာပြီး ခြောက်လလောက် အကြာတွင် အိပ်မက်ထဲသို့ကောင်မလေးတစ်ယောက် ရောက်လာ ခဲ့သည်။ သူ့ပုံစံက ကျွန်တော်ကြိုက်သော သရုပ်ဆောင် 'မွေးမွေး' နှင့်တူသဖြင့် 'မွေး'ဟု နှလုံးသားမှာ တက်တူးထိုးထားလိုက်သည်။

× × ×

အလွန်ဝီရိယပိုသော စီးပွားရေးသမားများကြောင့် သင်္ကြန် မတိုင်ခင် တစ်လလောက်အလိုထဲက ပြန်ဆိုသင်္ကြန်သီချင်းတွေ လေထဲရောက်လာသည်။ တီဗွီစကရင်ပေါ် တက်လာသည်။ လမ်းထိပ်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ထွက်တိုင်း သူမတို့၏ ဖုန်းဆိုင်ရှေ့ က ဖြတ်လျှောက်ဖြစ်သည်။ အကြည့်ချင်းဆုံတိုင်း ရင်ခုန်သည်။ အကြည့်နှင့်စကားလုံးတွေ အများကြီးပြောဖြစ်သည်။

သင်္ကြန်အကျနေ့တွင် သူမရေကစားသောမဏ္ဍပ်ရှေ့က

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး သူမကို ခံစားနေမိသည်။ အကြတ်နေ့မှာ သူမ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို စိတ်နှင့်ဗီဒီယိုရိုက်သည်။ နောက်ဆုံးအတတ်နေ့တွင် သူမတစ်ယောက်တည်း မဏ္ဍပ်က ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော်အနားရောက်သွားသည်။

“ညီမပြန်တော့မလို့လား”
“မပြန်သေးပါဘူး အစ်ကို၊ စားစရာသွားဝယ်မလို့”
သူမ၏ တုံ့ပြန်မှုက ဒေါသမပါ။ အခြေအနေကောင်း သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

“ညီမကို အစ်ကိုသိနေတာကြာပြီ”
“ညီမကတော့ အစ်ကိုကို အခုမှမြင်ဖူးတယ်လို့ ထင်တယ်”
“မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က Wave Money နဲ့ ညီမဆိုင်မှာ အစ်ကိုတွေ့လာလို့ဖူးတယ်လေ”
“အလကားပြောတာပါ အစ်ကိုကို ညီမသိပါတယ်”

သူမက ပြုံးသည်။ ပြုံးမှ ပိုလှသွားသည်။
အခြေအနေကမဆိုးပေ။ တစ်ချိန်လုံးဖိစားပြီး အနိုင်ရိုးများ သွင်းထားသော ဘောလုံးသမားတစ်ယောက်လို ပေါ့ပါးနေသည်။ ထိုစဉ် ကားပေါ်က လှမ်းပတ်လိုက်သော ရေများကြောင့် နှစ်ယောက်စလုံး စိုရွံ့သွားသည်။
“ဒါနဲ့နေပါဦး၊ အစ်ကိုကိုသိတယ်ဆိုတော့ ဘယ်တုန်းက စသိတာလဲ”

သူမက ထပ်ပြုံးသည်။ ကျွန်တော်လည်း ပျော်သွားသည်။ ပြုံးမှ ပြောလိုက်သည်။
“ညီမက အစ်ကို့ခယ်မနွယ်နွယ်ရဲ့ သူငယ်ချင်းလေ၊ ပြောင်းလာကာစက အစ်ကိုတို့အိမ်ကို တစ်ခေါက်ရောက်ဖူးလို့”
“ဟေ”

လက်လုပ်လက်စားသူတို့စကား အိပ်ခေါ်များ (ရှေ့)

ခေါက်မုန့် တစ်ရက် ၁၀၀ ကျပ်၊ ကြက်ဥနဲ့ရောလုပ်တာက ၃၀၀ ကျပ် နှစ်ရက်ပေါင်း ၄၀၀ ကျပ် ညီမလေး။ ခုလို အမြဲအားပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွယ်”ဟု ပြောရင်း မုန့်ထုပ်လှမ်းပေးနေသည့် ဈေးသည်မလေး၏ နဖူးပြင်တွင် ဈေးဥများတွဲလွဲခဲ့သော်လည်း ပြုံးနေပုံက ထူးခြားလှသည်။

ထားမိနေတာလည်း ပါတယ်”
“အိမ်မှကိစ္စ၊ စီးပွားရေးကိစ္စတွေနဲ့ လုံးလည်နေတာတောင် အစ်မစိတ်ညစ်တဲ့ ပုံမပေါ်ဘူးနော်”

သူက ကျေနပ်စွာပြုံးလိုက်ရင်း
“အိမ်ကလူတွေ အလိုမကျ လုပ်ငန်းခွင်ရောက်တဲ့ အခါလည်း စိတ်အလိုမကျတာတွေနဲ့ အိပ်ရာဝင်တဲ့ အခါ သောကတန်ခိုးတိုင်းနဲ့ အိပ်လိုက်မယ် ဆိုရင် မနက်ဖြန်ဟာ အခါပွယ် ဘယ်ရှိတော့မလဲ၊ ကျွန်မလည်း လူသား တစ်ယောက်ပဲလေ၊ စိတ်ညစ်တာတွေ ရှိတာပေါ့၊ တချို့အရာတွေဆို ရင် ကိုယ်ကသာဖြေရှင်းနိုင်ပြီး ကိုယ့်မိဘက အစ မကူနိုင်တဲ့အရာမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအခါ ငါ့အတွက် ငါ့ရှိတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ရုန်းထရတယ်။ အဲဒီလို စိတ်မျိုးဝင်လာဖို့ဆိုတာကလည်း လွယ်တဲ့ ကိစ္စမျိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကြိုလာသမျှ လောကဓံကို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ အလုပ်ထဲမှာ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ အချိန်နည်းနည်းပေးပြီး စာဖတ်ဖြစ်လို့ စာထဲက အသိပညာတွေ ကိုယ့်ပြုံး ပြုံးပြီးလေးနေတတ်အောင် လေ့ကျင့်ခဲ့တာပါပဲ အစ်မရယ်”

ညနေ ၄ နာရီကျော်ဖြစ်၍ ဈေးသွား ဈေးပြန်များ တန်းစီစောင့်ဝယ်နေကြသည်။ ဈေးသည်က ကျွန်မကို မော့ကြည့်ရင်း “မုန့်လိုချင်တယ်ဆိုရင် ခဏလေးပဲ စောင့်ရမှာပါအစ်မ၊ မကြာပါဘူး၊ ကျွန်မ ဆိုင်ရောက်လာတဲ့သူတိုင်း မုန့်အရသာ လေးစားကြည့်ပြီးမှ ထွက်သွားစေချင်လို့ပါ အစ်မရယ်” အပြုံးဖြင့်ပြောလိုက်သည့် သူ့စကားက စိတ်ရှုပ်နေသည့်ကျွန်မကို စိတ်ချမ်းသာမှုပေးသလို ခံစားလိုက် ရသည်။

နှစ်သူက ရေတိုက်ကင်းသည့် နေ့စား အလုပ်သမား၊ သူကတော့ ဂုဏ်ထူး ဦးမောင်မောင် ကိုယ်ပိုင်အထက်တန်း ကျောင်းတွင် သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်း လုပ်သည်ဆို၏။ ညနေ ၄ နာရီအလုပ် ဆင်းသည်နှင့် အိမ်ရှေ့တွင် မုန့်ဖက်ထုပ် နှင့်ခေါက်မုန့်လုပ်၍ ရောင်းလာခဲ့သည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သည်။ ည ၇ နာရီခန့် တွင် မုန့်ကုန်သဖြင့် ဆိုင်သိမ်းကာ ညစာ နှင့်မနက်စာ ထမင်းချိုင့်များအတွက် ဈေးဝယ်ပြီးမှ ချက်ပြုတ်ရသည်ဟု ဆို၏။

မုန့်စောင့်ဝယ်ရင်း သူ့အကြောင်း သိလိုသမျှ မေးကြည့်မိသည်။
အသက် ၄၅ နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သည့် မဖြူဖြူသည် လှိုင်သာယာ ၇ ရပ်ကွက်၊ ဘိုးရာစာလမ်းတွင် နေထိုင်သည်။ ခင်ပွန်း

“နေ့တိုင်းလုပ်နေရတာ ပင်ပန်းတာ ပေါ့၊ ဝိုင်းကုမယ့်သားသမီးမရှိဘူးလား” ဟု မေးလိုက်မိရာ “သားက တက္ကသိုလ် ဝင်တန်းဖြေဆိုမယ့်အချိန်နီးနေလို့ မခိုင်း ဖြစ်ပါဘူးအစ်မရယ်၊ သူ့ကို မျှော်လင့်ချက်

သူ့စကားများက ကျွန်မနှလုံးသား ကို လှုပ်ရှားသွားစေသဖြင့် သူ့လိုနေတတ် အောင် လေ့ကျင့်ရပါဦးမည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော် ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံ၊ ရေပေးဝေရေးလုပ်ငန်းခွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေး

နေပြည်တော် မတ် ၆

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်သည် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ယနေ့နေ့လယ်ပိုင်းက ပုသိမ်မြို့ရှိ ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ရုံးသို့ရောက်ရှိကြပြီး တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဦးလှစိုးအောင်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့်တွေ့ဆုံ၍ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မိုးကာလမရောက်မီ သဘာဝဘေးကာကွယ်ရေးအတွက် တာဝန်များကြိုခိုင်ရေးကိစ္စရပ်များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုအခြေအနေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆည်တာဝန်နှင့်ကျွန်းပတ်တာဝန်များ ကြိုခိုင်ရေးဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကျေးလက် ကုန် ထုတ်လမ်း နှင့် ကျေးလက်ရေပေးဝေရေးဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ် တွင် ကျေးလက်ရေပေးဝေရေးလုပ်ငန်း၊ ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်း၊ ကျေးလက် မီးလင်းရေးလုပ်ငန်း၊ လူထုဗဟိုပြု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် လျာထားမှုများကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဒုတိယဝန်ကြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ပုသိမ်မြို့ မရမ်းချောင်းရှိ ပုသိမ်မြို့ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း (Water Treatment Plant) လုပ်ငန်းခွင် စီမံကိန်း ရှင်းလင်းဆောင်သို့ ရောက်ရှိကြပြီး ဂျပန် နိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA ODA Loan) ဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် တိုင်းဒေသကြီး စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သည့် ပုသိမ်မြို့ ရေပေးဝေရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးနေမှုအခြေအနေ များနှင့် စီမံဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်များကို တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

ဒုတိယဝန်ကြီးက လုပ်ငန်းခွင် အဆောက်အဦ၏ အရည်အသွေးပိုင်း ဆိုင်ရာများကို အဓိကထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ရေး၊ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ စီမံကိန်း ကို သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ပြီးစီး အောင်မြင်စေရေးအတွက် အကြံပေး ပညာရှင်များ၊ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး စည်ပင်

သာယာရေးအဖွဲ့၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအားလုံးတို့က ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ချက်များ၊ ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်းမှ ပုသိမ်မြို့တွင်း အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် ရေကောင်းရေသန့်များဖြန့်ဝေပေးနိုင်ခြင်း ဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးရန်ပုံငွေကို ပြန်လည် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် အခြေအနေများ ကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ထို့နောက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခန့်ဇော်က ပုသိမ်မြို့ရေပေးဝေရေး လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေများကို ဖြည့်စွက်ရှင်းလင်း တင်ပြသည်။

ဆက်လက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းခွင်ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေ များအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကာ လိုအပ် သည့်များ မှာကြားသည်။ (ပုံ)

ထိုမှတစ်ဆင့် ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့ သည် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် မူလခွင့်ပြု ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ဝါးခူးကျေးရွာ အုပ်စု၊ အနောက်စုကြီးကျေးရွာရှိ မြေကပ် အမျိုးအစား ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ပြီးစီးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းကုန်းမြို့နယ် ကံကလေးအုပ်စု တွင် မျိုးစေ့ချက်ရိယာဖြင့် ဆောင်ရွက် သည့် ၁၀ ဧကစံပြကွက်စိုက်ပျိုးထားရှိမှု ကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ဒေသခံတောင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ မေးမြန်းဆွေးနွေးကာ လိုအပ်ချက်များကို တာဝန်ရှိသူများနှင့် အတူ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ပေးသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ကျောပုံး- ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် မှ

တွေ့ဆုံစဉ် GMSAEDC မှ Mr. Yuki Ozaki (Program Director) က KNU ဧရိယာ၊ DKBA ဧရိယာများတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေမှုများ ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ပိုးချည်မျှင်ထုတ်လုပ် ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြိုင်ကြီးငူ အထူးဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးစေလိုကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် နေရပ် စွန့်ခွာသူတိုင်းရင်းသားများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမြှင့်တင်ရေး စီမံချက်များရေးဆွဲ၍ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးဒေသများတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းအစီအစဉ်ဖြင့် အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်

ကျောပုံး-ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော် မှ

ရှင်းလင်းတင်ပြချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီးက မှာကြား ရာတွင် ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးလေ့ များကြောင့် ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးတိုက်စား မှုများ နှစ်စဉ်နီးပါးဖြစ်နေခဲ့ရသဖြင့် စိုက်ပျိုး မြေနှင့်လူနေအိမ်ခြေများ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု များစွာရှိနေကြောင်း၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် အတွင်း အမြင့်ဆုံးတက်ရောက်ခဲ့သည့် ရေမှတ်စာရင်းများကို ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်မှန်ကန်စွာနှင့် အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီဖော်ပြနိုင်ရန်နှင့် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဟင်္သာတ ကမ်းနားတာ ကမ်းပါးပြိုမှုအား ထိန်းသိမ်း ခြင်းနှင့် မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့နှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန်အသုံးချ မှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနတို့ ပူးပေါင်းကာ အနီးကပ်ကြီးကြပ် အထူးဂရုပြု ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးတစ်ရပ်လုံးရှိ လယ်မြေဧကများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်များကို ရေဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်မှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံတော်က ပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းစီမံဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့်နည်းတူ ဒေသနေပြည်သူများ ကလည်း ပိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ပေး ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ မြစ်ကမ်းပါး ပျက်စီးမှုများအား ကာကွယ်ရန် ဖြတ်တာ တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း၊ မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ ဖြတ်တာ တည်ဆောက်ခြင်း၊ တာဝန်ကျ ပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာစေရေး ကို ရှေးရှုကာ စီမံခန့်ခွဲမှုကောင်းဖြင့် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပါ ကြောင်း အလေးပေး မှာကြားသည်။

ထို့နောက် ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့ သည် ဟင်္သာတကမ်းနားတာ တာမိုင် ၄ မိုင်-၃ ဖာလုံမှ ၅ မိုင်-၂ ဖာလုံအတွင်း ကမ်းပြိုကမ်းစားမှုကာကွယ်ရန် မြစ်ကမ်း ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဖြတ်တာ တည်ဆောက် ရေးလုပ်ငန်းခွင်ကိုလည်းကောင်း၊ ရောဂတ်

ဟင်္သာတကမ်းနားတာ တာမိုင် ၀ မိုင်မှ ၄ ဖာလုံအတွင်း တာဝန်ကျပြုပြင်ခြင်း၊ အိမ်ပျက် တာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေမှုများကိုလည်း ကောင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကြည်ဆွေနှင့် တာဝန်ရှိသူများက လိုက်လံရှင်းလင်းပြသ ကြပြီး ဒုတိယဝန်ကြီးက လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံ ခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ရောဂတ်မြစ် အတွင်း မြစ်ကြောင်းပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကမ်းပြိုစားမှုဖြစ်ပေါ်နေခြင်းကို ပြုပြင် ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် မြစ်ကမ်းကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ တာအိတာလျှောက်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ကို အချိန်နှင့်တပြေးညီဆောင်ရွက်လျက် ရှိပြီး ကမ်းပြိုမှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရေး စီမံချက်များကို စီမံလျာထား ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ ရောဂတ်မြစ်ကြောင်း အတွင်း ရေစီးကြောင်းဦးတည်တိုက်စား နေသည့် ဟင်္သာတကမ်းနားတာ တာမိုင် ၄ မိုင်-၃ ဖာလုံမှ ၅ မိုင်-၂ ဖာလုံအတွင်းနှင့် ရောဂတ်ဟင်္သာတကမ်းနားတာ တာမိုင် ၀ မိုင်မှ ၄ ဖာလုံအတွင်း ထိခိုက်ပျက်စီးမှု များ ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် မြစ်ကမ်း ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဖြတ်တာ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ တာဝန်ကျပြုပြင်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ယခုအခါ တာမိုင် ၄ မိုင်-၃ ဖာလုံမှ ၅ မိုင်-၂ ဖာလုံအတွင်း မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်း ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဖြတ်တာတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်း ၁၄ ရာခိုင်နှုန်း ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ကာ လုပ်ငန်းအားလုံးကို မိုးရာသီမတိုင်မီ အပြီး သတ် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်၊ ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်သယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီး ဦးတင်အောင်ဝင်းနှင့်တာဝန်ရှိသူများသည် မတ်လ ၇ ရက် နံနက်ပိုင်းက ဓနုမြို့မြို့နယ် အုန်းပင်ကွင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ မရမ်းချောင်း ကျေးရွာ ရောဂတ် ဟင်္သာတဘက် ကမ်းတာ တာမိုင် ၄ မိုင်-၂ ဖာလုံမှ ၄ မိုင်-၄ ဖာလုံအတွင်း မြစ်ကမ်းပြိုကျမှု အခြေအနေနှင့် ဖြတ်တာတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ရေဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်မှု ကာကွယ်ပေးနိုင် ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်တာဝန်ပြုပြင် မှုများနှင့် ကမ်းပါးပြိုမှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရေး အတွက် ဖြတ်တာတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းအား မိုးရာသီမတိုင်မီ အပြီးသတ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့်ရေရှည်ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အစီအမံများကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

မြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ဟင်္သာတ ခရိုင်အတွင်း မြစ်ကမ်းပြိုမှုဖြစ်ပွားသည့် နေရာများ၏ အနောက်ဘက်မှ ဖြတ်တာ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန တာဝန်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကို မိုးရာသီကာလမတိုင်မီ စီမံဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဝန်ထမ်းများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ချက်များနှင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော နည်းပညာရပ်များအပေါ် မျက်ခြည်မပြတ်လေ့လာသင်ယူရန် လိုအပ်ချက်များ၊ အရည်အသွေး အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ဓာတ်ခွဲခန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရေး၊ လိုအပ်သော ဓာတ်ခွဲခန်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲတင်ပြရန် လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရာတွင် အရည်အသွေး အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဆင့်မီ ဓာတ်ခွဲခန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် Microbiology Parameter ခုနစ်မျိုး၊ Aerobic Plate Count, Coliforms, E.coli, S.aureus, Salmone lla, V.cholerae, V.parahae molyticus Listeria monocytogenes နှင့် Chemical Parameter ကိုးမျိုး၊ Nitrofurantest (AHD, AOZ, AMOZ, SEM), Chloramphenicol & Tetracycline Test, Heavy Metal Test (Mercury, Cadmium, Lead) စုစုပေါင်း ၁၆ မျိုးကို Accreditation အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိထားပြီး ဖြစ်သည်။

အဆိုပါဓာတ်ခွဲခန်းသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ISO/IEC 17025:2005

ယခုအခါ ISO/IEC 17025:2017 (New Version) အသစ်သို့ ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် လာမည့်၂၀၂၀-၂၀၂၂ သက်တမ်းအတွက် လိုအပ်သော ဓာတ်ခွဲခန်းအဆင့်မြှင့်တင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ ဓာတ်ခွဲခန်းသုံးပစ္စည်းများ စံတိုက်စစ်ဆေး

ရန်ကုန် မတ် ၁၅

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးဝေလင်းမောင်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးမြင့်ဇင်ထူးနှင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့် အတူ ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တွံတေးမြို့နယ်ရှိ ငါးလုပ်ငန်းအတတ်သင် သိပ္ပံသင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိကြပြီး သင်တန်းကျောင်းတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းခွင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ တွံတေးမြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းအတတ်သင်သိပ္ပံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းခွင် ကြည့်ရှု စစ်ဆေး

အတွက် ရှေ့ပြေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်နှင့်အညီ စနစ်တကျပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် လက်တလောတွင် ငါးပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဒီပလိုမာပေးအပ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် ငါးလုပ်ငန်းအတတ်သင်သိပ္ပံ သင်တန်းကျောင်းဆောင်များ၊ ဓာတ်ခွဲခန်း၊ လက်တွေ့သင်ကြားရေး ငါးသားဖောက်ရုံ၊ သင်တန်းသားအိပ်ဆောင်၊ စားဆောင်များကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးကြသည်။ (အပေါ်ပုံ)

ငါးလုပ်ငန်းအတတ်သင် သိပ္ပံကျောင်းကို ငါးလုပ်ငန်းအဓိကထား လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့်ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည့် မအူပင်-တွံတေး-ရန်ကုန်ကားလမ်းအနီး တွံတေးမြို့နယ်၊ မီးဖြူကုန်းကျေးရွာတွင် တည်ဆောက်အကောင်အထည်ဖော်လျက်

ရှိပြီး ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေ ကျပ် ၉၉၈ ဒသမ ၅ သန်း အကုန်အကျခံတည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ကာ ငါးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဌာနတွင်းနှင့် ပြင်ပသင်တန်းသားများကို စာတွေ့လက်တွေ့သင်ကြားပို့ချပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် သာကေတမြို့နယ်ရှိ ပဋိဇီဝဓာတ်ကြွင်းနှင့်ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး စစ်ဆေးရေးအဏုဇီဝသရုပ်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်းသို့ ရောက်ရှိ ကြရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများက ဓာတ်ခွဲခန်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

တင်ပြချက်များနှင့် ပတ်သက်၍

Accredited Certificate ကို ရရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၈-၂၀၂၀ အထိ စတုတ္ထအကြိမ် သက်တမ်းရရှိထားကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏

ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း သတင်းရရှိသည်။ MOALI ဖြန့်ကြားရေး

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်နှင့် GMSAEDC အဖွဲ့ ပြင်းချမ်းရေးဒေသ ပွံ့ပြားရေးအစီအစဉ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး

ကရင် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် GMSAEDC တို့ ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သော “ဒေသဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း”ကို ပြည်နယ်အတွင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိရာ မတ်လ ၆ ရက် နံနက် ၁၁ နာရီက ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရုံး၌ ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်နှင့် GMSAEDC တာဝန်ရှိသူများ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြသည်။ (ပုံ)

ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော် ဟင်္သာတခရိုင် မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းခွင် ကြည့်ရှု စစ်ဆေး မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဖြတ်တားတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း ပြီးစီး

နေပြည်တော် မတ် ၇
စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်သည် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်စိုး၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ မတ် ၆ ရက် ညနေပိုင်းက ဟင်္သာတမြို့နယ် အိပ်ပျက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖောင်ဆိပ်ကျေးရွာအနီး ဟင်္သာတကမ်းနားတာသို့ ရောက်ရှိကြပြီး ကမ်းပြိုကမ်းစားမှုမှ ကာကွယ်ရန် မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းခွင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ စီမံကိန်းရှင်းလင်းဆောင်ရွက် ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစံမင်းက ဟင်္သာတကမ်းနားတာ တာမိုင် ၄ မိုင် ၃ ဖာလုံမှ ၅ မိုင်-၂ ဖာလုံအတွင်း ကမ်းပြိုကမ်းစားမှုမှ ကာကွယ်ရန် မြစ်ကမ်းကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဖြတ်တားတည်ဆောက်ရေး ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများ၊ ဟင်္သာတကမ်းနားတာ ရေတိုက်စားမှုနှုန်းများ၊ မြစ်ကြောင်းအတွင်း ဦးတည်တိုက်စားမှု အခြေအနေများ၊ ရေဝတ် ဟင်္သာတ တာမိုင် ၀ မိုင်မှ ၄ ဖာလုံအတွင်း တာပုံစံကျပြုပြင်ခြင်း၊ အိပ်ပျက်တာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေမှု အခြေအနေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းလျာထားချက်ပြည့်စီစေရန် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ (ပုံ)